

اهداف برنامه هفتم توسعه

معجزه یا رؤیا

دستیابی به رشد اقتصادی سالانه ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه، به عنوان نقشه راه کشور در افق پیش رو ترسیم شده است. اما با وجود تحریم های سنگین بین المللی، نرخ تورم بالا و نظام اداری پیچیده، ناپایدار و کم بازده، فقدان سرمایه گذار و... این پرسش جدی مطرح می شود که آیا اهداف این برنامه محقق خواهد شد یا سرنوشتی مشابه برنامه های پیشین خواهد داشت؟ کارشناسان بر این باورند تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه، یک هدف عادی نیست؛ بلکه نیازمند «انقلاب مدیریتی و نهادی» در سطح ملی است.

شاسی مستحکم ساخت شرکت بنتلر آلمان

مجهز به ۶ کیسه هوا برای سرنشینان

تلفن: ۰۲۱-۴۷۶۵۱

دفتر مرکزی: تهران، بزرگراه شهید همت غرب، بین بزرگراه اشرفی اصفهانی و بلوار عدل، جنب کلانتری باغ فیض، پلاک ۲۷/۱

ایکس ۷۷

گروه صنعتی کارخانجات بهران
ارائه‌دهنده پکیج‌ها، محصولات
و قطعات آسانسور و پله‌برقی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه هفتم توسعه، برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران می باشد که از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان سال ۱۴۰۷ اجرا خواهد شد، این برنامه شامل ۲۲ فصل و هفت بخش مختلف بوده و سیاست‌های کلی این برنامه با اولویت اصلی پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت تعیین شده است .

این برنامه مشارکت فعال و موثر دولت ، مجلس و قوه قضاییه و سایر ارکان نظام را در بر می گیرد، تهیه و تصویب قانون برنامه هفتم بر پایه سیاست‌ها و اجرای دقیق و مسئولانه آن گامی دیگر در تحقق اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه از ۷ بخش تشکیل شده است که شامل: اقتصادی، امور زیربنایی، فرهنگی و اجتماعی علمی فناوری و آموزشی، سیاسی و سیاست خارجی، دفاعی و امنیتی، اداری حقوقی و قضایی.

در موضوع اقتصادی شرح وظایف به ۵ قسمت تشریح شده است، هدف کلی و اولویت اصلی برنامه هفتم با رعایت سیاست‌های کلی مصوب پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت با نرخ رشد اقتصادی سالانه متوسط ۸ درصد در طول این برنامه تعیین می‌شود، همچنین با تاکید و افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید، منابع انسانی، سرمایه فناوری و مدیریت در این برنامه اجرا خواهد شد.

الویت بعدی در برنامه اقتصادی؛ ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها ، نرخ ارز و تک رقمی تورم طی ۵ سال ، جهت دهی به نقدینگی و اعتبارات بانکی به سمت فعالیت‌های مولد و جذابیت زدایی از فعالیت‌های غیر مولد خواهد بود، همچنین اصلاح ساختار بودجه دولت از طریق شفاف‌سازی بدهی‌ها و تعهدات عمومی دولت و مدیریت و تاییدیه بدهی‌ها و واقعی کردن منابع از الویت های اصلی این برنامه می باشد.

این سند راهبردی که جایگزین برنامه ششم توسعه می‌شود، با هدف دستیابی به رشد اقتصادی پایدار، ایجاد اشتغال و کنترل تورم طراحی شده، برنامه هفتم توسعه در حوزه اقتصادی هدف دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی را دنبال می‌کند، برای رسیدن به این هدف، برای رشد اقتصادی ۸ درصد، رشد بهره‌وری: ۲،۸ درصدی، خالص رشد شاغلان ۳،۹ درصد، رشد صادرات نفتی ۱۲ درصد، رشد صادرات غیر نفتی ۲۳ درصد، رشد بخش نفت ۹ درصد، رشد بخش معدن ۱۳ درصد، رشد صنعت ۸ درصد، رشد ساختمان ۹ درصد رشد ارتباطات ۱۱ درصد در نظر گرفته شده است. این برنامه همچنین ایجاد سالانه یک میلیون فرصت شغلی جدید و کاهش نرخ تورم به سطح تک رقمی را هدفگذاری کرده است.

در بخش زیرساخت‌ها، برنامه بر توسعه نظام حمل و نقل و ارتباطات تأکید ویژه‌ای دارد. رشد سالانه بخش حمل و نقل و انبارداری ۱۰ درصد و بخش ارتباطات ۱۱ درصد هدفگذاری شده است که این هدفگذاری از مزایای این برنامه در جهت

قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

(۱۴۰۷ - ۱۴۰۳)

و تأمین اجتماعی، برنامه هفتم با انتقادات زیادی مواجه شده است. موفقیت این برنامه در گرو غلبه بر چالش‌های موجود، تأمین منابع مالی پایدار، بهبود فضای کسب و کار و ثبات در مدیریت کلان اقتصادی است. اجرای کامل این برنامه نیازمند هماهنگی بین تمام نهادهای حکومتی و همراهی بخش خصوصی است.

گفتنی است: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران که براساس سیاست‌های کلی برنامه پنج ساله هفتم تنظیم شده، توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است و در سال‌های آتی و تا هنگام پایان اعتبار آن در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور و به خصوص تدوین لوائح بودجه سنواتی، مبنای عمل خواهد کرد. شایان ذکر است لایحه این برنامه ۸ خرداد ۱۴۰۲ در دولت سیزدهم تصویب و در ۲۸ خرداد ۱۴۰۲ توسط شهید جمهور سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور وقت به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد.

این ویژه‌نامه با هدف بررسی اهداف و چالش‌های برنامه هفتم توسعه، به تحلیل حوزه اقتصاد، گردشگری، صنایع و معادن در ایران اختصاص یافته و در این مجموعه، تلاش شده است تا تحلیل‌ها منصفانه، بی‌طرفانه و بدون شعارزدگی و تأثیرپذیری از سخنان حزبی و جناحی ارائه شود و هدف اصلی آن تصویری دقیق و واقع‌بینانه از وضعیت اقتصادی با محوریت اقتصاد، صنایع و معادن کشور در شرایط کنونی ارائه گردد و بر اساس این تحلیل‌ها، ارزیابی شود که آیا ایران توانایی دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی را دارد یا خیر.

در نتیجه این ویژه‌نامه سعی دارد با بررسی عمیق و بی‌طرفانه، چشم‌اندازی واقع‌بینانه از ظرفیت‌های اقتصادی کشور و چالش‌های پیش رو ارائه دهد تا بتوان تصمیم‌گیری‌های مبتنی بر داده‌های دقیق و منطقی انجام داد.

رفاه افکار عمومی تاثیر بسزایی خواهد داشت، برنامه همچنین بر تکمیل پروژه‌های نیمه تمام و رفع ناترازی‌ها در بخش‌های مختلف متمرکز است.

تأمین مالی این برنامه از طریق سازوکارهای متنوعی شامل بازار سرمایه، همکاری با بانک مرکزی، تخصیص منابع صندوق توسعه ملی و مولدسازی دارایی‌های دولت پیش‌بینی شده است، برآوردها نشان می‌دهد برای تحقق اهداف این برنامه سالانه حدود ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است. برنامه هفتم؛ در بخش اصلاحات ساختاری، به اصلاح نظام بانکی، اصلاح نظام بانزبستگی و هدفمندسازی یارانه‌ها می‌پردازد، همچنین شفاف‌سازی و بهبود فضای کسب و کار از طریق یکپارچه‌سازی سامانه‌های مالیاتی و بیمه‌ای دنبال می‌شود. با این حال، اجرای این برنامه با چالش‌های مهمی روبرو بوده و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، مشکلات تأمین مالی، موانع ساختاری در اقتصاد و بی‌ثباتی در بازارهای مختلف از جمله چالش‌های پیشرو در تحقق اهداف این برنامه محسوب می‌شوند، همچنین در بخش مربوط به کار

برنامه هفتم توسعه در منظومه فکری رهبر انقلاب

توصیه حکیمانه نشان می‌دهد که ایشان نه تنها محتوای برنامه، بلکه فرآیند قانونی تصویب آن را نیز مورد توجه قرار داده و بر رعایت دقیق چارچوب‌های قانونی تأکید دارند. این امر باعث می‌شود تا از بروز اختلافات حقوقی بین قوا و شورای نگهبان جلوگیری شده و برنامه هرچه سریع‌تر به مرحله اجرا درآید.

تأکید بر رعایت قانون اساسی نشان از نگاه نظام‌مند ایشان به مقوله توسعه دارد. از دیدگاه مقام معظم رهبری، توسعه واقعی زمانی محقق می‌شود که تمامی مراحل آن در چارچوب قانون و ارزش‌های اسلامی صورت پذیرد. این نگاه مانع از آن می‌شود که برای دستیابی به اهداف توسعه‌ای، اصول و ارزش‌های اساسی نظام قربانی شود. همچنین این تأکید باعث می‌شود برنامه هفتم از پشتوانه قانونی قوی برخوردار شده و در طول دوران اجرا با چالش‌های حقوقی مواجه نشود.

برنامه هفتم و گام دوم انقلاب

از منظر رهبر انقلاب، برنامه هفتم توسعه تنها یک سند اقتصادی نیست، بلکه بستر ساز تحقق گام دوم انقلاب اسلامی است. به گفته ایشان، اجرای برنامه هفتم توسعه را می‌توان

تدوین و اجرای برنامه هفتم توسعه در منظومه فکری مقام معظم رهبری از جایگاه راهبردی والایی برخوردار است. این برنامه در آستانه ورود به پنجاهمین سال پیروزی انقلاب اسلامی و در مقطعی حساس از تاریخ کشور در حال تصویب و اجرا قرار دارد. مقام معظم رهبری با درک عمیق از شرایط کنونی و آینده کشور، همواره بر تطبیق دقیق برنامه‌های پنج‌ساله با سیاست‌های ابلاغی تأکید داشته‌اند. ایشان در بیانات متعدد خود فرموده‌اند برنامه‌ای که با سیاست‌های اعلام شده تطبیق کند، بدون شک در طول پنج سال اثر محسوسی در کشور خواهد داشت. این دیدگاه جامع نشان‌دهنده انتظار ایشان از تحقق آثار ملموس و محسوس این برنامه در صورت اجرای صحیح و کامل است.

سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری برای برنامه هفتم توسعه، نقشه راه جامع و کاملی را ترسیم کرده‌است. این سیاست‌ها که در ۲۶ بند تنظیم شده‌اند، پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت را به عنوان هدف و اولویت اصلی برنامه با دستیابی به میانگین رشد اقتصادی ۸ درصدی در طول برنامه تعیین کرده‌است. این هدف‌گذاری بلندپروازانه نشان‌دهنده عزم راسخ رهبری برای خروج اقتصاد کشور از وضعیت کنونی و حرکت به سمت ترازوی مطلوب در عرصه بین‌المللی است. دستیابی به این رشد اقتصادی مستلزم تحولات اساسی در بخش‌های مختلف اقتصادی، صنعتی و کشاورزی است.

در تحلیل این سیاست‌ها باید به عمق نگاه راهبردی مقام معظم رهبری توجه کرد. ایشان تنها به بیان کلیات بسنده نکرده‌اند، بلکه جهت‌گیری‌های مشخص و قابل اندازه‌گیری را برای دستیابی به اهداف ترسیم کرده‌اند. تأکید بر رشد اقتصادی ۸ درصدی نشان می‌دهد که برنامه هفتم باید بتواند اقتصاد کشور را به سطحی از پویایی و تحرک برساند که قادر به جبران عقب‌ماندگی‌های گذشته باشد. این رشد اقتصادی باید در کنار تحقق عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه ثروت در سراسر کشور محقق شود.

مقام معظم رهبری به صورت خاص و مستقیم نیز بر رعایت اصول قانون اساسی توسط مجلس و دولت در فرآیند بررسی و تصویب برنامه هفتم تأکید کرده‌اند. این

دقیقاً زمینه‌ساز اجرای کامل گام دوم انقلاب ارزیابی کرد. این نگاه، جایگاه این برنامه را به یک مأموریت استراتژیک و تحول‌آفرین ارتقا می‌دهد که می‌بایست با محوریت پیشرفت همه‌جانبه و پایدار بر مبنای عدالت و تأمین منافع و امنیت ملی اجرایی شود.

این دیدگاه نشان می‌دهد که برنامه هفتم باید بتواند تحولی اساسی در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ایجاد کند. برنامه‌ای که تنها به بهبود شاخص‌های اقتصادی بسنده کند، نمی‌تواند زمینه‌ساز گام دوم انقلاب باشد. بلکه باید بتواند الگویی از توسعه متوازن و همه‌جانبه را ارائه دهد که در آن کرامت انسانی، عدالت اجتماعی و استقلال کشور به طور همزمان تأمین شود. این برنامه باید بتواند الگویی از توسعه بومی را ارائه دهد که متناسب با ارزش‌های اسلامی و شرایط خاص کشور باشد.

سیاست‌های کلی ابلاغی توسط مقام معظم رهبری برای برنامه هفتم توسعه، بر محورهای متعددی متمرکز است که هر یک نشان‌دهنده نگاه جامع ایشان به توسعه کشور است. در بعد اقتصادی و عدالت، ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز، اصلاح ساختار بودجه دولت، تحول در نظام مالیاتی با تبدیل مالیات به منبع اصلی تأمین بودجه، و استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی مورد تأکید قرار گرفته است. این موارد نشان می‌دهد که مقام معظم رهبری به دنبال ایجاد تحولی اساسی در نظام اقتصادی کشور هستند.

در حوزه زیرساخت و امنیت ملی، تأمین امنیت غذایی، مدیریت یکپارچه منابع آب، افزایش حداکثری تولید در میادین نفت و گاز مشترک، و اجرای طرح‌های عظیم ملی و زیرساختی از اولویت‌های اصلی محسوب می‌شود. این تأکیدات نشان از نگاه راهبردی ایشان به مقوله امنیت ملی دارد. امنیت غذایی و آبی در شرایط کنونی جهان از اهمیت حیاتی برخوردار است و توجه به آن در برنامه هفتم نشان از درک عمیق چالش‌های آینده کشور دارد.

در عرصه فرهنگ و جمعیت، اعتلای فرهنگ عمومی، تحکیم نهاد خانواده، و افزایش نرخ باروری به حداقل ۲.۵ مورد توجه ویژه قرار گرفته است. این موارد نشان می‌دهد که از دیدگاه مقام معظم رهبری، توسعه اقتصادی بدون توجه به مبانی فرهنگی و جمعیتی نمی‌تواند پایدار باشد. توجه به نهاد خانواده و افزایش نرخ باروری نشان از نگرانی ایشان از چالش‌های جمعیتی آینده کشور دارد.

در حوزه علم و فناوری، برقراری حاکمیت ملی در

فضای مجازی از طریق تکمیل شبکه ملی اطلاعات، و شتاب بخشی به پیشرفت علمی و فناوری از جمله سیاست‌های ابلاغی است. این تأکید نشان می‌دهد که مقام معظم رهبری به خوبی از اهمیت فناوری‌های نوین در عرصه توسعه آگاه هستند و بر ضرورت کسب مرجعیت علمی در سطح جهانی تأکید دارند.

در زمینه سیاست خارجی و دفاعی، تقویت رویکرد اقتصادمحور در سیاست خارجی با اولویت همسایگان، و تقویت بنیه دفاعی با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور از دیگر موارد مورد تأکید می‌باشد. این نگاه نشان می‌دهد که برنامه هفتم باید بتواند از دیپلماسی اقتصادی برای تحقق اهداف توسعه‌ای استفاده کند و در عین حال توان دفاعی کشور را نیز تقویت نماید.

الزامات اجرایی برنامه هفتم

برای تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه، مقام معظم رهبری بر الزامات اجرایی متعددی تأکید کرده‌اند. اولین و مهمترین الزام وحدت رویه و هماهنگی بین تمامی قوا و نهادهای کشور است. بدون هماهنگی و همکاری نهادهای مختلف، اجرای موفقیت‌آمیز برنامه هفتم امکان‌پذیر نخواهد بود.

الزام دوم، نظارت دقیق و مستمر بر اجرای برنامه است. باید مکانیزم‌های نظارتی قوی طراحی شود که بتواند پیشرفت برنامه را به طور مستمر رصد کند.

الزام سوم، تأمین منابع مالی برنامه است. برنامه هفتم بدون تأمین منابع مالی کافی نمی‌تواند به اهداف خود دست یابد. در این زمینه باید از مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی نیز استفاده شود.

الزام چهارم، ایجاد تحول در نظام اداری کشور است. دستگاه‌های اداری باید بتوانند خود را با برنامه هفتم تطبیق دهند و کارآمدی لازم را برای اجرای آن کسب کنند.

الزام پنجم، همراهی و مشارکت آحاد مردم است. برنامه هفتم بدون پشتیبانی و مشارکت مردم نمی‌تواند موفق باشد.

بنابراین باید سازوکارهای لازم برای مشارکت حداکثری مردم در اجرای برنامه طراحی شود. این مشارکت می‌تواند در قالب مشارکت در سرمایه‌گذاری، نظارت بر اجرای برنامه و همکاری در تحقق اهداف فرهنگی و اجتماعی باشد.

چشم‌انداز برنامه هفتم در منظومه فکری رهبری

دیدگاه مقام معظم رهبری درباره برنامه هفتم توسعه، فراتر از یک سند معمول برنامه‌ریزی است. از منظر ایشان این برنامه باید ترجمان عینی سیاست‌های کلی ابلاغی باشد، با رعایت کامل قانون اساسی تصویب شود، زمینه‌ساز تحقق گام دوم انقلاب باشد و در نهایت، با ایجاد تحول اقتصادی ملموس و تقویت پایه‌های عدالت، موجب ایجاد یأس در دشمنان نظام اسلامی گردد. این برنامه در واقع نقش پل ارتباطی بین وضعیت کنونی و آینده مطلوب کشور را ایفا خواهد کرد.

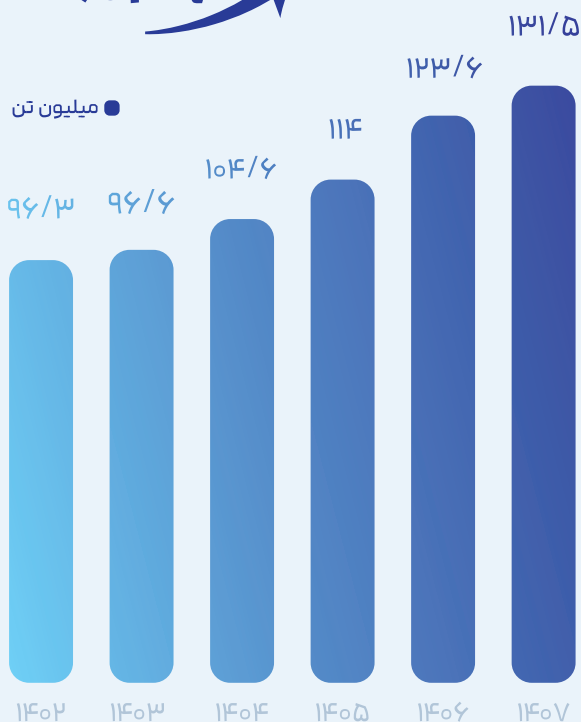
اجرای موفقیت‌آمیز برنامه هفتم توسعه نیازمند عزم ملی و مشارکت تمامی نهادهای کشور است. همانگونه که مقام معظم رهبری تأکید داشته‌اند، این برنامه می‌تواند زمینه‌ساز تحقق آرمان‌های بلند نظام اسلامی باشد و ایران عزیز را در مسیر پیشرفت و تعالی همه‌جانبه قرار دهد. برنامه هفتم باید بتواند الگویی از توسعه متوازن و پایدار را ارائه دهد که در آن تمامی مناطق کشور از مواهب توسعه بهره‌مند شوند و شکاف بین شهر و روستا کاهش یابد.

برنامه هفتم توسعه در منظومه فکری مقام معظم رهبری دارای جایگاهی بی‌بدیل و راهبردی است. این برنامه باید بتواند تحولی اساسی در اقتصاد کشور ایجاد کند، عدالت اجتماعی را گسترش دهد، استقلال کشور را تقویت کند و زمینه‌ساز تحقق گام دوم انقلاب اسلامی باشد. موفقیت این برنامه نیازمند عزم ملی، وحدت رویه بین قوا، مشارکت مردم و نظارت مستمر است.

با اجرای موفقیت‌آمیز برنامه هفتم، ایران اسلامی می‌تواند به یکی از قدرت‌های اقتصادی منطقه تبدیل شود، الگویی از توسعه بومی و اسلامی را به جهان عرضه کند و مسیر را برای تحقق تمدن نوین اسلامی هموار سازد. این همان چشم‌اندازی است که مقام معظم رهبری برای برنامه هفتم توسعه ترسیم کرده‌اند و محقق کردن آن نیازمند تلاش و همکاری تمامی آحاد ملت ایران است.

افزایش ظرفیت اسمی تولید صنعت پتروشیمی در برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت

+۳۷٪

قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت

فصل دهم، ماده ۴۷: در اجرای بندهای ۸ و ۹ سیاست های کلی برنامه پنج ساله هفتم ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی در سال پایان برنامه (سال ۱۴۰۷) به ۱۳۱.۵ میلیون تن در سال خواهد رسید که این ظرفیت پس از اجرای ۶۶ طرح در دست اجرای صنعت پتروشیمی محقق می گردد.

ظرفیت صنعت پتروشیمی در پایان سال اول برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت

ظرفیت مجتمع های تولیدی در پایان سال ۱۴۰۲

۹۶,۲۸۱

فاز ۲ نخل آسماری

۲۹

توسعه پلیمر پادجم

۲۹۰

ظرفیت مجتمع های تولیدی در پایان سال ۱۴۰۳ (سال اول برنامه)

۹۶,۶۰۰

مناطق در حال توسعه

منطقه انرژی برپاریان

۳۰ گاز اختصاص یافته
میلیون متر مکعب در روز

مساحت **۲,۰۰۰** هکتار

منطقه مکران

۳۰ گاز اختصاص یافته
میلیون متر مکعب در روز

مساحت **۱,۲۰۰** هکتار

منطقه ویژه انرژی پارس

۴۶/۳ ظرفیت تولید
میلیون تن در سال

مساحت **۲,۰۰۰** هکتار

منطقه قشم

۲۵ گاز اختصاص یافته
میلیون متر مکعب در روز

مساحت **۱,۰۲۵** هکتار

منطقه جاسک

۲۰ گاز اختصاص یافته
میلیون متر مکعب در روز

مساحت **۱,۰۰۰** هکتار

منطقه ماهشهر

۲۵/۸ ظرفیت تولید
میلیون تن در سال

مساحت **۲,۸۵۰** هکتار

فهرست

- ۲..... برنامه هفتم توسعه را با قدرت پیگیری می‌کنیم.....
- ۳..... مجلس، ناظر و همراه برنامه هفتم توسعه.....
- ۴..... برنامه هفتم توسعه؛ نقشه راه صنعت، معدن و تجارت کشور.....
- ۶..... اجرای برنامه هفتم با تکیه بر ظرفیت‌های داخل کشور.....
- ۷..... حذف بودجه سازمان‌های غیر بهره‌ور در دستور کار است.....
- ۸..... در ماندگی تولید در چنبره سیاست‌های ناکارآمد.....
- ۹..... متحقق رشد ۸ درصدی نیاز به تصمیمات جدی و جسورانه دارد نه شعار.....
- ۱۰..... سهم بخش خصوصی در اقتصاد ایران چه میزان هست؟.....
- ۱۲..... گذار از اقتصاد نفتی.....
- ۱۴..... پارادوکس برنامه هفتم؛.....
- ۱۵..... داستان اهداف صادراتی در گذرگاه چالش‌ها.....
- ۱۶..... عملکرد یک ساله راه آهن.....
- ۱۸..... صنعت نساجی در میان توسعه، تحریم و قاچاق.....
- ۲۰..... تاب‌آوری اقتصاد در گرو تکیه بر بخش خصوصی.....
- ۲۲..... برنامه هفتم پیشرفت و صنعت پتروشیمی.....
- ۲۶..... تحقق رشد ۸ درصدی چه زمانی محقق می‌شود؟.....
- ۲۸..... تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه مأموریت وزارت راه و شهرسازی.....
- ۲۹..... مسکن؛ محور توسعه اقتصادی و چالش‌های انبوه‌سازی در شرایط فعلی.....
- ۳۰..... انحصار توسط پمپا شکسته شد.....
- ۳۱..... هدف‌گذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی و نیاز سرمایه‌گذاری ۸۰۰۰ همتی.....
- چرخش نگاه قضائی به بخش خصوصی، پیش‌شرط عبور از اقتصاد.....
- ۳۴..... تحریمی.....
- ۳۹..... گذر از نفت به معدن با فناوری بومیگزار از نفت به معدن با فناوری بومی.....
- ۴۰..... گردشگری، محرک توسعه و پویاساز صنایع کشور.....
- تأکید برنامه هفتم توسعه بر حمایت از بخش خصوصی در گردشگری و.....
- ۴۲..... صنایع دستی.....
- ۴۴..... برق و آب؛ دو ستون حیاتی توسعه در مسیر برنامه هفتم.....
- ۴۶..... درها برای رشد ۸ درصدی بسته است.....
- ۴۷..... تحقق رشد ۸ درصدی، نیازمند تحولات بنیادی.....
- ۴۸..... از رؤیای بومی‌سازی تا واقعیت صادرات.....
- ۵۰..... غفلت از آمایش سرزمینی؛ ریشه توسعه نامتوازن.....
- ۵۲..... اقتصاد ایران و نقدی بر نقش حوزه معدن در برنامه هفتم توسعه.....
- ۵۴..... طلا و اقتصاد دیجیتال؛ فرصتی برای تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه.....
- ۵۶..... رکورد شکنی نیشکر در سایه برنامه هفتم.....
- اصلاح ساختار قیمت‌گذاری، اصلی‌ترین چالش صنعت خودروسازی.....
- ۶۰..... کشور.....
- ۶۱..... به جای کالا، انرژی ارزان صادر می‌کنیم.....
- عملکرد وزارت امور اقتصادی و دارایی در راستای تحقق رشد اقتصادی.....
- ۶۲..... ۸ درصدی.....
- گذر از اقتصاد دولتی به سوی اقتصاد نوین با محوریت بخش خصوصی و.....
- ۶۴..... توسعه دریامحور.....
- ۶۶..... معجزه یا رویا؟.....
- ۶۷..... چشم انداز اقتصادی دولت برای رسیدن به رشد ۸ درصدی.....
- ۶۸..... از ثبت روستا ها تا تدوین نقشه راه گردشگری.....
- ۷۰..... شرط تحقق رشد ۸ درصدی به روایت بانک مرکزی.....

صاحب امتیاز:موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

مدیر مسئول: ناصر بزرگمهر

قائم مقام مدیرعامل: مهرداد بیات

مدیر بازرگانی: مجید مدنی

سر دبیر ویژه نامه: شهریار خادمی

دبیر اجرایی: امیر حسین حبیبی

مدیر امور هنری: مانی روشن

ناظر چاپ: بیژن بهادری

ارتباط با ما

تلفن: ۸۲۱۹۰

فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰

نشانی: تهران، خیابان، خیابان قائم مقام، کوچه آزادگان، شماره ۲۶

کد پستی: ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱

ایمیل: ads.smtnews@gmail.com

محمد رضا عارف
معاون اول رئیس‌جمهور

برنامه هفتم توسعه را با قدرت پیگیری می‌کنیم

دکتر محمد رضا عارف معاون اول رئیس‌جمهور بر عزم جدی دولت برای اجرای کامل برنامه هفتم توسعه تأکید داشته و اجرای دقیق این برنامه را راهبرد اصلی دولت در پنج سال آینده خواند.

ایشان در رابطه با ماهیت برنامه هفتم تشریح کردند: برنامه هفتم توسعه به عنوان سند بالادستی نظام برنامه‌ریزی کشور، نقشه جامع پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران از سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۴۱ است. این برنامه که شامل ۲۲ فصل و هفت بخش اصلی می‌شود، تمامی ابعاد توسعه از حوزه‌های اقتصادی و زیربنایی تا بخش‌های فرهنگی، اجتماعی، علمی، فناوری، آموزشی، سیاست خارجی، دفاعی، امنیتی، اداری، حقوقی و قضایی را پوشش می‌دهد.

دکتر عارف خاطرنشان کرد: مبنا و راهبرد دولت، اجرای برنامه هفتم توسعه است که البته این برنامه برای حالت جنگی نوشته نشده است که در صورت نیاز برخی اصلاحات با هماهنگی مجلس شورای اسلامی ضرورت دارد که باید در تمامی برنامه‌های اقتصادی، راهبرد پیوست معیشتی در اولویت قرار گیرد.

برنامه هفتم توسعه اهدافی بلندپروازانه اما دست‌یافتنی را برای کشور ترسیم کرده است: رشد اقتصادی ۸ درصدی، رشد صادرات نفتی ۴۰۲۱ درصدی و رشد صادرات غیرنفتی ۶۰۲۲ درصدی. دستیابی به این اهداف مستلزم سرمایه‌گذاری حدود ۵۲ میلیارد دلاری برای افزایش ظرفیت تولید نفت، گاز طبیعی و محصولات پتروشیمی و حفظ ظرفیت‌های فعلی است. ماده ۸۱۱ برنامه هفتم توسعه، تشکیل شورای عالی راهبری برنامه با مسئولیت معاون اول رئیس‌جمهور را الزامی کرده است. این شورا که متشکل از وزرای کلیدی و با نظارت رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس فعالیت می‌کند، موظف است بر اجرای دقیق برنامه نظارت کامل داشته باشد.

معاون اول رئیس‌جمهور بر نقش محوری این شورا در پایش مستمر عملکرد دستگاه‌ها تأکید کرد و افزود: جلسات شورای عالی راهبری برنامه حداقل ماهی یک‌بار تشکیل می‌شود و تصمیمات آن با رأی اکثریت مطلق اعضا پس از تأیید رئیس‌جمهور معتبر است.

دکتر عارف با اشاره به برنامه ارتقای بهره‌وری در برنامه هفتم توسعه تصریح کرد: تمام دستگاه‌ها باید برنامه عملیاتی برای ارتقای بهره‌وری در چارچوب برنامه هفتم توسعه را با جدیت پیگیری و اجرایی کنند و تا انتهای اجرای این برنامه سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی کشور مشخص شود.

وی با قدردانی از وزارت ارتباطات برای تدوین دستورالعمل برنامه تحول دیجیتال دستگاه‌های اجرایی گفت: باید با یک عزم ملی و فعال شدن نهادهای ذیربط از نهادینه شدن تحول دیجیتال در دستگاه‌های اجرایی حمایت و نظارت شود و دستگاه‌ها موظف هستند فعالیت‌های خود را بر روی فناوری‌های نوین و اقتصاد دیجیتال گسترش دهند.

طبق ماده ۸۱۱ برنامه هفتم توسعه، دولت مکلف است گزارش عملکرد اجرای برنامه را

مشمول بر عملکرد سال گذشته و برنامه سال آینده به صورت کمی و مقایسه‌ای و پیشرفت سنج‌های عملکردی به تفکیک دستگاه‌های اجرایی، هر ساله در شهریور ماه به مجلس تقدیم کند.

این گزارش پس از اعلام وصول، بلافاصله به کمیسیون‌های تخصصی ذی‌ربط ارجاع می‌شود و کمیسیون‌های اصلی مکلفند پس از دریافت گزارش، ظرف بیست روز گزارش خود را به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات ارائه نمایند. دکتر عارف در پایان بر ضرورت همکاری و هماهنگی کلیه قوا و نهادها برای اجرای موفقیت‌آمیز برنامه هفتم توسعه تأکید کرد و گفت: انسجام و همبستگی مردم در طول این جنگ، مسئولیت تمام ارکان نظام را نسبت به مردم سنگین‌تر کرد و باید جدی‌تر از گذشته در خدمت مردم باشیم.

وی خاطرنشان کرد: سال اول برنامه هفتم پیشرفت با تلاش دستگاه‌های اجرایی و پیگیری ناظران، پایه‌گذاری محکمی برای اجرای سال‌های بعدی داشته و زمینه برای دستیابی به اهداف کمی، رشد اقتصادی و توسعه زیرساخت‌های کشور فراهم شده است.

اجرای موفقیت‌آمیز برنامه هفتم توسعه نیازمند عزم ملی، مدیریت جهادی، نظارت مستمر و استفاده از تمامی ظرفیت‌های داخلی است که با همکاری تمامی ارکان نظام و مشارکت مردم محقق خواهد شد.

مجلس، ناظر و همراه برنامه هفتم توسعه

محمد باقر قالیباف
رئیس مجلس شورای اسلامی

«در گزارش ارائه شده از سوی دولت، بخشی از احکام به عنوان غیرقابل اجرا عنوان شده‌اند که کار درستی نیست». وی تأکید کرد: «اگر دولت به هر دلیلی به این نتیجه رسیده است که برنامه هفتم قابل اجرا نیست باید لایحه ارائه دهد و مسیر اصلاح آن را پیگیری کند».

قالیباف به چالش‌های جدی در اجرای برنامه اشاره کرد و گفت: بر اساس روندی که در سال جاری در حال طی کردن هستیم بنزین با قیمت ۵۰ الی ۶۰ هزار تومان می‌خریم و به قیمت ۲ الی ۳ هزار تومان به مردم می‌دهیم. وی این رویه را نیازمند تدبیر دانست.

رئیس مجلس همچنین از ایرادات در نحوه واگذاری اعتبارات خبر داد و اظهار کرد: در حوزه اقلام اساسی و درمان در حال هزینه کردن قریب به بیش از ۲۰ میلیارد یورو هستیم و در این بخش ۱۲۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار ریالی داریم اما به دلیل ایرادات در نحوه واگذاری، این اعتبارات به درستی به هدف اصابت نمی‌کند.

اولویت‌های مجلس در نظارت بر برنامه

قالیباف بر ضرورت توجه مجلس به موضوعات مواد ۱۱۸ و ۱۱۹ قانون برنامه هفتم تأکید و عنوان کرد: معیشت مردم، تأمین کالاهای اساسی و مسکن و حوزه‌های انرژی و آب، موضوعاتی هستند که باید به صورت جدی و اساسی مورد توجه قرار دهیم. همچنین توسعه شبکه ملی اطلاعات از موضوعات مهم مورد توجه است که در برنامه نیز وجود دارد. وی رویکرد مجلس در نظارت بر اجرای برنامه را خروجی‌محور دانست و گفت: در اجرا و نظارت بر برنامه نباید گرفتار برخی اعداد و ارقام و کار شکلی شویم بلکه باید خروجی محور باشیم و مسائل را به صورت کیفی بررسی کرده و بدانیم آثار آن در کف جامعه و حل مشکلات مردم چه بوده است.

رئیس مجلس از ارجاع گزارش شورای عالی راهبری برنامه به کمیسیون‌های تخصصی خبر داد و گفت: از کمیسیون‌ها تقاضا دارم که نه فقط در زمان برگزاری جلسات عادی بلکه به صورت ۲ الی ۳ شیفت موضوع را مورد بررسی قرار دهند و به صورت تمام وقت پیگیری کنند. وی هوشمندسازی نظارت بر برنامه را نیز مورد تأکید قرار داد و گفت: نظارت بر برنامه هفتم توسعه نیز بر اساس هوشمندسازی پیگیری می‌شود.

قالیباف در جمع‌بندی نهایی، رویکرد دوجبهی مجلس در قبال برنامه هفتم را ترسیم کرد: «ما برای اجرای برنامه هم مطالبه‌گری جدی داریم و هم به دولت کمک می‌کنیم تا بتواند برنامه را اجرا کند».

رئیس مجلس با پذیرش این که ممکن است در جاهایی از برنامه ایراداتی نیز وجود داشته باشد، راهکار اصلاح آن را نیز مشخص کرد: اگر دولت و مجلس به این خروجی رسیدیم که جایی از برنامه نیازمند تجدید نظر است، یا در قالب لایحه دولت اصلاح مورد نظر را بررسی می‌کنیم یا مجلس با همکاری دولت اصلاح مربوطه را انجام خواهد داد.

این موضع‌گیری نشان می‌دهد مجلس شورای اسلامی با ترکیبی از نظارت جدی و همراهی سازنده، مصمم به پایش اجرای کامل برنامه هفتم توسعه به عنوان سند بالادستی کشور است.

در میانه سال ۱۴۰۴ و در شرایطی که سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور به پایان می‌رسد، برنامه هفتم توسعه به عنوان تنها سند بالادستی ملی، نقشه راه آینده ایران را ترسیم می‌کند. محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، در جلسه بررسی عملکرد سال اول این برنامه، موضع سازنده مجلس را به روشنی تبیین کرد: ما در اجرای برنامه نسبت به دولت هم مطالبه‌گر هستیم و هم کمک‌کننده.

رئیس مجلس با اشاره به تأکید مقام معظم رهبری بر محوریت برنامه هفتم، آن را سند الزام‌آور برای تمام قوا خواند. قالیباف تصریح کرد: با توجه به پایان یافتن برنامه ۲۰ ساله در سال ۱۴۰۴، امروز تنها سند ملی کشور که میثاق همه ماست برنامه هفتم است بنابراین دولت و مجلس همه مکلف به دنبال کردن آن هستیم.

وی با بیان اینکه هر موضوعی برای حل مشکلات در برنامه هفتم توسعه وجود دارد، از این برنامه به عنوان مهم‌ترین سند برای مسائل اقتصادی کشور یاد کرد.

رئیس مجلس شورای اسلامی به ماده ۱۰۵ برنامه هفتم اشاره کرد که به موجب آن دولت در طول اجرای برنامه حق تولید خدمات ندارد. قالیباف توضیح داد: «در این زمینه جرم‌انگاری کردیم و گفتیم که اگر تولید خدمات اتفاق بیفتد، به معنای تصرف غیرقانونی بیت‌المال است». وی این اقدام را راهکاری برای چابک‌سازی و کاهش هزینه‌های جاری دولت دانست.

رئیس مجلس در عین حال از عدم اجرای بخشی از احکام برنامه توسط دولت انتقاد کرد و گفت:

سید محمد اتابک
وزیر صنعت، معدن و تجارت

برنامه هفتم توسعه؛ نقشه راه صنعت، معدن و تجارت کشور

صنعت؛ محور تحقق رشد اقتصادی

وزیر صمت با اشاره به نقش صنعت و معدن در تحقق اهداف کلان برنامه هفتم توسعه تصریح کرد: «در این برنامه، رشد اقتصادی ۸ درصدی برای کشور هدف گذاری شده و سهم بخش صنعت و معدن در تحقق این رشد، تعیین کننده است. برای دستیابی به این هدف، باید تولید را از سطح کمی به کیفی ارتقا دهیم و زنجیره ارزش را در صنایع مختلف تکمیل کنیم.» وی ادامه داد: «برنامه هفتم توسعه بر تقویت صنایع پایه، گسترش زنجیره های ارزش در فولاد، مس، پتروشیمی و سایر صنایع انرژی بر و همچنین توسعه فناوری های نوین تأکید دارد. در این راستا، وزارت صمت مأموریت دارد تا ضمن افزایش بهره وری، سرمایه گذاری داخلی و خارجی را به سمت پروژه های پیشران هدایت کند.»

به گفته اتابک، دولت مصمم است تا با اصلاح ساختارهای حمایتی و مالیاتی، بستر لازم برای ارتقای بهره وری و افزایش رقابت پذیری صنایع کشور را فراهم آورد. او خاطرنشان کرد: «تولید، تنها جریان اقتصادی است که بدون هیچ عارضه ای جز ارتقای وضع اقتصاد ملی، دستاوردی ندارد. بنابراین همه برنامه های وزارتخانه باید بر محور تسهیل تولید متمرکز باشد.»

دکتر سید محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت، بر عزم جدی دولت و وزارتخانه متبوعش برای اجرای کامل مفاد برنامه هفتم توسعه تأکید کرد و گفت: برنامه هفتم، چارچوب اصلی حرکت بخش صنعت و معدن در پنج سال آینده است و تمامی سیاست ها و پروژه های این وزارتخانه باید در انطباق کامل با آن تنظیم شود.

وی افزود: «ما خود را موظف می دانیم که در راستای اهداف برنامه هفتم توسعه گام برداریم. این برنامه، نه یک سند اداری، بلکه نقشه جامع پیشرفت صنعتی، معدنی و تجاری کشور است که اجرای دقیق آن می تواند بنیان های تولید ملی را تقویت کند و مسیر رشد اقتصادی پایدار را هموار سازد.»

بهره‌وری و تحول فناوریانه

وزیر صمت در ادامه با تأکید بر نقش بهره‌وری در تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه گفت: «تمام دستگاه‌های زیرمجموعه وزارتخانه موظف هستند برنامه عملیاتی خود را برای ارتقای بهره‌وری تدوین و اجرایی کنند. در پایان اجرای این برنامه، سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی کشور باید مشخص و قابل سنجش باشد.»

او افزود: «تحول فناوریانه و دیجیتالی شدن صنایع، از دیگر اولویت‌های برنامه هفتم است. وزارت صمت با همکاری وزارت ارتباطات، دستورالعمل تحول دیجیتال را در صنایع تدوین کرده و اجرای آن را در واحدهای تولیدی دنبال می‌کند. هدف آن است که صنایع کشور بتوانند از ظرفیت فناوری‌های نوین، داده‌های هوشمند و اقتصاد دیجیتال برای افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها استفاده کنند.»

مأموریت‌های وزارت صمت در برنامه هفتم

اتابک با اشاره به تکالیف وزارت صنعت، معدن و تجارت در برنامه هفتم گفت: «در این برنامه، وزارت صمت موظف است سند راهبرد ملی پیشرفت صنعتی کشور را با رویکرد توسعه صادرات محور و افزایش رقابت‌پذیری تدوین کند. همچنین انتشار عمومی داده‌های زمین‌شناسی و گزارش‌های اکتشافی، به‌منظور جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید در بخش معدن از دیگر اولویت‌هاست.»

وی افزود: «یکی از بندهای مهم برنامه، تسهیل صدور مجوزهای صنعتی و حذف فرآیندهای زمان‌بر اداری است. بر این اساس، اگر دستگاهی ظرف مهلت قانونی پاسخ اعلام را ارائه ندهد، صدور مجوز به‌صورت خودکار تأیید خواهد شد. این اقدام تحول بزرگی در بهبود محیط کسب‌وکار ایجاد می‌کند.» اتابک ادامه داد: «تأمین زیرساخت‌های انرژی و آب برای صنایع بزرگ، هم‌راستا با برنامه انتقال آب از خلیج فارس و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، از دیگر وظایف کلیدی وزارت صمت است که در چارچوب برنامه هفتم توسعه دنبال می‌شود.»

حمایت از اصناف و کسب‌وکارهای خرد

وزیر صمت در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت حمایت از اصناف و واحدهای تولیدی کوچک اشاره کرد و گفت: «برای نخستین‌بار در برنامه هفتم توسعه، دولت مأموریت یافته تا به‌طور رسمی از کسب‌وکارهای خرد و متوسط حمایت ویژه داشته باشد. این بخش، ستون فقرات اقتصاد کشور است و نقش مهمی در اشتغال پایدار دارد.»

وی افزود: «وزارت صمت با اجرای طرح توانمندسازی اصناف، تسهیل صدور مجوزها و ایجاد دسترسی آسان به تسهیلات بانکی، تلاش می‌کند موانع فعالیت بنگاه‌های کوچک را برطرف سازد. در شرایط فعلی اقتصاد، هیچ برنامه توسعه‌ای بدون تقویت این بخش به نتیجه نخواهد رسید.»

نظارت مستمر و ارزیابی عملکرد

دکتر اتابک در بخش پایانی سخنان خود با اشاره به ماده ۱۱۸ برنامه هفتم توسعه گفت: «دولت مکلف است هر سال گزارش عملکرد اجرای برنامه را شامل نتایج کمی و کیفی فعالیت دستگاه‌ها، به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. وزارت صمت نیز موظف است شاخص‌های اختصاصی صنعت، معدن و تجارت را به‌صورت دوره‌ای پایش و منتشر کند تا روند اجرای برنامه شفاف باشد.»

وی خاطرنشان کرد: «نظارت مستمر، کلید موفقیت اجرای برنامه است. شورای عالی راهبری برنامه هفتم که با مسئولیت معاون اول رئیس‌جمهور تشکیل شده، وظیفه دارد عملکرد دستگاه‌ها را به‌صورت منظم بررسی کند و پیشنهادهای اصلاحی را ارائه دهد.»

عزم ملی برای اجرای کامل برنامه

وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان گفت: «برنامه هفتم توسعه فرصتی استثنایی برای بازآرایی اقتصادی کشور و تحقق رشد پایدار است. اجرای موفق آن نیازمند همکاری همه دستگاه‌ها، هم‌افزایی میان دولت و مجلس، و مشارکت فعال بخش خصوصی است. اگر همه در یک مسیر حرکت کنیم، می‌توانیم به اهداف ترسیم‌شده در بخش صنعت و معدن دست پیدا کنیم.»

اتابک تأکید کرد: «سال نخست اجرای برنامه هفتم، پایه‌گذاری محکمی برای سال‌های بعدی خواهد بود. وزارت صمت با تمام توان، اجرای مفاد این برنامه را با قدرت پیگیری می‌کند تا مسیر توسعه صنعتی کشور پایدار و هدفمند پیش برود.»

اجرای برنامه هفتم با تکیه بر ظرفیت‌های داخل کشور

محمد مخبر با تقدیر از نقش سازنده مجلس شورای اسلامی در تدوین و تصویب برنامه هفتم توسعه تأکید کرد، این برنامه در شرایطی تدوین شده که کشور با چالش‌های متعددی از جمله تحریم‌های ناعادلانه و محدودیت‌های بین‌المللی روبرو بوده است.

در تدوین برنامه هفتم توسعه تحلیل مسائل و هدف‌گیری برای حل مسائل در اولویت قرار گرفته و طراحی مدل‌های اجرایی کارآمد برای پیشرفت توأم با عدالت در اقتصاد مورد توجه ویژه بوده است.

معاون اول رئیس‌جمهور در دولت سیزدهم و مشاور اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری با اشاره به محورهای اصلی برنامه هفتم توسعه خاطرنشان کرد هدف‌گیری برای تک‌رقمی شدن نرخ تورم،

بهبود ضریب جینی، چابک‌سازی دولت، استقرار دولت الکترونیک، بازنگری سیاست‌های جمعیتی و توسعه عدالت اقتصادی از جمله موارد مهم در این برنامه است. مخبر ادامه داد تکیه بر ظرفیت‌های ملی در زمینه‌های اقتصاد دیجیتال، دریا، نفت، معدن و پتروشیمی نیز به عنوان راهبردی کلیدی برای کاهش وابستگی و تقویت پایه‌های تولید ملی در برنامه دیده شده است.

وی با اشاره به مشکل ناترازی‌ها در سالیان گذشته تصریح کرد کنترل تورم و معیشت مردم با حل ناترازی‌ها ممکن خواهد بود و در این راستا با دیپلماسی اقتصادی فعال به دنبال جلب سرمایه‌گذاری و تأمین مالی در پروژه‌های نفت و گاز هستیم. مخبر در بخش دیگری از یادداشت خود به ضرورت جذب نقدینگی‌های ریالی و ارزی مردم برای توسعه کشور پرداخت و یادآور شد برای نزدیک به ۳۰ میلیارد دلار نقدینگی مردم که پیش از این تضمین و انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری ایجاد نشده بود در برنامه هفتم توسعه راهکارهای عملی پیش‌بینی شده است.

معاون اول رئیس‌جمهور سابق در پایان با تشکر از همکاری و هم‌افزایی قوای سه‌گانه بویژه مجلس شورای اسلامی ابراز امیدواری کرد با اجرای به‌موقع و دقیق این برنامه شاهد تحقق اهداف تعیین‌شده برای توسعه و پیشرفت کشور باشیم.

حذف بودجه سازمان‌های غیر بهره‌ور در دستور کار است

سید حمید پورمحمدی
رئیس سازمان برنامه و بودجه

با اهمیت بوده و به دنبال آن هستیم که بسیاری از فرآیندها که سبب می‌شود منابع مالی محدود دولت رسوب کند را حذف کنیم.

به این معنا که اگر قرار است پولی را برای خرید خدمت یا کالا بدهیم، به جای آنکه پول در نقاط مختلف نگهداری شود و به اصطلاح یخ آن آب شود تا به دست ذی‌نفع نهایی برسد، ساز و کارهایی طراحی شده تا به همان شخص نهایی پرداخت انجام دهیم.

به این ترتیب دیگر نیاز نیست صدها نفر یا دستگاه‌های مختلف در این مسیر نقش ایفا کنند. بنابراین تلاش می‌کنیم تا این مسئله در بودجه اجرایی شود.

دو مسیر متفاوت برای افزایش بهره‌وری در بودجه ۱۴۰۵

باید توجه داشت که مسئله افزایش بهره‌وری یک موضوع حیاتی برای تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی است. در حقیقت براساس برنامه هفتم توسعه بخش قابل توجهی از رشد اقتصادی سالانه باید بر همین اساس محقق شود اما ایجاد تغییر در حوزه بهره‌وری کار بسیار دشواری است. دو مورد از اصلاحاتی که می‌تواند بهره‌وری ساختار بودجه را تحت تأثیر خود قرار دهد و در سخنان رئیس سازمان برنامه و بودجه به طور شفاف به آن اشاره شد، حذف موازی کاری دستگاه‌ها و ردیف‌های بودجه‌ای متفاوت آنها و دیگری تکمیل فرآیند پرداخت به ذی‌نفع نهایی است. در خصوص موازی کاری‌ها باید تأکید داشت که مسئولیت اصلی برعهده دولت است چرا که بار شناسایی خدمات و عملکردهای موازی مستقیماً متوجه خود دولت و به طور جدی‌تر سازمان اداری و استخدامی و سازمان برنامه و بودجه است.

ضرورت تکمیل فرآیند پرداخت به ذی‌نفع نهایی

در مورد تکمیل فرآیند پرداخت به ذی‌نفع نهایی باید گفت که تا امروز بخش زیادی از آن عملیاتی شده است. اگر بخواهیم به عقب بازگردیم، بستری که امکان اجرای پرداخت به ذی‌نفع نهایی را فراهم کرد، حساب واحد خزانه بود. با تجمیع بخش عمده منابع دولت و شرکت‌های دولتی در حساب واحد خزانه یک ابزار شفاف برای ایران فراهم شد که براساس آن منابع در دسترس و رسوبی منابع دستگاه‌ها قابل پایش بود. در مرحله بعدی نیز پرداخت حقوق و دستمزد از حساب واحد خزانه به حساب کارمندان رسمی دولت در قالب ذی‌نفع نهایی آغاز شد. البته در حال حاضر طیف گسترده‌تری از پرداخت‌ها در قالب ذی‌نفع نهایی پرداخت می‌شود و این مسئله به پرداختی برخی پیمانکاران رسیده است.

با این حال چه در حساب واحد خزانه (حساب‌های مربوط به دانشگاه‌ها و برخی شرکت‌های دولتی حساس مانند شرکت ملی نفت) و چه در پرداخت به ذی‌نفع نهایی (پرداختی به برخی نیروهای شرکتی و پیمانی و پرداختی‌ها به پیمانکاران) همچنان نقص‌هایی وجود دارد که تکمیل آنها امکان بیشتری را در جهت شفافیت بیشتر دولت فراهم می‌کند.

ایجاد چارچوب جدید در نظام بودجه‌ریزی

باید بر روی این نکته تأکید شود که در حال حاضر تکمیل فرآیند پرداخت به ذی‌نفع نهایی به عنوان زمینه اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد در نظر گرفته می‌شود. این موضوع مسئله‌ای است که مورد تأکید رئیس جمهور، رئیس سازمان اداری و استخدامی و رئیس سازمان برنامه و بودجه قرار گرفته است. در حقیقت دولت در تلاش است تا امکان سنجش کیفیت خدماتی که توسط کارکنان ارائه می‌شود و پروژه‌های عمرانی و خدماتی که توسط پیمانکاران دریافت می‌شود را فراهم کند. در صورت تحقق این هدف یک چارچوب جدید در نظام بودجه‌ریزی شکل می‌گیرد و امکان تشویق/تنبیه و یا رتبه‌بندی کارکنان و پیمانکاران فراهم می‌شود.

لازم به ذکر است، در صورتی که اظهارات اخیر رئیس سازمان برنامه و بودجه را با نگاهی دقیق‌تر و با در نظر گرفتن نظام بودجه‌ریزی سنتی ایران مورد بررسی قرار دهیم در خواهیم یافت که این تغییرات مطرح شده اصلاحات اساسی محسوب می‌شود.

در حقیقت تکمیل فرآیندهای مورد اشاره سبب خواهد شد تا ابزارهای جدیدی در نظام حکمرانی کشور شکل بگیرد که منجر به توسعه بهره‌وری و کاهش کسری بودجه خواهد شد.

یکی از مواردی که برای سال‌ها و در چارچوب اصلاح ساختار بودجه کشور مورد توجه کارشناسان و دلسوزان بوده است، ساختار غیربهره‌ور و موازی کاری دستگاه‌های دولت یا وابسته به دولت است.

در کنار این موضوع به سبب نقص‌های جدی که در نظام بودجه‌ریزی کشور بودجه داشته است، هر نهادی تلاش کرده تا با ایجاد یک ردیف مخصوص به خود در بودجه، منابع اختصاصی خود را دریافت کند.

این مسئله شاید از دیدگاه هر دستگاه تلاشی برای تحقق اهداف باشد اما از دید ملی چنین فرآیندی سبب افزایش بی‌رویه هزینه‌ها و تشدید فرآیندهای چانه‌زنی بین دولت و مجلس و دستگاه‌های وابسته به بودجه شده است. در خصوص اصلاح ساختار بودجه و همچنین احتمال حذف یا اعمال محدودیت در خصوص برخی ردیف‌های بودجه، چارهای جز این نداریم، باید به مصالح ملی نگاه کنیم و اینکه منابع محدود خود را در شرایط فعلی صرف چه اقدامی می‌کنیم. در شرایط فعلی این منابع باید گره‌ای از کار مردم باز کند و یا منجر به توسعه شود. دولت مدیون هیچ ردیفی در بودجه نیست که مجبور باشد تا ابد آن را ادامه بدهد. دولت نگاه می‌کند که در سال جاری، سازمان‌ها، چه وظیفه‌ای دارند و چه گره‌ای از کار مردم باز می‌کند. در نتیجه در حال بررسی هستیم تا برخی سازمان‌ها که موازی کاری می‌کنند را حذف کنیم. به دنبال آن هستیم که تعدادی از ردیف‌هایی که دستکم در شرایط فعلی اولویت ندارند را حذف، یا اولویت‌بندی کنیم. مسئله تکمیل مراحل پرداخت به ذی‌نفع نهایی بسیار

محمدرضا نعمت زاده
پیشکسوت صنعتی

درماندگی تولید در چنبره سیاست‌های ناکارآمد

از حرارت تلف‌شده دودکش‌ها برای تولید برق استفاده کرد. با توجه به وجود حداقل ۵۰ خط تولید با ظرفیت یک‌میلیون تن در کشور، امکان تولید حداقل ۳۰۰ مگاوات برق وجود دارد. این در حالی است که کشوری مانند چین بیش از ۱۵ سال است که اجرای چنین طرحی را اجباری کرده است.

از سوی دیگر، حل مشکلات بین‌المللی صنعت کشور نیازمند عزمی جدی‌تر است. تصویب قوانینی مانند FATF امروز نه یک انتخاب، که یک ضرورت انکارناپذیر برای برقراری روابط اقتصادی و مالی با دنیاست. حتی کشورهای دوستی مانند چین نیز تا زمانی که مشکلات ایران با غرب حل نشود، تمایل چندانی برای توسعه همکاری‌های اقتصادی نشان نمی‌دهند، چرا که منافع اصلی آنان در تجارت با غرب تعریف شده است.

سخن پایانی

کشور بدون تولید قدرتمند، نه امنیت دارد و نه آینده. ضروری است که فهرستی جامع و عادلانه از تمام موانع تولید تهیه شود و با اتخاذ سیاست‌های مؤثر و کارآمد، این موانع یکی پس از دیگری برطرف گردد. صنعتگران و مدیران بنگاه‌های اقتصادی باید با جسارت بیشتری حقوق صنفی خود را مطالبه کنند. از سوی دیگر، مسئولان نیز باید بپذیرند که حل مشکلات کنونی تنها از عهده دولت برنمی‌آید و باید از خرد و تجربه مدیران با سابقه بهره گرفت. آینده صنعت ایران در گرو همکاری و همدلی تمامی اجزای آن است.

تجربه سال‌ها مسئولیت در وزارت صنعت، معدن و تجارت به من آموخته که وقتی از مدیریت بحران بنگاهی در فضای عدم قطعیت سخن می‌گوییم، در واقع از درد مشترک تمام صنعتگرانی حرف می‌زنیم که روزانه با موانع متعدد دست و پنجه نرم می‌کنند. امروز وضعیتی در صنعت کشور حاکم شده که نیازمند عزمی ملی و خرد جمعی برای نجات آخرین بازماندگان تولید است.

میان‌ه آرمان و واقعیت

برنامه هفتم توسعه از حیث تدوین اهداف و چشم‌اندازها، سندی قابل قبول و حتی بلندپروازانه است. سرمایه‌گذاری برای ۴۰۰ میلیون مترمکعب گاز، افزایش ۶۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت و ایجاد ۳۵ هزار مگاوات ظرفیت جدید برق، همه نشان از درک صحیح چالش‌های پیش رو دارد. اما پرسش اساسی اینجاست: چگونه می‌خواهیم به این اهداف دست یابیم در حالی که نه دولت منابع مالی برای سرمایه‌گذاری دارد و نه فضای مناسبی برای حضور بخش خصوصی فراهم شده است؟ قوانین دست و پاگیر و نبود ثبات در سیاست‌ها، انگیزه هرگونه سرمایه‌گذاری صنعتی را از بین برده است.

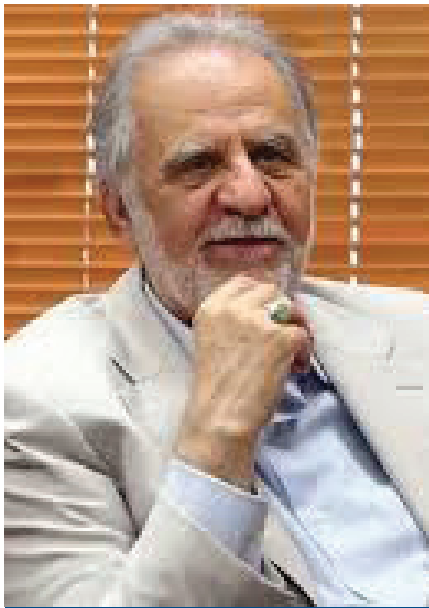
واقعیت تلخ این است که در فاصله کوتاه سال‌های ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴، صنایع کشور با افزایش ۲۶۰ درصدی نرخ گاز و ۳۲۰ درصدی نرخ برق مواجه شده‌اند. این در حالی است که در همان بازه زمانی، کشورهای رقیب نه تنها چنین افزایش‌هایی را اعمال نکرده‌اند، بلکه با کاهش تعرفه‌های انرژی به تقویت رقابت‌پذیری صنایع خود پرداخته‌اند. مقایسه نرخ گاز ۳۰ پتروشیمی در ایران و آمریکا به خوبی گویای این تضاد است: در حالی که ما نرخ گاز را تا ۳۰ سنت افزایش دادیم، آمریکایی‌ها نرخ را از ۱۴ سنت به ۷ سنت کاهش دادند.

سیستم اداری، غول بی‌شاخ و دم

سیاست شوم ارز ۴۲۰۰ تومانی که در دولت دوازدهم به اجرا درآمد، نه تنها مشکل ارزی کشور را حل نکرد، بلکه به ایجاد چرخه‌ای معیوب در تجارت خارجی انجامید. امروز برای واردات کوچک‌ترین قطعه مورد نیاز خط تولید، فعالان اقتصادی باید از پیچ و خم بوروکراسی اداری و صف‌های طولانی وزارتخانه‌ها عبور کنند. در نامه‌ای که اخیراً به آقای مدنی‌زاده، وزیر محترم اقتصاد نوشتیم، بر احیای نظام واردات «بدون انتقال ارز» برای واحدهای تولیدی تأکید کردیم. این راهکار ساده می‌تواند نه تنها هزینه‌های تولید را کاهش دهد، بلکه با افزایش عرضه ارز در بازار، به ثبات بیشتر نرخ ارز نیز کمک کند.

راه برون‌رفت

ما در صنعت کشور از کمبود راهکارهای عملیاتی رنج نمی‌بریم، بلکه با فقدان عزم جدی برای اجرای این راهکارها مواجهیم. به عنوان مثال، در صنعت سیمان می‌توان

مهدی کرباسیان
کارشناس اقتصادی

تحقق رشد ۸ درصدی نیاز به تصمیمات جدی و جسورانه دارد نه شعار

قدرتمندی در این عرصه وجود ندارد و توانایی تامین سرمایه سنگین مورد نیاز را نیز ندارد. وی با اشاره به تسلط نهادهای شبه دولتی بر اقتصاد، خاطرنشان کرد: کارخانجات و معادن بزرگ که ظرفیت‌های اصلی کشور محسوب می‌شوند، عمدتاً در اختیار بنگاه‌های «خصوصی» صندوق‌های بازنشستگی و بانک‌ها هستند. حتی مدیریت بسیاری از شرکت‌های حاضر در بورس نیز همچنان در اختیار دولت و حاکمیت است. کرباسیان برای تشریح این وضعیت به مثال روشنگرانه‌ای اشاره کرد: «در بخش خصوصی، برخی شرکت‌ها ۰۰۳ تا ۰۰۴ هزار سهامدار حقیقی دارند، اما هیچ‌کدام از این سهامداران نقشی در مدیریت شرکت نداشته و حتی از آنچه در شرکت می‌گذرد، بی‌خبرند.

جلب سرمایه خارجی و تغییر رویه‌ها

کرباسیان در پایان، راه برون‌رفت را در سه محور اصلی دانست: تغییر رویه‌ها برای رفع تحریم‌ها، دومین عامل؛ جذب سرمایه ایرانی‌های خارج از کشور و فعال‌سازی واقعی بخش خصوصی.

وی بر ضرورت جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش سودآور معدن تاکید کرد و همکاری استراتژیک با کشورهای علاقمند مانند چین را «اتفاقی خوب» ارزیابی نمود. کرباسیان در پایان با اشاره به فرصت‌های از دست رفته گذشته برای همکاری با اروپا، نتیجه گرفت که برای تحقق این اهداف، تغییر بنیادین در رویکردها اجتناب‌ناپذیر است.

مهدی کرباسیان را می‌توان یکی از انگشت‌شمار مدیران ارشد کشور دانست که به طور همزمان، تجربه مدیریت اجرایی در سه رکن اساسی اقتصاد ایران یعنی معادن، صنایع معدنی و انرژی را در کارنامه خود دارد. این تجربه کم‌نظیر، او را در موقعیتی بی‌بدیل قرار داده تا تحلیل و راهکارش برای دستیابی به رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه، نه برآمده از نظریه‌پردازی محض، بلکه ریشه در سال‌ها کار میدانی و مواجهه مستقیم با موانع ساختاری باشد.

دکتر کرباسیان با اشاره به ظرفیت‌های بی‌نظیر ایران در حوزه معدن و انرژی، تاکید کرد که دستیابی به نرخ رشد اقتصادی ۸ درصدی در گرو جذب سرمایه خارجی و اتخاذ تصمیمات جسورانه است، نه تعیین شعار. به گفته وی، بدون ایجاد بستر لازم برای سرمایه‌گذاری و رهایی از درگیری‌های اداری و ارزی، این هدف محقق نخواهد شد.

ایشان با تاکید بر اینکه «با شعار نمی‌توان رشد ۸ درصدی ایجاد کرد»، اظهار داشت: ایران با دارا بودن ذخایر عظیم نفت، گاز و معادن اکتشاف‌نشده، در زمره اقتصادهای نوظهور قرار می‌گیرد. به باور وی، تلفیق ظرفیت‌های معدنی و انرژی می‌تواند جهشی تاریخی در اقتصاد کشور ایجاد کرده و ایران را در زمره کشورهایی قرار دهد که طی ۰۱ سال آینده قادر به دستیابی به نرخ رشد ۸ درصدی هستند.

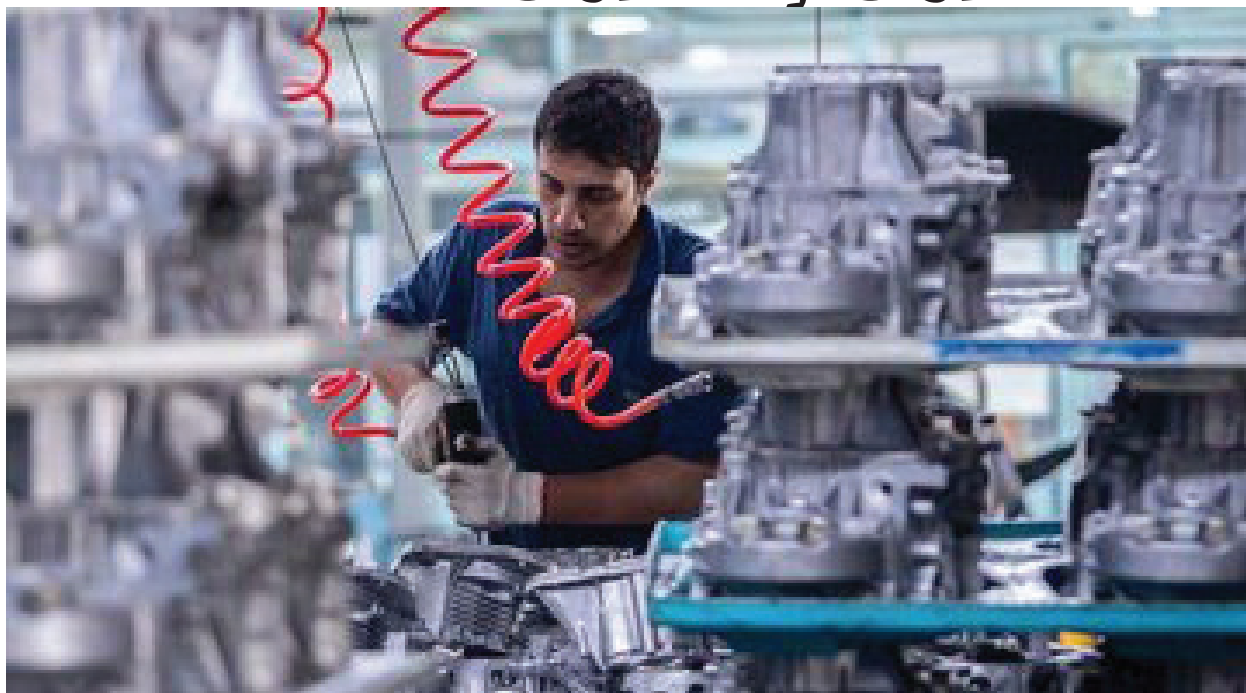
کرباسیان محقق شدن این هدف بلندپروازانه را منوط به «جذب کافی سرمایه و مدیریت صحیح آن» دانست و افزود: موقعیت ترانزیتی ایران و وجود ۰۱ کشور محصور در خشکی در همسایگی، یک فرصت طلایی برای تولید و صادرات پایدار ایجاد کرده است. وی بر لزوم به کارگیری نیروی انسانی تحصیلکرده کشور نیز تاکید کرد.

لزوم اتخاذ تصمیمات جسورانه و رفع موانع سرمایه‌گذاری

مهدی کرباسیان، نخستین گام برای جذب سرمایه را «تصمیم‌گیری برای تعریف سیاست‌هایی با هدف تسهیل ورود و خروج سرمایه» عنوان کرد و گفت: باید کشور را از درگیری در سیاست‌های ارزی پیچیده، دستورات اداری دست و پاگیر، سهمیه‌بندی و تعزیرات دور کرد. به گفته وی، برای خلق فضایی مناسب، نیاز به «تصمیم‌های جسورانه و انقلابی» است و تنها با شعار دادن درباره رشد ۸ درصدی، بدون فراهم کردن سازوکارهای لازم، این هدف دور از دسترس خواهد ماند.

کرباسیان با بیان اینکه «دولت به تنهایی نمی‌تواند این مسیر را طی کند»، به فقدان «طرح خاص» از سوی دولت در یک سال گذشته اشاره نمود. وی هشدار داد: واگذاری صرف معادن و صنایع معدنی به بخش خصوصی کافی نیست، چرا که در شرایط فعلی، بخش خصوصی

سهم بخش خصوصی در اقتصاد ایران چه میزان هست؟

برنامه هفتم توسعه کشور با تمرکز بر رشد و توسعه تدوین و تصویب شده است و در این برنامه نقش بخش خصوصی در اهداف کوتاه مدت و بلندمدت پنج ساله برنامه به طور قابل توجهی پررنگ است. سوال اصلی این است که چه میزان از ظرفیت اقتصادی و صنایع کشور در اختیار بخش خصوصی قرار دارد و آیا این بخش قادر است با ظرفیت محدود خود نقش کلیدی در اجرای برنامه ایفا کند، همچنین اهمیت این موضوع زمانی بیشتر می شود که بر اساس مصوبه دولت، حدود ۸۰۰۰ همت سرمایه گذاری برای تحقق اهداف برنامه هفتم اختصاص یافته است. چه میزان جذب سرمایه گذاری از منابع داخلی کشور و خارجی تامین می شود و آیا ظرفیت لازم در داخل کشور برای تامین این سرمایه وجود دارد یا خیر. ادعاهای زیادی در خصوص سهم بخش خصوصی در اقتصاد ایران مطرح شده است. یکی از مهم ترین گزارش های رسمی از سهم بخش خصوصی در اقتصاد ایران مربوط به گزارشی است که توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و با همکاری پژوهشکده آمار مرکز آمار ایران تهیه شده است. این گزارش که با عنوان «محاسبه سهم ارزش افزوده بخش خصوصی در اقتصاد کشور برای

سال های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳» تهیه شده، در تاریخ ۶ اسفند ۱۳۹۷ به صورت عمومی انتشار یافت. داده های این گزارش نشان می دهد براساس اطلاعات صورت های مالی پنج بخش عمومی شامل ۱- دولت، ۲- شهرداری، ۳- تأمین اجتماعی، ۴- شرکت های دولتی و ۵- نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین شرکت های بخش خصوصی؛ در سال ۱۳۹۳ سهم ارزش افزوده بخش خصوصی از کل ارزش افزوده ایجاد شده در اقتصاد ایران معادل ۴۷,۳ درصد و سهم بخش عمومی ۵۲,۷ درصد بوده است. براساس این گزارش، در سال ۱۳۹۳ از کل ارزش افزوده اقتصاد ایران؛ سهم دولت و شرکت های دولتی ۳۱,۵ درصد، سهم بخش خصوصی ۴۷,۳ درصد و ۲۱,۲ درصد نیز سهم نهادهای عمومی غیردولتی اعم از شهرداری ها، تأمین اجتماعی و صندوق های بازنشستگی و نهادهای انقلابی بوده است. در این گزارش آمده است از ۳۷ نهاد عمومی غیردولتی فعال در کشور فعال تعداد ۱۹ نهاد عمومی اطلاعات لازم برای سنجش میزان نقش شان در اقتصاد ایران به پژوهشگران ارائه نداده اند. نگاهی به لیست نهادهای عمومی غیردولتی نشان می دهد از جمله نهادهای عمومی که اطلاعات خود را در این گزارش ارائه داده اند، عبارتند: از آستان قدس، بنیاد مستضعفان، شهرداری های کشور، کمیته امداد، موسسه جهاد نصر و استقلال، هیات امنای صرفه جویی ارزی، جهاد دانشگاهی، هلال احمر، سازمان تبلیغات اسلامی، بنیاد شهید، همچنین بزرگ ترین غایب این لیست، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام است.

سهم ۵۲ درصدی بخش خصوصی از ۱۰۰ شرکت برتر

علاوه بر گزارش اتاق بازرگانی و پژوهشکده مرکز آمار ایران، سازمان مدیریت صنعتی کشور (زیر نظر وزارت صمت) نیز هر ساله مراسمی تحت عنوان معرفی ۵۰۰ شرکت برتر کشور دارد که در آن، ۵۰۰ شرکت برتر کشور معرفی می شوند، از جمله مهم ترین شاخص این گزارش، شاخص فروش است. در این گزارش نیز ۱۰۰ شرکت اول که حول و حوش ۹۰ درصد از حجم فروش ۵۰۰ شرکت را به خود اختصاص داده اند، در سال مالی ۱۳۹۸ از کل فروش ۱۰۰ شرکت برتر، ۵۲ درصد از آن سهم بخش خصوصی، ۴۰ درصد بخش عمومی (شرکت های

دولت است. بررسی ها نشان می‌دهد سهم بخش خصوصی از مالکیت پتروشیمی‌ها در ایران فقط حدود ۸ درصد و سهم انتفاع آنها از این صنعت ۱۱ درصد است. بررسی ها نشان می‌دهد بخش عمده سهام و مالکیت پتروشیمی‌ها مربوط به شبه‌دولتی‌ها و بخش عمومی است. صنایع پتروشیمی خلیج فارس با سهم ۳۶ درصدی در رتبه اول قرار دارد. گروه نفت و گاز پارسیان با ۱۶,۴ درصد دوم است. صندوق بازنشتی کارکنان نفت با ۱۱,۴ درصد، پتروشیمی باختر ۴,۳ درصد، صندوق بازنشتی کشوری ۴ درصد، تاپیکو (هلدینگ تامین اجتماعی) ۳,۴ درصد، تامین اجتماعی نیروهای مسلح ۶,۹ درصد، پتروفهرنگ (هلدینگ صندوق ذخیره فرهنگیان) ۳,۴ درصد و سهم سایر بخش ها نیز ۱۴ درصد است.

سهم ۵۳ درصدی بخش خصوصی از صنعت دارو

مرکز پژوهش‌های مجلس علاوه بر صنعت پالایش در گزارش مفصل دیگری به بررسی «سهم نهادهای شبه‌دولتی در صنعت دارویی» پرداخته است. طبق این گزارش، حدود ۳۱ درصد از بازار دارویی کشور در اختیار بخش عمومی (شامل ۱۷ درصد برای تامین اجتماعی، هفت درصد برای ستاد اجرایی فرمان امام، پنج درصد برای بانک ملی، یک درصد برای آستان قدس و یک درصد برای موسسه جامع امام صادق)، ۵۳ درصد از بازار دارو در اختیار بخش خصوصی و ۱۶ درصد مابقی نیز مربوط به دولت و سایر گروه‌هاست. البته پرواضح است که سهم ۱۷ درصدی تامین اجتماعی نیز به لحاظ مدیریتی در زیرمجموعه دولت قرار می‌گیرد.

زیرمجموعه نهادهای انقلابی، تامین اجتماعی و صندوق‌های بازنشتی و سهام عدالت و... و در نهایت ۸ درصد نیز برای شرکت‌های دولتی بوده است. البته با توجه به اینکه این گزارش براساس شاخص بالاترین فروش رتبه‌بندی را انجام می‌دهد، طبیعی است که شرکت‌های دولتی نتوانند به رده‌های بالای فروش برسند؛ چراکه بخش‌های زیادی از این شرکت‌ها کالا و خدمات خود را به قیمت‌های تکلیفی می‌فروشند که این موضوع در کاهش ارزش فروش موثر است. درمجموع آمارها نشان می‌دهد در بخش ۵۰۰ شرکت برتر هم اندازه و سهم بخش خصوصی از اقتصاد ایران بسیار نزدیک به سهمش از ارزش افزوده کل اقتصاد است.

سهم بخش خصوصی از صنعت پالایش نفت: یک درصد

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارش‌هایی به بررسی سهم نهادهای شبه‌دولتی در اقتصاد ایران پرداخته است. این گزارش‌ها علاوه بر سهم بخش شبه‌دولتی، سهم دولت، نهادهای عمومی و بخش خصوصی را نیز برای برخی صنایع و فعالیت‌ها مشخص کرده است که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود. یکی از مواردی که مرکز پژوهش‌های مجلس به آن پرداخته، «سهم نهادهای شبه دولتی در صنعت پالایش نفت» است. براساس گزارش مذکور، درحالی‌که نقدینگی سرگردان ایرانی‌ها در سال‌هایی با ثبات اقتصادی هم به‌صورت سپرده‌های بانکی و زمین و مسکن نگهداری می‌شود و در شرایط جهش‌های ارزی نیز از بازارهای مختلف دارایی و بازار ارز، طلا و سکه سردرمی‌آورد، بررسی‌های مفصل مرکز پژوهش‌های مجلس با عنوان «سهم نهادهای شبه‌دولتی در صنعت پالایش نفت» نشان می‌دهد سهم بخش خصوصی در این صنعت تنها یک درصد است. طبق این گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، در پاییز ۱۴۰۱ سازمان تامین اجتماعی، دولت (شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی)، سهام عدالت و تامین اجتماعی نیروهای مسلح (ساتا) به ترتیب ۴۵، ۳۵، ۱۱ و ۸ درصد از حق کنترل و مدیریت صنعت پالایش نفت کشور را در اختیار دارند و سهم بخش خصوصی از مدیریت صنعت مذکور تنها حدود یک درصد است. براساس این گزارش، در بخش جریان نقدی نیز دولت و نهادهای عمومی غیردولتی مذکور به همراه سایر نهادهای عمومی غیردولتی نظیر صندوق بازنشتی کارکنان صنعت نفت، هیئت‌امانی صرفه‌جویی ارزی، صندوق بازنشتی کارکنان بانک‌های ملی و ادغام‌شده، بیمه اجتماعی روستاییان، عشایر و کشاورزان، بنیاد شهید و امور ایثارگران و صندوق بازنشتی کشوری منتفعان اصلی صنعت پالایش نفت کشورند و بخش خصوصی سهمی کمتر از یک درصد را داراست. در این گزارش تاکید شده بخش عمده شرکت‌های پالایشی به‌صورت خرید توسط نهادهای عمومی یا انتقال به آنها بابت رد دیون به تملک نهادهای مذکور درآمده است.

سهم واقعی بخش خصوصی از پتروشیمی‌ها ۱۱ درصد

آرایش سهامداری صنعت پتروشیمی به عنوان بزرگ‌ترین صنعت کشور همچنان وابسته به

ایران در چهارراه تجارت جهانی؛ گذار از اقتصاد نفتی

در نیمه نخست امسال، ارزش صادرات غیرنفتی ایران با وجود شرایط ناشی از جنگ رژیم صهیونیستی علیه مردم ایران، تقریباً برابر با نیمه نخست پارسال، حدود ۲۶ میلیارد دلار بوده است. با این حال، وزن کالاهای صادر شده رشد ۶ درصدی را تجربه کرده است؛ یعنی کالاهای بیشتری صادر شده‌اند، اما کاهش قیمت برخی کالاها در بازار جهانی و عدم افزایش ارزش دلاری برخی دیگر منجر شده است که افزایش حجم صادرات موجب ارزآوری بیشتر نشود، درحالی‌که برای پرهیز از خام‌فروشی به‌عنوان سیاست کلی نظام، باید در جهت افزایش ارزش صادرات به جای صرفاً افزایش حجم آن حرکت کنیم.

۴. زیرساخت‌های حمل‌ونقل ناکافی، هزینه‌های بالای بندری و گمرکی و تاخیر در مرزها بخش بزرگی از سود صادرات را از بین می‌برد.

۵. نبود سامانه‌های ردیابی زنجیره ارزش باعث می‌شود بخشی از صادرات در آمار نیاید یا ارز آن بازنگردد.

۶. در بسیاری از صنایع، کالاهای ایرانی به‌صورت فله یا با برند واسطه‌گر صادر می‌شوند و سهم ارزش‌افزوده نهایی نصیب کشورهای مقصد می‌شود.

برنامه هفتم پیشرفت، صادرات غیرنفتی را به‌عنوان پیشران رشد اقتصادی معرفی کرده و هدف آن را افزایش ارزش صادرات، تنوع بازارها و توسعه صادرات مبتنی بر فناوری دانسته است. اما به‌رغم بهبود عملکرد در سال ۱۴۰۳، در نیمه نخست سال ۱۴۰۴ فاصله قابل‌توجهی با اهداف این برنامه وجود دارد. باید توجه داشت بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند به یکی از محورهای اصلی رشد اقتصادی غیرنفتی ایران تبدیل شود. این بخش با وجود محدودیت‌ها، از پویایی بالایی برخوردار است و در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۴ میلیارد دلار ارزآوری برای کشور داشته است. چنانچه سیاست‌های ارزی و صادراتی اصلاح شود، این رقم می‌تواند به‌سادگی دو برابر شود. همچنین صادرات زنجیره فولاد ایران در نیمه نخست امسال رشد چشم‌گیری را تجربه کرده و نشان داده که ایران ظرفیت بالایی برای تبدیل شدن به بازیگری جدی در بازار جهانی مواد معدنی و فلزی دارد. با این حال تفاوت آمار میان دستگاه‌های مختلف، تصمیم‌سازی را دشوار کرده است، که برای حل این موضوع باید تدبیری اندیشه شود.

ایران از دیرباز یکی از مهم‌ترین کانون‌های تجارت جهانی بوده است. از دوران باستان، قرار گرفتن در مسیر جاده ابریشم، بنادر فعال خلیج فارس و دریای عمان، و کاروان‌سراهای گسترده در مسیر شرق به غرب، جایگاهی تاریخی برای ایران در پیوند شرق و غرب رقم زده است. ایران نه تنها صادرکننده کالاهایی چون ابریشم، ادویه،

ایران در نقطه‌ای قرار دارد که افزایش حجم صادرات به‌تنهایی دیگر کافی نیست. آینده صادرات کشور در گرو تحول ساختاری، افزایش شفافیت، تقویت زیرساخت‌های لجستیکی، توسعه صنایع با ارزش افزوده بالا و بهره‌گیری هوشمندانه از ظرفیت‌های دیپلماسی اقتصادی است. از نگاه آسیب‌شناسانه، تحلیل سبد صادراتی ایران چند نکته مهم و نیازمند اصلاح را گوشزد می‌کند؛

۱. افزون بر نیمی از صادرات ایران به کالاهای پایه و نیمه‌خام مانند گاز طبیعی، پروپان، متانول و محصولات پتروشیمی اختصاص دارد. این مساله نشان می‌دهد سیاست‌های حمایتی باید به سمت توسعه زنجیره ارزش و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالاتر هدایت شوند.

۲. صادرات ایران بیش از اندازه متکی به چند مقصد ثابت است. هر تغییر کوچک در سیاست وارداتی یا نرخ ارز این کشورها، مستقیماً بر ارزش صادرات ایران اثر می‌گذارد.

۳. نظام چندنرخ ارز، موجب شده بخشی از ارز حاصل از صادرات در سیستم رسمی بازنگردد. فاصله آمار صادرات گمرکی با ارز برگشتی در سامانه نیما گواه این مساله است.

عدالت» نیز در همین راستا تدوین شده که با ارائه مشوق‌های مالی، تسهیلگری تجاری و رفع موانع تولید و صادرات، به تحقق اهداف توسعه صادرات و تقویت اقتصاد ملی کمک می‌کند. همچنین، «برنامه ملی توسعه خوشه‌های صنعتی» نیز در اسناد فوق، فرصتی فراهم می‌آورد تا بسته‌های محرک صادرات برای خوشه‌های صنعتی تعریف شود. راه‌اندازی «پروژه‌های صادرات خوشه‌ای» در استان‌ها (برای مثال در حوزه‌هایی نظیر فرش، خشکبار و صنایع غذایی) با حمایت‌های اعتباری و بیمه صادرات، می‌تواند اثری سریع و ملموس در افزایش صادرات غیرنفتی داشته باشد.

آنچه از داده‌ها و تجربه سال‌های اخیر برمی‌آید، این است که صادرات غیرنفتی ایران به مرحله‌ای رسیده که افزایش حجم به‌تنهایی دیگر کفایت نمی‌کند. کشور در آستانه تصمیمی کلیدی است: یا در مسیر فعلی با رشد محدود و ناپایدار باقی می‌ماند، یا با اصلاحات نهادی، شفاف‌سازی داده‌ها و حمایت هدفمند از صنایع با ارزش افزوده بالا، به جهشی پایدار دست می‌یابد. در بسیاری از کالاها، ضعف در بسته‌بندی، رعایت استانداردهای بین‌المللی، بازاریابی و برندینگ، صادرات را در سطح قیمتی پایین‌تر قرار داده است. همچنین زیرساخت لجستیکی داخلی (انبارها، شبکه حمل‌ونقل منطقه‌ای و کریدورهای ترانزیتی) نیاز به بهبود جدی دارد.

خوشبختانه پیوستن جمهوری اسلامی ایران به سه سازوکار بزرگ همکاری اقتصادی «شانگهای، بریکس و اوراسیا» ساختار جدیدی از دیپلماسی اقتصادی چندجانبه را ایجاد کرده است و فرصت ارزشمندی برای پیوند تحولات ژئواکونومیک جدید با سیاست‌های صادراتی کشور فراهم آورده است. همچنین موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا که از ابتدای سال جاری اجرایی شده است و امکان تجارت با پنج کشور عضو این اتحادیه را با تعرفه صفر فراهم کرده، این توافق می‌تواند مسیر صادرات محصولات معدنی، فولادی و فلزی ایران را نیز به بازارهای منطقه هموار سازد و جایگاه ایران را در رقابت با کشورهایی چون روسیه و ترکیه ارتقا دهد. باید توجه داشت در کنار فرصت‌های منطقه‌ای، تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا در سپتامبر ۲۰۲۵ محدودیت‌های جدی بر صادرات فلزات و محصولات معدنی ایران تحمیل کرده است. با این حال، تمرکز بر بازارهای جایگزین همچون آسیای میانه، شرق آسیا و شرق آفریقا می‌تواند بخشی از فشار ناشی از تحریم‌های غرب را خنثی کند. باید تلاش کرد با استفاده از ظرفیت‌های همکاری منطقه‌ای بتوان جهشی واقعی در صادرات کشور رقم زد.

سید عباس رحسینی

مشاور وزیر صمت و مدیرکل حوزه وزارتی

فلزات و صنایع دستی بوده، بلکه نقش واسطه‌گر فرهنگی و اقتصادی میان تمدن‌ها را نیز ایفا کرده است. بازآفرینی این جایگاه تاریخی در قالب سیاست‌های صادراتی نوین، می‌تواند پایه‌ای محکم برای احیای قدرت اقتصادی کشور در نظم جدید جهانی باشد. ایران باید از صادرات مواد خام به سمت کالاهای دارای ارزش افزوده (صنایع تبدیلی کشاورزی، قطعات صنعتی، محصولات دانش‌بنیان) حرکت کند. برای این هدف، لازم است شاخص‌های دقیق و راهبردهای هدایت‌کننده تعریف شود، به‌گونه‌ای که سهم کالاهای با ارزش افزوده بالا به ۳۰ درصد کل صادرات کشور در کوتاه‌مدت افزایش یابد. تسهیل بازگشت ارز صادراتی نیز اثری فوری و مهم بر افزایش صادرات کشور دارد و باید هر چه سریع‌تر برای آن تدبیر شود. استفاده از پیمان‌های ارزی دوجانبه با کشورهای منطقه می‌تواند ریسک بازگشت ارز را کاهش دهد. در این راستا، سه برنامه کلیدی با هدف توسعه صادرات و افزایش ارزآوری برای کشور تدوین و ابلاغ شده است. سند «راهبرد ملی پیشرفت صنعتی و ارتقای زنجیره‌های ارزش کشور» که بر اساس تکلیف قانونی مندرج در بند «ت» ماده ۴۸ برنامه هفتم توسعه تدوین شده و اخیراً به تصویب هیات وزیران نیز رسیده، بر تبدیل ایران به کشوری تاثیرگذار در زنجیره‌های ارزش منطقه‌ای و همچنین بر توسعه صادرات و ارزآوری از طریق تولیدات صادرات‌محور و ارزش افزوده بالا تاکید دارد.

از سوی دیگر، «بسته حمایت از صادرات و ارزآوری» ذیل برنامه ملی «بهبود رشد، ثبات، پیشرفت و

دکتر محمود قامت؛ عضو هیات عامل و معاون واگذاری سهام و دارایی های سازمان خصوصی سازی؛ پارادوکس برنامه هفتم؛

سایه سنگین تعارض مالکیت و اختیار بر واگذاری بنگاه های دولتی

نماید به نحوی که تا پایان سال سوم به صورت کامل واگذاری صورت پذیرد.» می باشد. به موجب این حکم مأموریت واگذاری سهام و بنگاه های مشمول واگذاری متعلق به کلیه دستگاه های اجرایی در دو سال اول برنامه به دستگاه های اجرایی تسری داده شده است. همچنانکه مورد اذعان اکثر دستگاه های مجری و نظارتی می باشد؛ برخلاف اینکه هدف قانونگذار از درج چنین حکمی همکاری بیش از پیش دستگاه های اجرایی در فرآیند آماده سازی شرکت ها و بنگاه های زیر مجموعه خود برای واگذاری بوده است، لیکن تنظیم و انشای حکم مذکور فاقد استحکام لازم حقوقی و نگارشی بوده است و این امر منجر به ایجاد ابهام در خصوص مسئول و متولی واگذاری سهام و بنگاه های مشمول واگذاری متعلق به دستگاه های اجرایی، شده است. برخی از موارد تعارض و چالش های این حکم قانونی به شرح زیر می باشد:

در حکم مزبور، تکلیف به واگذاری توسط دستگاه های اجرایی در چارچوب قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مورد تأکید قرار گرفته است، این درحالی است که چارچوب اجرایی مذکور هیچ مسیر دیگری غیر از مسیر سازمان خصوصی سازی و ضوابط مدون شده توسط شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، هیأت وزیران و هیأت واگذاری ندارد، زیرا در کلیه ضوابط اشاره شده سازمان خصوصی سازی مخاطب اجرای آن است.

یکی از مهمترین دلایل مغایرت قانونی حکم جزء (۱) بند (الف) ماده (۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت؛ وجود و حاکمیت ماده (۹۲) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی مبنی بر «از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن نسخ می گردد و مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود» است. بارزترین دلیل در نسخ قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی؛ نسخ جزء (۱) ماده (۱۸) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی می باشد که مقرر شده است: کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت بنگاه های (مشمول واگذاری) به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل می شود، لذا مطابق این حکم قانونی؛ حق مالکیت سهام دولت از شرکت مادر تخصصی ذیربط سلب و به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل شده است. از اینرو شرکت مادر تخصصی از نظر حقوقی حق دخل و تصرف در سهام دولت از جمله فروش آن را ندارد و این حق صرفاً و مطلقاً در اختیار وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

هر گونه برداشت از حکم جزء (۱) بند (الف) ماده (۵) قانون برنامه هفتم پیشرفت که منجر به کندی روند واگذاری ها گردد (از جمله احاله موضوع امر واگذاری به شرکتهای مادر تخصصی و نتیجتاً عدم تمایل این شرکت ها به واگذاری سهام متعلق به خود در شرکت ها و بنگاه های تابعه به دلیل تعارض منافع)؛ با هدف قانونگذار از تصویب این حکم که تسریع در فرآیند واگذاری ها بوده؛ مغایرت دارد.

با عنایت به اینکه سال دوم قانون برنامه هفتم پیشرفت نیز در حال سپری شدن می باشد به نظر می رسد اصلاح و یا تفسیر دقیق این حکم قانونی از سوی قانونگذار در همان دوران اوایل ابلاغ قانون، از هر گونه برداشت متفاوت و یا حتی سوء استفاده برخی دستگاه های اجرایی از حکم مزبور را که طبیعتاً منجر به عدم اجرای کامل آن شده است، جلوگیری نمود.

محمود قامت

عضو هیات عامل و معاون واگذاری سهام و دارایی های سازمان خصوصی سازی

مهمترین حکم مرتبط با کاهش تصدی گری دولت از طریق واگذاری سهام شرکت ها و بنگاه های دستگاه های اجرایی در قانون برنامه هفتم پیشرفت که به نظر می رسد با هدف تأکید و تسریع بر فرآیند خصوصی سازی کشور تصویب شده است، جزء (۱) بند (الف) ماده (۵) قانون مذکور مبنی بر «دستگاه های اجرایی مکلفند در چارچوب سیاست های کلی اصل (۴۴) و چهارم (۴۴) قانون اساسی و با رعایت قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی، تمامی سهام خود در شرکت ها اعم از شرکت های تولیدی، خدماتی و بازرگانی به استثنای مواردی که منع واگذاری آنها در سیاست های کلی اصل (۴۴) و چهارم (۴۴) قانون اساسی، تصریح شده است را به صورت تدریجی، حداکثر تا پایان سال دوم این قانون واگذار نمایند. این حکم مانع انجام وظایف قانونی سازمان خصوصی سازی نبوده و سازمان مذکور مکلف است علاوه بر نظارت و اجرای این جزء در صورتی که در موعد مقرر واگذاری از طریق دستگاه های ذیربط انجام نشود، رأساً نسبت به واگذاری در مورد واحدهای مشمول این جزء اقدام

داستان اهداف صادراتی در گذرگاه چالش‌ها

روح برنامه هفتم توسعه از پرواز صادرات غیرنفتی نه تنها الهام گرفته بلکه بخش بزرگی از فرآیند تدوین قانون را این‌گونه پشت سر گذاشته است. ۲۳ درصد رشد صادرات غیرنفتی در اهداف ۵ ساله این برنامه نهفته است که تنها می‌توان با حسرت به این هدف نگاه کرد. این که مکانیزم ماشه فعال شده یا تحریم‌ها با اما و اگرهای خاص خود در راه است را باید به مثابه زمین سنگلاخی در نظر گرفت که مسیر صادرات غیرنفتی را با سرعت‌گیرهای بیشتری مواجه کرده است.

یعنی با هدف برنامه نیز نزدیک به ۱۷۰ میلیارد دلار فاصله دارد که بخش اعظم آن را صادرات غیرنفتی و کالا با محوریت محصولات مختلف تشکیل می‌دهد. رقم ۷۰ میلیارد دلار عدد برجسته‌ای برای صادرات نیست بلکه برای ساختار اقتصادی ایران عدد بزرگی محسوب شده که باید نگاه‌ها را در این خصوص تغییر داد. به جرأت می‌توان گفت که رها کردن صادرات از سخت‌گیری‌های مرسوم به بهانه تحریم‌ها و دست برداشتن از تلاش برای بازگشت ارز حاصل از صادرات با نرخ‌های دولت‌پسند خود می‌تواند رقم صادرات غیرنفتی را به بالای ۶۰ میلیارد دلار در سال به صورت فوری افزایش دهد.

اما ۱۰ میلیارد دلار افزایش صادرات در ۵ سال چگونه ممکن است؟ گذار از ناترازی انرژی در کنار افتتاح روزشمار پروژه‌ها در حوزه‌هایی همچون پتروشیمی و فلزات به سادگی سالانه ۲ میلیارد دلار رشد صادرات را رقم خواهد زد همچنین افزایش تزریق مواد اولیه به صنایع محرک‌های مضاعفی است که به سادگی رشد صادرات را رقم خواهد زد. در نهایت باید گفت عزم دولت برای رشد صادرات به معنی آن است که ارزآوری افزایش داشته و سرعت‌گیر مهمی در برابر رشد بهای ارز خواهد بود. اگر در این بین شاهد توقف رشد پایه پولی و نقدینگی باشیم می‌توان امیدوار بود که تورم نیز متعادل شده و اقتصاد از این مخمصه خلاص خواهد شد. تمامی این موارد در شرایطی که است که نمی‌توان نیاز به گشایش‌های سیاسی را نادیده گرفت حتی از کنار آن با اغماض عبور کرد. آرامش سیاسی و اقتصادی که می‌تواند محرکی برای رشد صادرات باشد و باید به صراحت نسبت به آن اظهار تمایل کرد.

در نهایت می‌توان گفت که این بار اهداف برنامه هفتم توسعه را می‌توان در حوزه صادرات در دسترس ارزیابی کرد که خود یک داده مهم ارزیابی می‌شود.

سعید ترکمان - مدیرعامل انجمن ملی صنایع پلیمر ایران

داده‌های منتشر شده از تجارت خارجی غیرنفتی کشور نشان می‌دهد ارزش تجارت خارجی در سال ۱۴۰۳ به ۱۳۰ میلیارد و ۲۱۹ میلیون دلار رسیده است. از این میزان، ۵۷ میلیارد و ۸۴۴ میلیون دلار به صادرات غیرنفتی اختصاص داشته است. این ارقام اما صادرات نفت، برق، خدمات فنی و مهندسی و همچنین صادرات چمدانی را در بر نمی‌گیرد.

در این‌جا کنکاش بر سر صادرات غیرنفتی است که امیدواریم پس از برنامه هفتم؛ این رقم به بیش از ۷۱ میلیارد دلار در سال برسد. رقمی که شاید چیزی از حسرت کم نداشته باشد زیرا اگر بسیاری از برنامه‌های پیشین محقق شده بود، دست یافتن به این رقم صادرات چندان هم دشوار به نظر نمی‌رسید. اما اگر صادرات غیرنفتی کشورمان با محوریت بخش خصوصی واقعی به صادرات بیش از ۷۰ میلیارد دلار در سال دست یابد، شاید دیگر مشکل نوسان بهای ارز را تجربه نکنیم.

اما دست یافتن به صادرات ۷۰ میلیارد دلاری در سال چقدر محتمل است؟ باید به صراحت عنوان کرد که چنین رقمی قابل دست یافتن بوده به شرطی که ملزومات آن فراهم شود. هم‌اکنون صادرات ترکیه در سال به نزدیکی ۲۵۵ میلیارد دلار در سال رسیده

اهم اقدامات راه آهن در دولت چهاردهم عملکرد یک ساله راه آهن (شهریور - ۱۴۰۳ شهریور ۱۴۰۴)

معاونت بازرگانی و بهره برداری

▲ ثبت رکوردهای تاریخی در حوزه حمل و نقل بین‌المللی و ترانزیت

▲ حمل بین‌المللی ریلی به میزان ۵,۴ میلیون تن و رشد ۴۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته

▲ رشد ۲۷ درصدی با ثبت رکورد ۲,۴ میلیون تن در ترانزیت و ۲,۶ میلیون تن در صادرات از مرزهای ریلی کشور

▲ آغاز به کار بندر خشک ریلی تهران (آپرین) با افتتاح فاز تکمیلی و استقرار گمرک در این مرکز به‌عنوان بزرگترین پایانه کانتینری درون‌سرزمینی کشور با سرمایه گذاری ۲۰ میلیون دلار

▲ افزایش ۶۳ درصدی و سیر روزانه ۸۸ رام قطارهای باری برنامه‌ای در شبکه ریلی کشور

رشد ۱۶ درصدی تناژ بارگیری و افزایش حمل

کالاهای اساسی و مایحتاج عمومی موجود در بنادر کشور از ۵۰ به ۱۱۶ واگن در مدت زمان جنگ ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی

▲ رشد ۲۶ درصدی حمل کالاهای اساسی در یک سال گذشته به ۲,۲ میلیون تن از بنادر کشور نسبت به مدت مشابه سال قبل

▲ فعال سازی بندر کاسپین بعد از اتصال آن به شبکه ریلی و حمل حدود ۱۵۶ هزار تن محموله صادراتی و ترانزیتی

▲ کاهش ۸۰ دقیقه ای زمان سیر قطارهای تهران - مشهد با اصلاح و بهسازی زیر ساخت ها و افزایش رضایتمندی مسافران

▲ انعقاد تفاهم نامه فی مابین راه آهن و سازمان بنادر و دریانوردی جهت تحقق تکالیف برنامه هفتم و حمل ۲۵ درصد بار بنادر از طریق ریل و افزایش سهم حمل ریلی

▲ شروع بهره برداری از کریدور افغانستان

حوزه سرمایه گذاری

▲ دریافت حواله صرفه جویی گاز به ارزش ۶۵۸ میلیارد تومان ، فروش در بورس انرژی و واریز به حساب سرمایه گذاران عامل صرفه جویی ماده ۱۲ رفع موانع تولید رقابت پذیر

▲ پذیرش و حمایت ۱۱۳ پروژه صرفه جویی سوخت به ارزش ۲۳۶۵۰ میلیارد تومان در حوزه ناوگان و زیربنایی

▲ تنفیذ قرارداد پروژه راه آهن کرمان- سیرجان به مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد تومان به عنوان اولین پروژه سرمایه گذاری بخش خصوصی در احداث خطوط ریلی

▲ سرمایه گذاری ۶۴ هزار میلیارد تومانی

بخش خصوصی در راه آهن با امضا دو تفاهم نامه با شرکت های آوان ریل و کشت و صنعت هشتگرد بابت خرید و بازسازی ۱۲۵۰ واگن باری، ۳۰۰ دستگاه واگن مسافری خودککش و ۵۰ دستگاه لکوموتیو

امضای دو تفاهم نامه سرمایه گذاری برای خرید و بازسازی ۲۶۷ واگن مسافری به ارزش ۸۸۲۰ میلیارد تومان با شرکت های رجا و ریل ترابر سبا

امضای تفاهم نامه سرمایه گذاری احداث خط صنعتی بین راه آهن و هلدینگ پتروپالایش اصفهان به طول ۸۳ کیلومتر و به ارزش ۷ هزار میلیارد تومان، با هدف افزایش سهم حمل و نقل ریلی از کل جابجایی بار در کشور

امضای تفاهم نامه سه جانبه راه آهن با شرکت های سنگ آهن مرکزی ایران و مجتمع معدنی و صنعت آهن و فولاد بافق به طول ۲۳ کیلومتر و به ارزش ۱۶۰۰ میلیارد تومان، به منظور طراحی و احداث خطوط راه آهن صنعتی و تجاری

حوزه فنی و زیربنایی

اتصال ۷ مرکز عمده بار صنعتی و تجاری به شبکه ریلی کشور به طول ۳۰ کیلومتر و به ارزش ۱۵۰۰ میلیارد تومان

بهسازی و بازسازی ۱۵۷ کیلومتر از خطوط شبکه ریلی و تعویض ۷۴ دستگاه انواع سوزن های بتنی و چوبی

احداث ۲۰ کیلومتر خط جدید و واریانت جهت افزایش ظرفیت و سرعت سیر در خطوط ریلی کشور و برطرف کردن ۲۲۶۹ نقطه تقلیل سرعت در شبکه ریلی

بهره برداری از کمربندی سالار - شادمهر به طول ۲۹ کیلومتر و رفع گلوگاه های ظرفیتی در کریدور ریلی ترانزیت شرق کشور به ارزش ۲۶۰۰ میلیارد تومان

افتتاح و بهره برداری از پروژه های ارتباطات و علائم الکتریکی به ارزش ۵۶۵ میلیارد تومان

تکمیل بازسازی سوزن های مسیر تهران - مشهد به منظور افزایش سرعت سیر و ایمنی و تراک بندی ۱۸۰ کیلومتر در محور هرمزگان (علائم دوخطه)

تسریع در احداث راه آهن شلمچه به بصره
اتمام مین رویی به طول ۱۲ کیلومتر و عرض ۶۰ متر پیش از موعد زمان بندی و اتمام تعهد دولت ایران

احداث فاز اول ایستگاه راه آهن شلمچه در نقطه صفر مرزی

پیشرفت فیزیکی ۲۵ درصدی احداث پل روگذر

بازشوروداروند به طول ۷۰۰ متر و عرض ۱۲٫۵ متر

حوزه مسافری

جابجایی ۲۰ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مسافر بین شهری و ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر مسافر حومه ای و کل مسافر جا به جا شده ۳۰ میلیون و ۴۰۰ هزار مسافر

راه اندازی مجدد قطار بین المللی تهران - وان - ترکیه پس از ۵ سال وقفه و برنامه ریزی لازم قطار مسافری بین المللی مشهد - هرات و مشهد - مرو تا پایان سال ۱۴۰۴

راه اندازی مجدد قطار پرسرعت ترنست تهران - مشهد با سرعت ۱۶۰ کیلومتر و کاهش زمان سیر به ۸ ساعت بعد از وقفه پنج ساله

افزایش تعداد سیر قطار های برون شهری در مسیرهای تهران - یزد، تهران - خاوران، تهران - مراغه، تهران - مشهد، کرمانشاه - مشهد، خاوران - مشهد، همدان - مشهد، خاش - زاهدان

راه اندازی قطارهای گردشگری یک روزه در مسیر های تهران - شیرگاه، تهران - کاشان و ۴ روزه مثلث طلایی اصفهان - شیراز - یزد و بالعکس

کاهش مدت زمان سیر قطارهای بین شهری در مسیر تهران - مشهد به مدت یک ساعت

افزایش ۱۹ درصدی نفر صندلی ایجادی در ایام پیک اربعین ۱۴۰۴ و پیش بینی قطارهای فوق العاده از شهرهای مختلف به خرمشهر، کرمانشاه و همدان

افزایش دو برابری تعداد قطارهای مسافری ۵ ستاره از ۳ مبدا به ۶ مبدا به مقصد

بهسازی، بازسازی، توسعه و تجهیز ساختمان ها و تجهیزات ایستگاه ها در شبکه ریلی به ارزش ۳۷۰ میلیارد تومان.

حوزه ناوگان

ورود ۶۳۶ دستگاه ناوگان جدید به شبکه ریلی کشور به ارزش تقریبی ۶۸۰۰ میلیارد تومان شامل:

تولید ۵۲۶ دستگاه واگن باری نو
ورود ۲۵ دستگاه لکوموتیو نو و ۴ دستگاه لکوموتیو بازسازی شده

تولید ۲۰ دستگاه واگن مسافری نو و ۶۱ دستگاه واگن مسافری بازسازی شده

افزایش ۱۳ درصدی میانگین روزانه آماده به کاری لکوموتیو ها در شبکه ریلی از ۴۸۹ دستگاه به ۵۵۵ دستگاه

حفظ آماده به کاری ۹۵ درصدی ریل باس های راه آهن در راستای خدمت رسانی بهتر به مسافرین قطارهای حومه ای و محلی.

پیگیری و اخذ مصوبه هیات محترم وزیران برای تامین ۳۰۰ دستگاه واگن مسافری از محل منابع تهاتر نفت.

حوزه بین الملل

فعال نمودن دیپلماسی ریلی با کشورهای همسایه و امضا توافق نامه ۶ جانبه با کشورهای چین، قزاقستان، ازبکستان، ترکمنستان و ترکیه به منظور افزایش سهم حمل و نقل ریلی بین المللی در کریدور شرق - غرب و شمال - جنوب جهت انتقال بارهای چین به اروپا

توافق جهت اجازه سیر واگن های باری ایران در کشورهای CIS از جمله تاجیکستان و ازبکستان

راه اندازی مجدد حمل ترانزیت کانتینری از مبدا ازبکستان به مقصد هند از مسیر سرخس به بندرعباس

افزایش میزان ترانزیت ریلی با کشور افغانستان و حرکت اولین محموله صادراتی افغانستان از مسیر کریدور ریلی افغانستان - ایران - اروپا

راه اندازی قطار اکو از مبدا ترکیه به مقصد ترکمنستان از مسیر ایران در جریان سیزدهمین اجلاس وزرای حمل و نقل اکو در تهران

حوزه توسعه مدیریت و منابع

ساخت و بکارگیری واقعیت مجازی جهت آموزش مامورین تعمیرکار و نحوه صحیح انجام آزمایش ترمز قطار

تصویب رشته تربیت مدرس مدیریت بحران ریلی با همکاری سازمان مدیریت بحران کشور

اجرای دوره های کارگاه آموزشی برای تمام مشاغل فنی، عملیاتی و اداری مالی

راه اندازی اتاق پزشک رایگان در کل مناطق راه آهن و نیز توزیع ۱۱ هزار پک کمک های اولیه برای پرسنل عملیاتی

برگزاری جشنواره فرهنگی و ورزشی و نیز کلاسهای اوقات فراغت ویژه کارکنان و خانواده ها در ستاد و مناطق

راه اندازی مرکز تماس جامع رفاه ۳۴۳۴ جهت پاسخگویی و رسیدگی به امور رفاهی، بیمه و سلامت

سید شجاع الدین امامی رئوف
دبیر انجمن صنایع نساجی ایران

صنعت نساجی در میان توسعه، تحریم و قاچاق

بودیم که در طول ۵ سال اجرای برنامه توسعه هفتم، ۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت نساجی و پوشاک انجام دهیم که بخش زیادی از آن برای بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی موجود و بخشی نیز برای واحدهای ایجاد، برندسازی و طراحی است.

وضعیت موجود و ضرورت تغییر نگرش

وی با اشاره به آمارهای موجود گفت: صنعت نساجی به طور کلی سالیانه در حدود دو میلیارد دلار واردات دارد، شاید در حدود دو تا سه میلیارد دلار قاچاق به کشور انجام می‌شود و صادراتی در حدود ۵۰۰ تا ۷۰۰ میلیون دلار دارد. برنامه ما این بود که با سرمایه‌گذاری، بخشی از واردات قاچاق و کالای نهایی را کاهش داده و در مقابل، صادرات پوشاک و منسوجات را افزایش دهیم.

امامی رئوف به یک نقصان مهم در اجرای برنامه اشاره کرد: در برنامه اشاره شده که باید یک نقشه توسعه صنعتی کشور تدوین شود، اما متأسفانه از مدت‌ها قبل از تصویب و ابلاغ برنامه، این موضوع در دستور کار بخش‌های مختلف دولت بوده و با تغییرات مجریان، هنوز این نقشه توسعه آماده نشده و به تصویب نرسیده است. این نشان می‌دهد ما بیش از یک سال از برنامه را پشت سر گذاشتیم و هنوز نتوانسته‌ایم به یک جمع‌بندی کلی درباره سیاست‌های نقشه توسعه صنعتی برسیم که فکر نمی‌کنم تا پایان سال هم محقق شود. این موضوع یکی از دلایلی است که اهداف برنامه به اهداف پیش‌بین شده نخواهد رسید.

یک سال از ابلاغ برنامه هفتم توسعه گذشت، اما به گفته فعالان بخش خصوصی، انتظارات برآورده نشده است. سید شجاع الدین امامی رئوف، دبیر انجمن صنعت نساجی، از برنامه‌های راهبردی تدوین شده برای بازسازی، نوسازی و توسعه صادرات در این صنعت می‌گوید و تأکید می‌کند: برای تحقق اهداف برنامه هفتم در شرایط کنونی، نیازمند بازنگری در برنامه‌های کوتاه‌مدت و مدیریت شرایط ویژه با اولویت‌دهی به توسعه صادرات، محدودسازی واردات و افزایش سرمایه‌گذاری‌های تولیدی هستیم.

سید شجاع الدین امامی رئوف در آغاز این گفت‌وگو با اشاره به زمان گذشته از ابلاغ برنامه هفتم توسعه، اظهار داشت: مستحضر هستید که این برنامه تقریباً یک سال از ابلاغش گذشته و ما بسیار امیدوار بودیم که برنامه توسعه هفتم با بهره‌گیری از تجربیات تقریباً نیم قرن برنامه‌ریزی، مواردی را هدف قرار دهد که عملیاتی و اجرایی باشند. با توجه به همزمانی دولت چهاردهم و مجلس شورای اسلامی در سال گذشته، امیدوار بودیم که یک فرصت زمانی حداقل ۴ ساله بین دولت و مجلس، کمک کند که این برنامه ۵ ساله، حداقل یک شکل و شمایل و اجرای عملیاتی‌تر به خود بگیرد که متأسفانه امروز می‌بینیم که در یک سال گذشته این انتظارات برآورده نشده است.

وی با بیان اینکه حاکمیت اهتمام جدی به اجرای برنامه دارد، افزود: «توقع بخش خصوصی از مشارکتی که در تدوین این برنامه داشت، بسیار بیشتر از آن دستاوردی است که امروز بعد از یک سال از اجرای برنامه شاهدش هستیم».

اهداف صنعت نساجی در برنامه هفتم

امامی رئوف در تشریح اهداف صنعت نساجی و پوشاک در این برنامه گفت: در برنامه به بندهای مختلفی در حوزه صنعت اشاره شده که صنعت نساجی و پوشاک مد نظر من است. ما مواردی را پیش‌بینی کرده بودیم که در برنامه توسعه هفتم مورد توجه قرار گیرد، از جمله «برنامه راهبردی و استراتژیک توسعه صنایع نساجی» که با همکاری دفتر منسوجات و پوشاک وزارت صمت آماده شد. این برنامه پنج ساله برای توسعه صنعت نساجی، بازسازی و نوسازی این صنعت و توسعه صادرات، توسط وزیر وقت صنعت رونمایی شد و شامل مجموعه‌ای راهبردی برای صنعت نساجی، صنعت فرش ماشینی و صنعت کیف و کفش و چرم بود.

وی ادامه داد: پیش‌بینی ما این بود که برای افزایش تولیدات در زنجیره ارزش صنعت نساجی، هم در حوزه بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و واحدهای صنعتی، هم در زمینه برنامه‌ریزی برای واحدهای ایجاد و تولیدی برای خلأهای موجود، افزایش سرمایه‌گذاری و تولید، در نهایت منجر به رقابتی شدن قیمت‌ها، کاهش چشمگیر قاچاق پوشاک و منسوجات و افزایش صادرات و ارزآوری برای کشور شود.

این فعال صنعتی به هدف گذاری سرمایه‌ای اشاره کرد و گفت: «هدف‌گذاری کرده

ارزی، شاید مجبور باشیم بخشی از واردات کالاهای غیر ضرور را محدود کنیم، یا در سیاست‌های چند نرخ ارز بازنگری‌هایی انجام دهیم تا جلوی رانت و فساد در توزیع منابع گرفته شود. به نظر می‌رسد حداقل در صنعت نساجی باید تمرکزمان بر تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه خام و پایه در زنجیره باشد و تا آنجا که مقدور است از واردات کالای نهایی مانند پوشاک و پارچه جلوگیری شود. این کار باعث ایجاد ارزش افزوده بر روی مواد اولیه، تأمین بخشی از نیاز کشور، ایجاد اشتغال، کاهش ارزشبری کالاهای غیر ضروری و در نهایت کمک به اقتصاد می‌شود. وی بر توسعه صادرات تأکید کرد و گفت: با توسعه صادرات، حداقل در بازارهای منطقه‌ای که حتی در شرایط تحریم امکان صادرات داریم، می‌توانیم شرایط بهتری را رقم بزنیم. به عنوان مثال، اگر در حوزه قوانین موجود مانند قوانین رفع تعهد ارزی، مقداری تسهیل ایجاد کنیم، امکان افزایش ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصدی ظرفیت توسعه صادرات در حوزه‌هایی مانند پوشاک، منسوجات، فرش و کفش در سال‌های برنامه توسعه وجود دارد. صادرات امسال که در حدود ۶۰۰ میلیون دلار بود، قابلیت افزایش چشمگیر در سال‌های اجرای برنامه را دارد.

اولویت‌های اقدام

امامی رئوف در پایان با جمع‌بندی سخنان خود گفت: در اجرای برنامه توسعه هفتم باید این موضوع را مد نظر قرار دهیم که شرایط بعد از فعال‌سازی مکانیزم ماشه با گذشته متفاوت شده و نیاز به برنامه‌ریزی و مدیریت شرایط فعلی داریم. در این شرایط، توسعه صادرات، افزایش ارزش افزوده و محدودسازی واردات، کاهش ارزشبری، افزایش سرمایه‌گذاری‌های تولیدی، ایجاد ارزش افزوده و اشتغال، می‌توانند جزو اولویت‌ها باشند. در صنعت نساجی و پوشاک نیز می‌توانیم این اولویت‌ها را با هماهنگی دفاتر تخصصی وزارت صنعت، حمایت ارکان مختلف نظام، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های متولی، و البته با مشارکت و همکاری تشکلهای تخصصی به انجام برسانیم.

تأثیر شرایط بین‌المللی و ضرورت برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت

وی با تحلیل شرایط کنونی کشور گفت: «شرایط امروز مملکت از جمله جنگ ۱۲ روزه، تحولات سیاسی بین‌المللی در ارتباط با مکانیزم ماشه و تحریم‌های سازمان ملل، شرایط را متفاوت کرده است. شاید در شرایط فعلی نیاز به برنامه‌های کوتاه‌مدت‌تری داریم که بتوانیم سیاست‌های جدیدی با شرایط دفاعی ویژه‌تری از صنایع خود اتخاذ کنیم.

این موضوع در تدوین برنامه به عنوان یک سیاست ۵ ساله مورد توجه قرار نگرفت، اما در اجرا باید شرایط موجود از نظر تحریم‌ها، محدودیت‌های اعمال شده احتمالی، منابع محدود ارزی، کاهش ارزش پول ملی و تورم ایجاد شده در یکی دو سال اخیر که در برنامه دیده نشده بود، و همچنین فشارهای اجتماعی و سیاسی و اقتصادی جامعه را لحاظ کنیم. باجمیع این جهات، نیاز به یک بازنگری جدی در برنامه‌های کوتاه‌مدت برای تحقق اهداف برنامه توسعه هفتم داریم.

راهکارهای پیشنهادی برای مدیریت شرایط

امامی رئوف یکی از موارد کلیدی را محدودیت منابع ارزی عنوان کرد و گفت: با توجه به محدودیت منابع

اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران

تاب آوری اقتصاد در گروتکیه بر بخش خصوصی

است. چراکه فقدان ثبات در تصمیم گیری ها به همراه تکرار اشتباهات سیاست گذاری، مسیر حرکت بخش خصوصی در مدیریت کیفیت و پایداری سازمانی را متزلزل نموده است.

افزایش تاب آوری اقتصادی، یکی از عوامل کلیدی در مدیریت کیفیت و پایداری سازمانی محسوب می شود و تحقق آن در گرو ثبات تصمیم های حکمرانی است. نوسان در سیاست گذاری کلان و تصمیم گیری ها بدون توجه به واقعیت های میدان و تنگناهای بخش خصوصی، کسب و کارها را در تدوین شفاف اهداف سازمانی و برنامه ریزی میان مدت و بلندمدت دچار مشکل نموده است. شرکت های خصوصی می توانند آینده نگرایی مطلوبی داشته باشند، به شرط آنکه رفتارهای آتی دستگاه های اجرایی، پیش بینی پذیر باشد.

همین نکته کلیدی است که ضرورت ارتباط و هماهنگی بیشتر دولت و بخش خصوصی را عیان می نماید. از همین رو است که هم رئیس جمهور محترم بر برگزاری نشست های مستمر دولت و اتاق بازرگانی تاکید نموده و هم رئیس کل بانک مرکزی را به این جمع بندی رسانده است که کارگروه مشترک اتاق ایران و بانک مرکزی برای رفع ابهامات در سیاست ها و روندهای ارزی تشکیل شود. در بزنگاه جنگ دوازده روزه حضور پررنگ بخش خصوصی در کنار تغییر رویکرد سیاستگذاران، توانست کشور را از مشکل تامین کالاهای اساسی مصون بدارد. اعتقاد داریم چنانچه دولت بپذیرد که کشور در شرایط عادی قرار ندارد و بوروکراسی پیچیده و تورم مقررات در حوزه تجارت و صادرات، جای خود را به تسهیل گری بدهد، خواهیم توانست میزان صادرات را حداقل به دو برابر میزان موجود برسانیم و مشکلات تامین ارز بنگاه های اقتصادی را با اتکا به بخش خصوصی حل کنیم.

آنچه امروز، فعالان اقتصادی در ایران تجربه می کنند، بحران نیست. بخش خصوصی، اکنون با ابر بحران ها مواجه است. در این موقعیت، بدون استفاده از ابزارهای به روز، مدیریت کیفیت و پایداری سازمانی به طور کامل تحقق نخواهد یافت.

وقتی گرفتار دشمنان خارجی هستیم، همدلی ملی اهمیت بیشتری می یابد. جلوه این همدلی در عرصه اقتصادی، گفتگوی مستمر دولت و بخش خصوصی است.

بخش خصوصی است که تاب آوری کشور در برابر مخاطرات بیرونی را افزایش می دهد. در این مسیر پرهیز جدی از تصمیم های لحظه ای و غیر کارشناسی تصمیم سازان اقتصادی ضروری است. الزام حکمران به مشورت با بخش خصوصی در همه فرایندهای تصمیم سازی و تصمیم گیری، نقش حیاتی دارد. اکنون دشمن خارجی برای ضربه زدن به اقتصاد کفایت می کند و به همین دلیل لازم است از تحریم داخلی فعالان اقتصادی شریف ایران اکیدا پرهیز و جلوگیری شود.

عبدالله مهاجر دارابی
عضو هیئت رئیسه اتاق بازرگانی ایران

آثار جنگ تحمیلی اخیر و تحریم های ظالمانه بر کسب و کارها، وقتی در کنار شرایط «نه جنگ؛ نه صلح» که مقام معظم رهبری نسبت به ضرر و خطر آن برای کشور هشدار داده اند، قرار می گیرد، بیش از هر زمان دیگری ضروری می نماید که ارکان نظام حکمرانی برای کاهش آثار مخرب این شرایط بر پیکره بنگاه های اقتصادی، تدبیری بیندیشد.

هر چند پس از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، دولت محترم تلاش کرد با مصوبه حمایتی خود پیامدهای نامطلوب جنگ را کاهش دهد، اما عدم اجرای درست این مصوبه و پرهیز از مشورت مستمر با بخش خصوصی در همه فرایندهای تصمیم سازی و تصمیم گیری، اثرات بسته حمایتی را کم رنگ کرد. اکنون موضوع اجرایی نشدن بسته حمایتی دولت، وزیر صمت را به تکاپو واداشته و مجوز تمدید یک ماهه برای اجرای بسته حمایتی صنایع را از رئیس جمهور گرفته است. این خبر مهم را وزیر صمت در نشست اخیر فعالان اقتصادی و پیشکسوتان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با رئیس جمهور پزشکیان مطرح کرد که جای شکر آن باقی است.

بر این باور هستیم که این تصمیمات مقطعی برای توانمندسازی بخش خصوصی لازم ولی ناکافی

غفلت از اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی

با این حال، شرکت‌های دیجیتال مارکتینگ با الگوبرداری از غول‌های فناوری مانند اپل و آمازون... توانسته‌اند در ایران شرایط پایداری پیدا کنند و ظرفیت‌های قابل توجهی ارائه دهند. این شرکت‌ها از فناوری‌هایی نوین، به واسطه استفاده از اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی بهره برده و شرایطی به مراتب مناسب‌تر از صنایع دیگر داشته باشند. شکی نیست نقش دولت و حاکمیت در توسعه و حمایت از اقتصاد دیجیتال باید تقویت شود؛ چرا که پذیرش فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی می‌تواند به پویایی و ساختار اداری کشور کمک کند و آینده‌ای بهتر را رقم بزند. در نهایت، شرکت‌ها در سراسر صنایع و مناطق جغرافیایی در حال یافتن راه‌هایی برای رشد هوشمندانه، سریع‌تر و مقاوم‌تر هستند. این روند، نیازمند توانمندسازی نیروی کار و بهره‌گیری از اقتصاد دیجیتال است که می‌تواند به پیشرفت و هدایت آینده کشور کمک کند و ساختاری زنده‌تر و فعال‌تر ایجاد کند.

در سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴، شرکت‌ها و کسب‌وکارهای داخلی کشور با سالی پر از چالش‌ها و ناپایداری‌ها روبرو شدند. این سال‌ها همزمان با شهادت شهید رئیسی و برگزاری انتخاباتی جدید در کشور، همراه با جنگ ۱۲ روزه تحمیلی بود که شرایط اقتصادی و صنعتی ایران را بسیار دشوار ساخت. تحریم‌های بین‌المللی سنگین و مشکلات داخلی، صنعت و اقتصاد کشور را در وضعیت تحمل‌ناپذیری قرار دادند، به‌ویژه صنایع و معادن که پس از جنگ ۱۲ روزه با مشکلات عدیده‌ای مواجه شدند. در این میان افزایش نرخ دلار و تورم، هزینه‌های این شرکت‌ها را چند برابر کرد و وضعیت را بحرانی‌تر نمود.

در این میان بخش فناوری و اقتصاد دیجیتال به‌ویژه دیجیتال مارکتینگ توانست در این شرایط سخت دوام بیاورد و حتی رشد قابل توجهی داشته باشد. اقتصاد دیجیتال با وجود مشکلات، پویایی و توان ذاتی سازمانی خود را حفظ کرده‌اند و شاخص‌های رشد پایدار را ارائه دادند. ساختارهای سازمانی و فرهنگی شفاف در این مجموعه‌ها، باعث شده است که بتوانند از ضرر و کوچک شدن جلوگیری کنند و در مسیر رشد قرار گیرند، به‌خصوص شرکت‌های فناوری در حوزه دیجیتال مارکتینگ، توانستند بخش بزرگی از بازار ایران را تصاحب کرده و رشد چشمگیری داشته باشند.

در این بین این سوال مطرح می‌شود که دولت و حاکمیت چه میزان در توسعه اقتصاد دیجیتال و به‌ویژه هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری کرده‌اند؟ کارشناسان معتقدند که هوش مصنوعی در آینده نزدیک تحولات عظیمی در اقتصاد، صنایع و زندگی مردم ایجاد خواهد کرد. در این زمینه، شرکت‌های خصوصی در ایران پیش‌تاز بوده و تلاش کرده‌اند سهم بیشتری در بازارهای هوش مصنوعی به دست آورند، در حالی که شرکت‌های بزرگ با چالش‌هایی در حفظ رشد پایدار مواجه هستند و باید تلاش کنند کسب‌وکارهای سنتی خود را حفظ کنند، در حالی که سرمایه‌گذاری محدود دارند و تحت فشار سرمایه‌گذاران قرار دارند.

حسن عباس زاده
معاون وزیر نفت و مدیرعامل صنایع پتروشیمی

برنامه هفتم پیشرفت و صنعت پتروشیمی

خوراک و سوخت جدید به ویژه گاز طبیعی برای فعالیت نیاز دارد به طوری که ظرفیت دریافت گاز طبیعی خوراک و سوخت صنعت پتروشیمی در انتهای برنامه هفتم پیشرفت با افزایش ۶۰ میلیون متر مکعبی در روز به میزان ۵۶ درصد بیش از ابتدای برنامه خواهد بود.

بنا به موارد یاد شده، تأمین پایدار سرمایه و نیز خوراک و سوخت در کنار تأمین فناوری، رفع چالش‌های بین بخشی، بهبود محیط کسب و کار و غیره از جمله مهم‌ترین پیش‌شرط‌های تحقق اهداف برنامه هفتم پیشرفت در بخش پتروشیمی است. برای این منظور در ادامه پیشنهادهایی ارائه می‌گردد.

اصلاحات حوزه خوراک

از مجموع ۹۶،۶ میلیون تن ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۳ حدود ۲۲ درصد معادل ۲۱،۱ میلیون تن به دلایل مختلف بلا استفاده باقی مانده است. حدود ۶۹ درصد از این

صنعت پتروشیمی ایران با ظرفیتی بالغ بر ۹۶،۶ میلیون تن و تولید ۴۲،۳ میلیون محصول نهایی به ارزش ۲۳،۸ میلیارد دلار، در اقتصاد ایران نقش مؤثری ایفا می‌کند که می‌توان به مواردی مانند درآمدزایی برای دولت، درآمد بازنشستگان، تحریک تقاضای زنجیره تأمین به ویژه تجهیزات، تأمین صنایع پایین‌دستی، رونق بازار سرمایه، اشتغال‌زایی مستقیم و غیر مستقیم و غیره اشاره کرد.

بر اساس برنامه هفتم پیشرفت، ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی باید در پایان برنامه به ۱۳۱،۵ میلیون تن در سال برسد. از طرفی با توجه به سیاست‌های کلی برنامه هفتم که بر تکمیل زنجیره ارزش تأکید شده است، سهم بعضی از زنجیره‌های هدف نیز به صورت کمی مشخص شده است. بر این اساس باید ظرفیت اسمی تولید پروپیلن و محصولات پایین‌دست آن به ۱۱،۶ میلیون تن و ظرفیت اسمی تولید پلی اتیلن به ۸،۶ میلیون تن برسد. از طرفی باید ظرفیت اسمی زنجیره اتیلن به جر پلی اتیلن به ۳،۳ میلیون تن و ظرفیت اسمی زنجیره آروماتیک به ۳ میلیون تن برسد.

برای تحقق اهداف برنامه هفتم پیشرفت، ۶۶ طرح به مجموع ظرفیت اسمی ۳۵،۲ میلیون تن با قابلیت فروش سالانه ۱۴ میلیارد دلار محصول برنامه‌ریزی شده است که بخشی از آن افتتاح شده و بخش دیگری نیز در سال جاری در شرف افتتاح و بقیه آن در طول سال‌های برنامه به بهره‌برداری خواهند رسید. به منظور تکمیل این طرح‌ها ۲۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری مورد نیاز است که تا کنون ۴۶ درصد از آن محقق شده است و ۱۳ میلیارد دلار دیگر باید جذب شود. شایان ذکر است که اجرای این طرح‌ها علاوه بر سرمایه‌گذاری به

بخش	سنجه عملکردی	واحد	هدف کمی در انتهای برنامه
پتروشیمی	ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی	میلیون تن	۱۳۱/۵
	ظرفیت تولید پروپیلن و زنجیره پروپیلن	میلیون تن	۱۱/۶
	ظرفیت تولید پایین‌دستی زنجیره متانول	میلیون تن	۰/۷
	ظرفیت تولید پایین‌دستی زنجیره اتیلن (بجز پلی‌اتیلن)	میلیون تن	۳/۳
	ظرفیت تولید پلی اتیلن	میلیون تن	۸/۶
	ظرفیت تولید پایین‌دستی آروماتیک	میلیون تن	۳
	ظرفیت تولید سایر طرح‌ها	میلیون تن	۱۰۴/۳

عرضه پایدار این دست از خوراک‌ها منجر به خالی ماندن ۳,۵ میلیون تن از ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۳ (معادل ۳,۶ درصد از کل ظرفیت اسمی) شده است. این دست از محدودیت‌ها غالباً به دلیل ایجاد اختلال در مجتمع‌های پتروشیمی تأمین‌کننده یا تعارضات میان شرکت‌ها و اختلافات قراردادی رخ می‌دهد. به منظور رفع این چالش‌ها می‌بایست مالکیت زنجیره‌های مرتبط، حتی الامکان به صورت یکپارچه درآید یا بسترهای قراردادی و اعمال تنظیم‌گری به نحوی باشد که از اختلافات آتی جلوگیری نماید.

اصلاحات حوزه بازرگانی

بهبود بخش بازرگانی می‌تواند کمک شایانی به بهره‌وری تولید و افزایش حاشیه سود شرکت‌ها بکند. بازرگانی در صنعت پتروشیمی از دو عامل اصلی زیر به شدت متأثر شده است:

۱. تحریم: تحریم ابتدایی و ثانویه شرکت‌های پتروشیمی و همچنین تحریم شبکه سخت‌افزاری و نرم‌افزاری فروش محصولات پتروشیمی و انتقال ارز، باعث شده است که بخشی از بازارهای صادراتی برای ایران محدود گردد و همچنین بخشی از سود شرکت‌ها صرف هزینه‌های دور زدن تحریم شود.

۲. خصوصی‌سازی: با واگذاری شرکت‌های پتروشیمی به بخش‌های غیر دولتی، بازرگانی یکپارچه محصولات پتروشیمی که بر عهده شرکت بازرگانی پتروشیمی بود، رفته‌رفته به صورت جزیره‌ای درآمد و حتی منجر به رقابت‌های مخرب شرکت‌های داخلی با یکدیگر در بازارهای هدف شد.

یکپارچه‌سازی بازرگانی محصولات پتروشیمی حداقل در حوزه محصولات مشابه در سطح برنامه‌ریزی می‌تواند حاشیه سود شرکت‌های پتروشیمی را افزایش دهد و بازارهای

ظرفیت خالی (معادل ۱۴,۶ میلیون تن در سال) به دلیل کمبود مواد اولیه یا همان خوراک بوده است. این ظرفیت خالی ۱۴,۶ میلیون تنی خود شامل دو بخش اساسی به صورت زیر است:

۱. خوراک‌های دریافتی از بالادست: محدودیت‌های عرضه پایدار این دست از خوراک‌ها منجر به خالی ماندن ۱۰,۶ میلیون تن از ظرفیت اسمی صنعت پتروشیمی در سال ۱۴۰۳ (معادل ۱۱ درصد از کل ظرفیت اسمی) شده است. این دست از محدودیت‌ها غالباً به دلیل تقاضای سایر بخش‌ها به ویژه تقاضای گاز طبیعی در بخش خانگی و تقاضای بنزین در بخش حمل و نقل بر صنعت پتروشیمی اعمال می‌شود. رفع این محدودیت‌ها نیاز به مدیریت مصرف در سوخت در بخش عمومی و خانگی دارد. در نتیجه لازم است که ضمن توسعه بیشتر در میادین بالادستی و به ویژه مدیریت تقاضای گاز طبیعی و بنزین و همچنین تنوع‌بخشی به سبد انرژی، تأمین پایدار خوراک صنعت پتروشیمی و سایر صنایع را تضمین نماییم.

۲. خوراک‌های بین مجتمعی: محدودیت‌های

بهترین نهاد برای این امر با توجه به سوابق قبلی و توان بالقوه، شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی است که در حوزه دانش فنی تولید کاتالیست نیز مسیر موفقی را تا کنون پیموده است و چند دانش فنی فرآیند را نیز تا کنون بومی‌سازی و اجرایی کرده است.

اصلاحات حوزه سرمایه

از آنجا که عمده سهام شرکت‌های پتروشیمی متعلق به صندوق‌های بازنشستگی و سهام عدالت است و بخش زیادی از سود سالانه صنعت پتروشیمی برای سهامداران تقسیم می‌گردد، سرمایه‌گذاری از محل سود صنعت برای کلیه هزینه‌های توسعه کافی نیست. در این راستا تبصره ماده ۴۵ قانون برنامه هفتم پیشرفت، اشعار می‌دارد:

«به منظور الزام به تحقق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، تخفیف پنج درصدی (۵درصد) خوراک شرکت‌های پالایش نفت و میعانات گازی و نیز تخفیف خوراک تحویلی به شرکت‌های پتروشیمی موجود (مابه‌التفاوت قیمت خوراک گاز تحویلی با تکلیف مندرج در قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی) مشروط به اختصاص حداقل چهل درصد (۴۰درصد) از سود خالص سالانه این شرکت‌ها به حساب اندوخته سرمایه‌ای مخصوص طرح (پروژه)‌های کیفی‌سازی و توسعه زنجیره پایین‌دستی همان شرکت است.»

بر این اساس و با فرض اجرایی شدن این بند، ۴۰درصد از سود شرکت‌های پتروشیمی با خوراک گاز صرف توسعه صنعت پتروشیمی خواهد شد اما لازم است که سایر شرکت‌های پتروشیمی نیز سرمایه‌گذاری لازم را انجام دهند و بخشی از سود صنعت نیز به سهامداران تخصیص یابد. در نتیجه ورود سرمایه از بیرون صنعت در قالب وام‌های داخلی یا سرمایه‌گذاری‌های خارجی گریزناپذیر

صادراتی جدیدی به روی کشور بگشاید. چنانچه حداقل برنامه‌ریزی یکپارچه‌ای در حوزه محصولات مشابه صورت گیرد، مقداری از چالش‌های بازرگانی مرتفع خواهد شد که نمونه آن در کارگروه صادرات متانول با مشارکت شرکت‌های صادرکننده متانول وجود دارد.

اصلاحات حوزه زیرساخت

برای همراه شدن صنعت پتروشیمی با متوسط رشد سالانه ۸ درصدی اقتصاد به همراه تحقق متوسط رشد سالانه ۲۳ درصدی صادرات غیر نفتی مصوب در برنامه هفتم پیشرفت، لازم است که قطب‌های جدید پتروشیمی در مناطق مختلف به ویژه در مجاورت آب‌های آزاد ایجاد شود. این امر، خود نیازمند واحدهای عظیم سرویس‌های جانبی همانند مجتمع‌های فجر، مبین و دماوند جهت تأمین آب، بخار، برق و سایر نیازهای جاری مجتمع‌های پتروشیمی است. از طرفی تأمین زیرساخت‌های سخت‌افزاری صادرات اعم از اسکله‌ها و بنادر از جمله الزامات توسعه صادرات است. در همین راستا قطب صنعتی انرژی بر پارسیان در مجاورت منطقه عسلویه و قطب صنعتی مکران در مجاورت بندر چابهار به ترتیب توسط ایمن‌درو و شستان در حال توسعه می‌باشد.

اصلاحات حوزه فناوری

عمده چالش در بخش فناوری، طراحی فرآیند و تأمین تجهیزات پیچیده و با جنس خاص است که راه حل آن در تقویت شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی داخلی و ایجاد لایسنسورهای ایرانی در ارتباط با شبکه‌ای از سازندگان تجهیزات است.

با توجه به طولانی بودن زمان توسعه دانش فنی، چالش بازاریابی، ارتباط با تأمین‌کنندگان، پوشش ریسک خریدار و غیره لازم است تا یک نهاد دولتی یا با پشتیبانی دولتی به عنوان محور تأمین دانش فنی و لایسنس در کشور ایجاد یا معین شود. به نظر می‌رسد که

تولید نفت و گاز، مطالعه ظرفیت بکارگیری خوراک‌های جدید و تنظیم روابط خوراک/محصول میان مجتمع‌های پتروشیمی در جهت هم‌افزایی منافع ملی و بنگاهی و رفع تعارض منافع

▶ برنامه‌ریزی و تسهیل‌گری در راستای افزایش تنوع محصولات و بازارهای هدف و نیز کشف بازارهای جدید به منظور تأمین امنیت تقاضا و تقویت ارزش افزوده صنعت پتروشیمی متناسب با تغییرات دائمی بازارهای جهانی و با نگاه بر رقابتی منطقه‌ای و بین‌المللی

▶ شناسایی فناوری‌های مورد نیاز، متناسب با نیازهای آتی صنعت و بومی‌سازی آن‌ها از طریق تدوین یا انتقال دانش فنی توسط شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی با همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای مرتبط

▶ کشف و تدوین فرصت‌های سرمایه‌گذاری موجود و بالقوه در صنعت پتروشیمی و ابلاغ و ترویج آن به منظور جذب سرمایه‌گذارهای داخلی و خارجی

▶ توسعه ابزارهای نوین حکمرانی و بکارگیری تمامی ابزارها در راستای هم‌سوسازی منافع ملی، دولتی و غیردولتی و ارائه پیشنهادها لازم به منظور بهبود فضای کسب‌وکار صنعت پتروشیمی

▶ پیگیری رفع موانع احداث و تکمیل مجتمع‌های پتروشیمی و ارائه پشتیبانی آموزشی در تکمیل و انتقال دانش مدیریت پروژه

است. لازمه این امر، ایجاد یک فهرست از طرح‌های راهبردی جهت اختصاص اولویت جذب سرمایه‌های خارجی و اختصاص وام‌های صندوق توسعه ملی است. همچنین اولویت دولت در تخصیص منابع داخلی و خارجی به صنعت پتروشیمی در مقابل سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری باید بر اساس نقش راهبردی صنعت پتروشیمی در کشور و اهمیت راهبردی بین‌المللی آن باشد.

اصلاحات محیط کسب‌وکار

مهم‌ترین آسیب‌شناسی این حوزه، عدم پایداری بلندمدت قوانین و مقررات است که محیط کسب‌وکار را ملتهب و مخاطره (ریسک) سرمایه‌گذاری در صنعت را افزایش می‌دهد. از طرفی افق اعتبار تسهیلات، معافیت‌ها و غیره یا نحوه تغییر تعرفه‌ها، قیمت‌ها و غیره در طول زمان در قوانین مشخص نیست. از همین رو اتخاذ تصمیم در بخش‌های سرمایه‌گذار برای استفاده از یک فرصت ویژه که توسط قانون‌گذار در راستای تحقق سیاست‌های کلی ایجاد می‌شود، با تردید مواجه است.

در این زمینه لازم است تا زمان انقضا یا زمان بازنگری برای قوانین مصوب در حوزه سرمایه‌گذاری تعیین گردد به طوری که سرمایه‌گذاران از عدم تغییر قانون در دوره تعیین شده اطمینان خاطر کسب کنند. همچنین قواعد تغییر قانون نیز می‌تواند در متن آن درج شود. به عنوان مثال نحوه کاهش معافیت‌های مالیاتی در طول زمان بر اساس یک قاعده مشخص در متن قانون ذکر گردد.

از طرفی تخصیص حمایت‌های لازم به طور موقت با تکیه بر مزیت‌های نسبی می‌تواند یک راهکار کارآمد در توسعه زنجیره‌های هدف باشد. در این زمینه می‌توان به قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی و تصویب‌نامه آن و همچنین به آئین‌نامه اجرایی تبصره اصلاحی بند (ب) ماده (۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها (آئین‌نامه تخفیف پلکانی) اشاره کرد که در هر یک یا استفاده از منابع نفت و گاز، به سرمایه‌گذاران زنجیره‌های هدف، تخفیف‌های لازم جهت افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری ارائه شده است. شایان ذکر است که دوره حمایت و نحوه تغییرات حمایت در طول زمان باید در قانون اشاره کرد.

در پایان مجدداً تأکید می‌گردد که تحقق اهداف برنامه هفتم پیشرفت مستلزم تأمین مواد اولیه و سرمایه و نیز سایر الزامات یاد شده می‌باشد و در غیر این صورت، مسیر برنامه صنعت پتروشیمی از ریل برنامه هفتم پیشرفت منحرف خواهد شد و افتتاح طرح‌ها به تعویق خواهد افتاد یا به طور مؤثر و با نرخ بهره‌بردار قابل قبول به تولید نخواهد رسید. شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان متولی و راهبر این صنعت ارزش آفرین ضمن شناسایی چالش‌های صنعت پتروشیمی با اتخاذ راهبردهای ذیل در تلاش است تا اهداف برنامه هفتم را در این حوزه محقق نماید:

▶ برنامه‌ریزی و نظارت بر تأمین پایدار خوراک‌های اولیه بالادستی صنعت پتروشیمی با توجه به ظرفیت‌های داخلی و منطقه‌ای، تسهیل در سرمایه‌گذاری در طرح‌های بالادستی

تحقق رشد ۸ درصدی چه زمانی محقق می‌شود؟

درصد و نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی را ده درصد هدفگذاری کرده است.

با این وجود، تحقق اهداف برنامه با چالش‌های ساختاری متعددی روبرو است. در حوزه تأمین مالی، محدودیت سرمایه‌گذاری خارجی به دلیل تحریم‌ها و شرایط سیاسی، مشکلات تأمین مالی داخلی ناشی از رکود در بخش‌هایی از تولید و محدودیت منابع بانکی، و کمبود منابع بودجه‌ای دولت به دلیل کسری بودجه ساختاری از جمله این چالش‌ها هستند.

در بخش انرژی، اهداف بلندپروازانه‌ای برای پایان دوره برنامه تعیین شده است از جمله تولید روزانه نفت خام به میزان ۴.۸ میلیون بشکه، تولید میعانات گازی هشتصد و هفتاد هزار بشکه در روز، تولید بنزین صد و بیست و نه میلیون لیتر در روز، تولید گاز هزار و سیصد و چهل میلیون مترمکعب در روز و جمع‌آوری گاز از مشعل‌های نفتی به میزان شانزده میلیارد مترمکعب در سال. دستیابی به این اهداف با توجه به فرسودگی تأسیسات، محدودیت‌های فناوری و مشکلات مالی صنعت نفت چالشی بزرگ محسوب می‌شود.

مسائل ساختاری در نظام اقتصادی نیز از دیگر موانع مهم هستند. بهره‌وری پایین عوامل تولید

در تحلیل برنامه هفتم توسعه ایران و چالش‌های دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی، باید به ابعاد مختلف این برنامه و موانع ساختاری موجود پرداخت. برنامه هفتم توسعه که طی سال‌های ۱۴۰۷ تا ۱۴۰۳ اجرا می‌شود، در شرایطی با هدف دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی سالانه تدوین شده که اقتصاد ایران با چالش‌های عمیق ساختاری روبرو است. این برنامه با تأکید بر مشارکت بخش‌های مختلف اقتصادی و استفاده از منابع داخلی و خارجی، تلاش می‌کند تا رشد پایدار و همه‌جانبه را محقق کند.

اهداف کلان اقتصادی برنامه هفتم توسعه شامل، رشد اقتصادی هشت درصدی به صورت متوسط سالانه، رشد صادرات نفتی ۱۲.۴ درصدی، رشد صادرات غیرنفتی ۲۲.۶ درصدی و رشد بهره‌وری کل عوامل تولید با سهم ۳۵ درصدی در تحقق رشد اقتصادی است. همچنین ایجاد سالانه یک میلیون شغل از طریق خالص رشد شاغلان با متوسط سالانه ۳.۹ درصد از دیگر اهداف این برنامه است.

در بخش سازوکارهای تأمین مالی و اجرایی برنامه، راهبردهای متعددی پیش‌بینی شده است. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های اجرایی، برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی را تهیه نماید. راهکارهای اصلی تأمین مالی شامل استفاده از بازار سرمایه از طریق عرضه عمومی سهام طرح‌های زیرساختی و انتشار اوراق بدهی، بهره‌گیری از منابع بانکی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی با رعایت اصل هشتماد قانون اساسی، تخصیص منابع صندوق توسعه ملی به پروژه‌های اولویت‌دار و مولدسازی دارایی‌های دولت است. برآوردها نشان می‌دهد که دستیابی به رشد هشت درصدی، مستلزم سرمایه‌گذاری سالانه حدود صد میلیارد دلار است. در بخش انرژی نیز برای افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز طبیعی و محصولات پتروشیمی، نیاز به سرمایه‌گذاری حدود دویست و پنجاه میلیارد دلاری وجود دارد.

بهبود محیط کسب‌وکار نیز به عنوان شرط لازم برای موفقیت برنامه در نظر گرفته شده است. در این راستا، اقداماتی مانند اصلاح نظام ارزی، شفافیت تجاری، اصلاحات مالیاتی و مقابله با فرار مالیاتی پیش‌بینی شده است. برنامه هفتم توسعه نسبت مالیات به هزینه‌های جاری دولت را هشتاد

در شرکتها را در بازار سرمایه عرضه کنند. با این حال، تجربیات گذشته نشان می‌دهد که واگذاری سهام بدون ایجاد بسترهای نهادی لازم می‌تواند به تمرکز بیشتر ثروت و کاهش کارایی بینجامد.

بحران صندوق‌های بازنشستگی نیز یکی از چالش‌های ساختاری اقتصاد ایران است. در ایران هفده صندوق بازنشستگی وجود دارد که در مجموع حدود بیست و پنج میلیون نفر مستمری‌بگیر اصلی را تحت پوشش قرار داده‌اند. نسبت پشتیبانی برای ایران در حال حاضر زیر ۰.۵ است در حالی که بر اساس تجربیات بین‌المللی، یک صندوق بازنشستگی پایدار دارای نسبت پشتیبانی حداقل سه و در سطح مطلوب شش تا هفت است. حمایت از صندوق‌های بازنشستگی در بودجه سالانه رقم سیصد و سی و یک هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده که حدود پانزده درصد از کل منابع عمومی دولت را به خود اختصاص داده و این موضوع فشار قابل توجهی بر بودجه دولت وارد می‌کند.

در جمع‌بندی باید گفت برنامه هفتم توسعه با اهداف بلندپروازانه‌ای به ویژه در حوزه رشد اقتصادی تدوین شده است. این برنامه بر مشارکت بخش‌های مختلف اقتصادی، استفاده از منابع داخلی و خارجی، و بهبود بهره‌وری تأکید دارد. با این حال، تحقق اهداف این برنامه با چالش‌های ساختاری متعددی روبرو است که شامل محدودیت‌های تأمین مالی، چالش‌های بخش انرژی، بهره‌وری پایین عوامل تولید، نظام بانکی و کنترل تورم، بحران صندوق‌های بازنشستگی و ضعف در حکمرانی اقتصادی می‌شود.

برای موفقیت برنامه هفتم توسعه، توجه به چند محور اساسی ضروری می‌باشد و همچنین تأمین مالی پایدار یکی از این الزامات است، چرا که تحقق رشد هشت درصدی مستلزم سرمایه‌گذاری سالانه حدود صد میلیارد دلار است که بدون مشارکت بخش خصوصی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی امکان‌پذیر نیست. اصلاحات نهادی شامل بهبود فضای کسب‌وکار، شفافیت، مقابله با فساد و تقویت نهادهای بازار از دیگر الزامات اساسی است. ارتقای بهره‌وری نیز نیازمند تحول در فناوری، مدیریت و نیروی انسانی است. تعادل بخشی مالی از طریق کنترل کسری بودجه دولت و بحران صندوق‌های بازنشستگی و همچنین یکپارچگی سیاست‌ها از طریق هماهنگی بین سیاست‌های پولی، مالی و تجاری برای دستیابی به اهداف برنامه از دیگر عوامل کلیدی موفقیت هستند.

یکی از این چالش‌هاست. با اینکه سهم ۳۵ درصدی برای بهره‌وری در رشد اقتصادی در نظر گرفته شده، افزایش بهره‌وری مستلزم اصلاحات ساختاری گسترده و بهبود فضای کسب‌وکار است که در سال نخست برنامه به کندی پیش رفته است.

نظام بانکی و کنترل تورم نیز از جمله چالش‌های اساسی است. برنامه هفتم توسعه هدفگذاری کرده که تورم به سطح کمتر از ده درصد برسد، اما در سال ۱۴۰۳ نرخ تورم همچنان بالاتر از این سطح باقی مانده که نشان می‌دهد سیاست‌های کنترلی به شکل مؤثری عمل نکرده‌اند.

در بخش کشاورزی، برنامه بر امنیت غذایی و ارتقای تولیدات کشاورزی متمرکز است. از جمله اهداف این بخش می‌توان به افزایش ضریب خودکفایی در محصولات اساسی کشاورزی تا نود درصد، افزایش پنجاه درصدی بهره‌وری در کشاورزی در واحد سطح طی پنج سال، رشد سالانه پانزده درصدی ارزش افزوده بخش کشاورزی و کاهش سالانه پنج درصدی سهم محصولات تراریخته اشاره کرد. با این حال، ضریب خودکفایی در برخی محصولات مهم مانند ذرت و دانه‌های روغنی تنها حدود چهل درصد است که فاصله زیادی با هدف تعیین شده دارد.

چالش‌های نهادی و حکمرانی نیز از موانع مهم در مسیر تحقق اهداف برنامه هستند. در بخش مردمی‌سازی اقتصاد، دستگاه‌های اجرائی ملزم شدند حداکثر تا پایان سال دوم دوره، سهام مدیریتی خود

تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه مأموریت وزارت راه و شهرسازی

فرزانه صادق
وزیر راه و شهرسازی

دستورهای اجرایی برای مدیران

وزیر راه و شهرسازی از مدیران عامل سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه خواست تا با برگزاری جلسات مستمر با ناظران اجرایی و مالی، گزارش‌های واقعی و قابل دفاعی از روند اجرای احکام برنامه ارائه دهند. همچنین تأکید شد که مستندات عملکرد یک‌ساله نخست دولت چهاردهم در چارچوب برنامه هفتم، باید به‌طور کامل به ناظران ارائه شود.

در این راستا، وزیر راه و شهرسازی بر تمرکز فوری بر چند محور کلانی تأکید نمود که احیای احکام پرهزینه از جمله آنهاست، به این معنا که پیگیری و تأمین منابع مالی لازم برای احکامی که اجرای آنها فراتر از توان فعلی دستگاه‌ها است در اولویت قرار گیرد. تکمیل آیین‌نامه‌های تکلیفی نیز از دیگر محورهای مهم است که نیازمند تسریع در تدوین و تصویب آیین‌نامه‌های باقی‌مانده برای ایجاد چارچوب‌های اجرایی روشن می‌باشد. علاوه بر این، شفاف‌سازی موانع پیش رو با شناسایی و اعلام به موقع احکامی که به هر دلیل در شرایط کنونی غیرقابل اجرا هستند، به منظور بررسی و پیگیری در مراجع ذی‌ربط، از ضروریات عنوان شد.

دستیابی به رشد ۱۰ درصدی در بخش حمل‌ونقل و رشد ۹ درصدی در بخش ساختمان از اهداف کمی مهم وزارت راه و شهرسازی در برنامه هفتم است که نقش مستقیمی در تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی کشور خواهد داشت. پایش این اهداف از طریق «سامانه ناظر» وزارت راه و شهرسازی به صورت مستمر انجام می‌شود.

تأکید وزیر راه و شهرسازی بر اجرای کامل برنامه هفتم توسعه، نشان از عزم جدی این وزارتخانه برای نقش‌آفرینی در تحقق اهداف کلان توسعه‌ای کشور دارد. موفقیت در این مسیر، علاوه بر مدیریت اثربخش، نیازمند همراهی و پشتیبانی تمامی نهادهای مرتبط است.

در چارچوب سیاست‌های کلان برنامه هفتم توسعه، وزارت راه و شهرسازی با محوریت اجرای کامل احکام این برنامه و در چارچوب بودجه مصوب، اقدامات خود را ساماندهی کرده است. فرزانه صادق، وزیر راه و شهرسازی در نشستی با حضور معاونت برنامه‌ریزی و مدیریت منابع و مدیران دستگاه‌های تابعه، بر لزوم تحقق کامل اهداف برنامه هفتم توسعه تأکید کرد.

ایشان با اشاره به جایگاه راهبردی وزارت راه و شهرسازی در اجرای برنامه هفتم توسعه، خاطرنشان کردند: وزارت راه و شهرسازی با ۱۵۴ حکم کمی و کیفی، پرتکلیف‌ترین دستگاه در برنامه هفتم توسعه است و موفقیت در این مأموریت، نیازمند برنامه‌ریزی منسجم، نظارت مستمر و گزارش‌دهی شفاف است.

مسکن؛

محور توسعه اقتصادی و چالش‌های انبوه‌سازی در شرایط فعلی

بهنام خانکشی زاده
رئیس اتحادیه تعاونی‌های انبوه سازان استان تهران

اتحادیه تعاونی‌های
انبوه سازان استان تهران
شماره ثبت: ۶۵۳۳۴۴

مسکن در هر اقتصادی نه تنها یکی از پایه‌های اصلی رفاه خانوارها بلکه موتور محرک رشد اقتصادی محسوب می‌شود. این بخش با پیوند گسترده‌ای که با صنایع بالادستی و پایین‌دستی دارد، نقشی کلیدی در اشتغال، تولید و گردش سرمایه ایفا می‌کند. در ایران نیز تجربه نشان داده است که هر واحد مسکونی ساخته شده، ده‌ها فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم ایجاد کرده و سهمی قابل توجه در رشد تولید ناخالص داخلی دارد. با این حال، بازار مسکن در سال‌های اخیر با چالش‌هایی مواجه بوده است که روند تولید و عرضه را با کندی روبه‌رو کرده است. گرانی مصالح ساختمانی، کمبود نقدینگی در بخش خصوصی، افزایش هزینه‌های صدور مجوزات، و نوسانات ارزی از جمله عواملی هستند که مانع پویایی بخش ساخت‌وساز شده‌اند. این شرایط سبب شده است تا فاصله میان عرضه و تقاضا افزایش یافته و قدرت خرید خانوارها برای تأمین سرپناه به شدت کاهش یابد.

اتحادیه تعاونی‌های انبوه‌سازان استان تهران معتقد است که حل بحران مسکن بدون بازتعریف نقش دولت، نظام بانکی و بخش خصوصی ممکن نیست. دولت باید با سیاست‌گذاری هوشمندانه، زمین و زیرساخت‌های لازم را برای پروژه‌های انبوه‌سازی فراهم کرده و فرآیندهای اداری و صدور مجوزات را تسهیل کند. در حال حاضر، هزینه بالای عوارض، پروانه ساخت و سایر مجوزها، بخش قابل توجهی از سرمایه سازندگان را به خود اختصاص می‌دهد و موجب افزایش قیمت نهایی مسکن می‌شود.

بدون تردید، مسکن صرفاً کالایی برای مصرف نیست، بلکه پیشران اقتصاد ملی است. هر سیاستی که بتواند این بخش را از رکود خارج کند، تأثیر مستقیم بر اشتغال، رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی خواهد داشت. اگر هماهنگی میان دولت، بانک‌ها، شهرداری‌ها و بخش خصوصی تقویت شود، می‌توان به تحقق رویای خانه‌دار شدن میلیون‌ها خانوار ایرانی و رشد پایدار اقتصاد کشور امیدوار بود.

اتحادیه تعاونی‌های انبوه‌سازان استان تهران معتقد است که حل بحران مسکن بدون بازتعریف نقش دولت، نظام بانکی و بخش خصوصی ممکن نیست. دولت باید با سیاست‌گذاری هوشمندانه، زمین و زیرساخت‌های لازم را برای پروژه‌های انبوه‌سازی فراهم کرده و فرآیندهای اداری و صدور مجوزات را تسهیل کند. در حال حاضر، هزینه بالای عوارض، پروانه ساخت و سایر مجوزها، بخش قابل توجهی از سرمایه سازندگان را به خود اختصاص می‌دهد و موجب افزایش قیمت نهایی مسکن می‌شود.

از سوی دیگر، تولید مصالح ساختمانی نیز با چالش‌های متعددی مواجه است. افزایش قیمت انرژی، دشواری در تأمین

انحصار توسط مپنا شکسته شد

دستیابی به فناوری پیچیده توربین‌های کلاس F پس از سال‌ها انحصار جهانی

این موفقیت، حاصل بیش از دو دهه تلاش مستمر گروه مپنا در مسیر بومی‌سازی فناوری‌های پیشرفته نیروگاهی است که از انتقال فناوری آغاز شد و با تلاش برای خودکفایی و ارتقای توان طراحی و ساخت داخلی به این مرحله رسیده است.

اکنون گروه مپنا با پشت سر گذاشتن مراحل طراحی، ساخت و آزمایش این توربین، آمادگی کامل برای تولید انبوه و عرضه آن به بازار داخلی و منطقه‌ای را دارد. این گام بلند صنعتی، نه تنها توان علمی و فنی کشور را به نمایش می‌گذارد، بلکه زمینه‌ساز تحولی بزرگ در صنعت برق ایران و تقویت position ایران در جمع دارندگان فناوری ساخت توربین‌های گازی پیشرفته در جهان خواهد بود.

در چند ماه اخیر اولین توربین گازی کلاس F تمام ایرانی با نام MGT-75 با موفقیت توسط متخصصان گروه مپنا طراحی و ساخته شده است.

این دستاورد بزرگ که پس از سال‌ها تلاش و سرمایه‌گذاری در حوزه تحقیق و توسعه محقق شده، نشان از بلوغ فناورانه و توانمندی متخصصان داخلی در عرصه‌ای دارد که تا چندی پیش در انحصار تعداد محدودی از کشورهای پیشرفته بود. توربین MGT-75 با توان تولید ۲۲۲ مگاوات، در زمره پیشرفته‌ترین توربین‌های جهان قرار دارد و از راندمانی قابل مقایسه با بهترین نمونه‌های جهانی برخوردار است.

از ویژگی‌های منحصر به فرد این توربین، قابلیت استفاده از سوخت هیدروژن در ترکیب با گاز طبیعی است که آن را همگام با آخرین فناوری‌های روز دنیا قرار می‌دهد. این محصول با توجه به شرایط اقلیمی و نیازهای عملیاتی کشور طراحی و بهینه‌سازی شده است.

گروه مپنا با این دستاورد، نه تنها وابستگی کشور در تأمین قطعات استراتژیک توربین‌های پیشرفته را مرتفع ساخته، بلکه امکان ارائه خدمات فنی و مهندسی به بازارهای منطقه را نیز فراهم کرده است. براساس برآوردهای کارشناسی، بهره‌برداری از این توربین‌ها در نیروگاه‌های کشور می‌تواند تا ۴ میلیارد مترمکعب در سال صرفه‌جویی گاز طبیعی به همراه داشته باشد که علاوه بر ارزش اقتصادی بالا، تأثیر قابل توجهی در کاهش آلودگی زیست‌محیطی خواهد داشت.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس‌جمهور
تصویر هیئت وزیران
شماره ۴۵۹۰۰
تاریخ ۱۳۰۴/۳/۱۳
تاریخ ۱۴۰۴/۴/۱۱

مصوبه اخیر هیئت وزیران در پایان شهریورماه

هدف‌گذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی

و نیاز سرمایه‌گذاری ۸۰۰۰ همتی

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۴/۱۱ به پیشنهاد مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور و

مصوبه اخیر هیئت وزیران که در پایان شهریورماه منتشر شده است، هدف‌گذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی و نیاز سرمایه‌گذاری ۸۰۰۰ همتی اعلام گردیده، در مصوبه اخیر تأمین مالی از شبکه بانکی، سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و اصلاحات ساختاری مذکور شده است. اما نکات قابل توجهی در مورد تحقق این اهداف وجود دارد؛ بخش زیادی از این هدف‌گذاری‌ها به دلیل کسری منابع و مشکلات اقتصادی، قابل تحقق نیستند. بر اساس تحلیل‌ها کسری مالی و کاهش منابع خارجی، چالش‌هایی جدی برای رسیدن به این هدف‌ها ایجاد کرده است. همچنین برای دستیابی به رشد اقتصادی مورد نظر نیاز است که ثبات اقتصادی، کاهش تورم، تثبیت نرخ ارز و کاهش مداخلات دولت در اقتصاد برقرار شود. در نهایت تأکید بر نقش دستگاه‌های اجرایی در تأمین و بهبود عوامل تولید و بهره‌وری اقتصادی نیز در این سیاست‌ها ذکر شده است.

باید توجه داشت مداخلات دولتی در بازارهای مختلف به معنای رفع انحصارات و موانع است، اما در عمل مشکلاتی مانند افزایش قیمت‌ها و تصمیم‌گیری‌ها و انتصابات ناپایدار در بازار اغلب صنایع مانند خودرو و دیگر بخش‌ها مشکلاتی ایجاد نموده است. در بخش دیگر وضعیت بدهی‌های بخش دولتی به موسسات اعتباری و تسویه حساب‌های مالی، از جمله چالش‌های مهم است که اگر حل نشوند، تحقق هدف رشد اقتصادی ۸ درصدی تا پایان سال، دشوار خواهد شد. به نظر دولت برنامه‌های توسعه‌ای شامل جذب سرمایه‌گذاری خارجی، اصلاحات در بازار سرمایه و بانکی، و تسهیل در صدور ضمانت‌نامه‌ها را می‌بایست در دستور قرار دهد، اما در عمل فضای اقتصادی کشور هنوز بسته و محدود است و نیازمند رفع تحریم‌ها و بهبود زیرساخت‌ها است.

هیئت وزیران بر الزاماتی مانند کاهش تورم، تثبیت نرخ ارز، و اصلاح ساختارهای مالی تأکید دارد، اما سوال این است که آیا این برنامه‌ها واقعاً قابل اجرا و عملیاتی هستند یا صرفاً در حد وعده باقی می‌مانند، کارشناسان معتقدند که تحقق این اهداف نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، ارزیابی چالش‌ها و رفع موانع اساسی است، و در غیر این صورت، ممکن است به نتیجه نرسد.

در نامه اشاره‌ای به مکانیزم ماشه نشده اما این مکانیزم ممکن است در کوتاه‌مدت و میان‌مدت منجر به رکود تورمی، افزایش هزینه ساخت و کاهش حجم معاملات شود.

آنچه در این نامه مشاهده می‌شود؛ دولت تمام تلاش خود را برای تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه به کار گرفته و یکی از نکات مهم و قابل توجه در این نامه، جذب سرمایه به میزان ۸۰۰۰ همتی است که برای دستیابی به اهداف برنامه هفتم توسعه در نظر گرفته شده است. این اقدام نشان‌دهنده تمرکز دولت بر توسعه اقتصادی و جذب منابع مالی لازم برای پیشبرد برنامه‌های توسعه می‌باشد.

گام های استوار شرکت کلور ایرانیان شرق

در راستای برنامه هفتم توسعه ایران

CLEVER HOME APPLIANCES

شرکت کلور ایرانیان شرق، به عنوان یکی از پیشگامان صنعت یخچال و فریزر ایران، از زمان تأسیس در سال ۱۳۹۴ در نیشابور تاکنون سهمی مهم در توسعه صنعتی و اقتصادی کشور داشته است. دستیابی به ۷ درصد بازار داخلی، صادرات به کشورهای مختلف و سرمایه گذاری در فناوری های نوین، جایگاه این شرکت را به عنوان یکی از بازیگران کلیدی در تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه جمهوری اسلامی ایران تثبیت کرده است.

دستاوردها در راستای اهداف برنامه هفتم توسعه

رشد اقتصادی و اشتغال پایدار

با ظرفیت تولید سالانه ۲۰۰ هزار دستگاه یخچال و فریزر و تولید واقعی ۱۵۲,۶۰۲ دستگاه در سال ۱۴۰۳ به ارزش فروش ۳۱,۱۴۰ میلیارد ریال، شرکت توانسته است علاوه بر ایجاد ۸۰۰ فرصت شغلی مستقیم، سهم خود را در رونق صنعتی کشور افزایش دهد. تولید محصولاتی همچون یخچال دوقلوی ۱۰۰۰ لیتری و کمبی با هوم بار و آب سردکن به تقویت بازار داخلی و توسعه زنجیره تأمین کمک کرده است.

توسعه صادرات غیرنفتی

در راستای ارتقای صادرات غیرنفتی، کلور ایرانیان شرق با راه اندازی خطوط تولید در کنیا و اتیوپی و انتقال دانش فنی به این کشورها، مسیر گسترش حضور بین المللی خود را هموار ساخته است. همکاری با شرکت های معتبر کره ای نیز به ارتقای کیفیت و جایگاه رقابتی محصولات کمک کرده است.

نوآوری و دانش بنیان

نوآوری در مرکز راهبردهای کلور قرار دارد. مهم ترین اقدامات عبارتند از:

- ایجاد واحد تحقیق و توسعه (R&D) از سال ۱۳۹۹
- کسب گرید انرژی A+ و ثبت اختراعات اختصاصی
- سرمایه گذاری ۱.۷ میلیون دلاری در خط تزریق پلاستیک برای خودکفایی در قطعات
- اخذ گواهینامه ۱۷۰۲۵ برای استاندارد سازی و تسهیل صادرات

این اقدامات، جایگاه شرکت را به عنوان یک تولیدکننده دانش بنیان تقویت کرده است. همچنین در مسیر تحقق اهداف راهبردی صنعت، کلور با درک عمیق از ضرورت ارتقای فناوری و بومی سازی تجهیزات کلیدی، طرح ملی تولید کمپرسور را در دستور کار قرار داده است. این طرح، نه تنها یکی از گلوگاه های وارداتی لوازم خانگی را هدف قرار داده، بلکه زمینه ساز شکل گیری یک زنجیره ارزش داخلی قدرتمند و مستقل در کشور خواهد بود؛ گامی اساسی در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی و توسعه ی تولید ملی.

پایداری انرژی

با توجه به ناترازی انرژی در کشور، احداث نیروگاه ۱.۵ مگاواتی خورشیدی توسط این شرکت موجب صرفه جویی سالانه ۸۵۰ هزار مترمکعب گاز و کاهش بیش از ۲,۰۰۰ تن آلاینده شده است. این سرمایه‌گذاری، نشان‌دهنده تعهد شرکت به توسعه پایدار و همسویی با اهداف برنامه هفتم است.

در همین راستا شرکت کلور ایرانیان شرق اقدام به اجرای طرح راه اندازی نیروگاه های خورشیدی خود با ظرفیت نهایی ۲۵۰ مگاوات در استان خراسان نموده است. این طرح طی سه فاز به این شرح اجرایی خواهد شد:

فاز اول

تا پایان سال ۱۴۰۴، نیروگاه ۱۵ مگاواتی در ساحل برج نیشابور

فاز دوم

تا پایان تابستان ۱۴۰۵، نیروگاه ۱۰۰ مگاواتی در روح آباد نیشابور

فاز سوم

تا تابستان ۱۴۰۶، نیروگاه ۱۳۵ مگاواتی کلور

با اجرایی شدن کلیه ی فاز ها، و اتصال نهایی برق خروجی این نیروگاه ها به شبکه توزیع می توان گام مهمی در پایداری انرژی و در نتیجه تحقق اهداف چشم انداز برنامه ی هشتم توسعه برداشت.

جمع‌بندی

و اهداف آینده

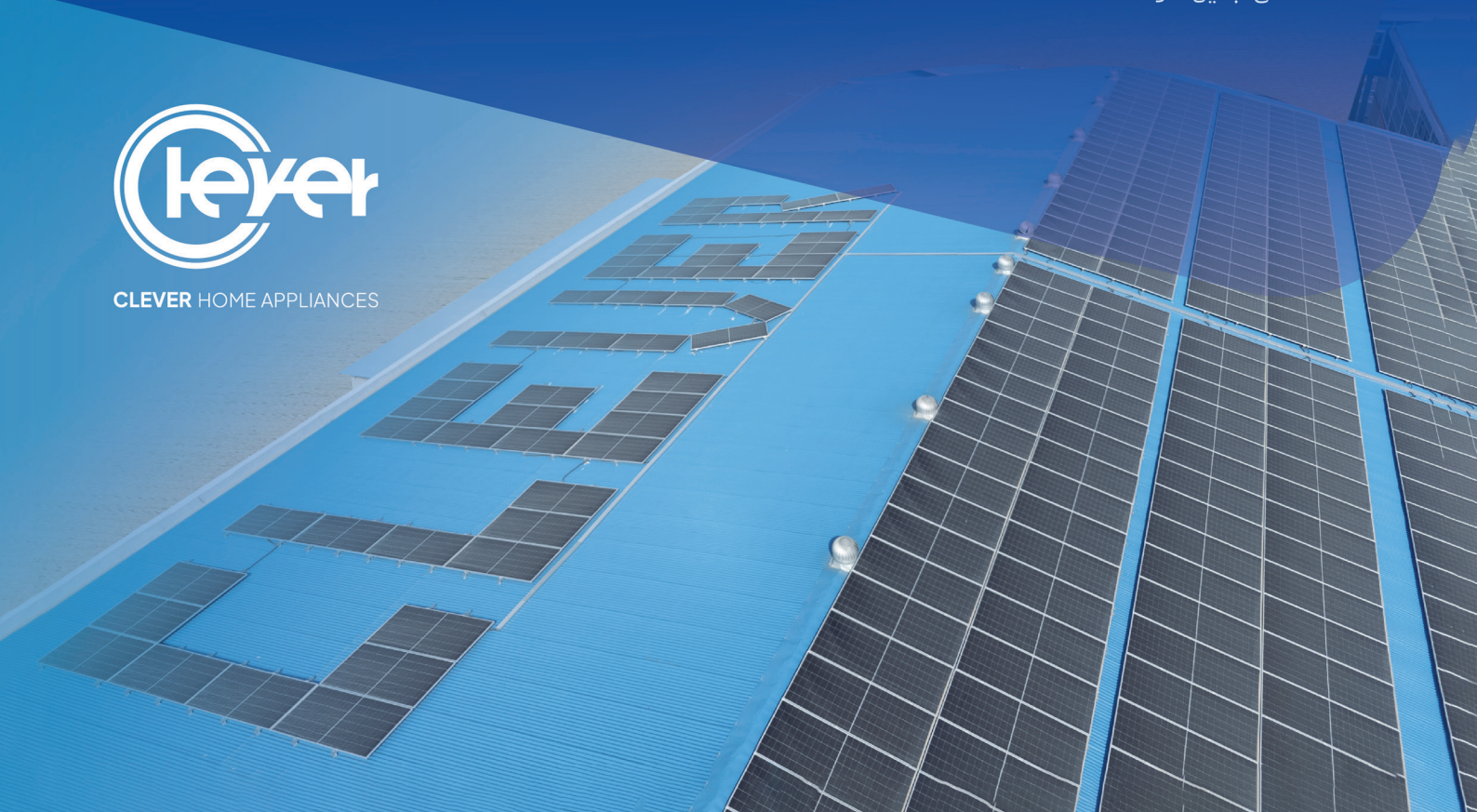
کلور ایرانیان شرق با اتکا به ظرفیت تولید گسترده، صادرات دانش‌بنیان، نوآوری‌های فناورانه و سرمایه‌گذاری در انرژی‌های پاک، طی سال‌های اخیر سهمی مهم در تحقق اهداف رشد اقتصادی، اشتغال پایدار، توسعه صادرات غیرنفتی و بهبود بهره‌وری انرژی ایفا کرده است. چشم‌انداز آینده این شرکت عبارت است از:

- افزایش سهم بازار داخلی و تثبیت جایگاه به‌عنوان برند ملی در صنعت لوازم خانگی
- گسترش صادرات به آفریقا و آسیای میانه با هدف ارتقای سهم ایران در بازار جهانی
- سرمایه‌گذاری مستمر در تحقیق و توسعه به‌منظور تولید محصولات نوآورانه و کم‌مصرف
- توسعه زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر به‌عنوان بخشی از راهکار مقابله با ناترازی انرژی

کلور ایرانیان شرق خود را متعهد می‌داند که با ادامه این مسیر، به یکی از بازیگران اثرگذار در تحقق اهداف کلان برنامه هفتم توسعه و تقویت اقتصاد ملی تبدیل شود.

CLEVER HOME APPLIANCES

حجت الاسلام والمسلمین حمزه خلیلی
معاون اول قوه قضائیه

چرخش نگاه قضائی به بخش خصوصی، پیش شرط عبور از اقتصاد تحریمی

سخنان اخیر معاون اول قوه قضائیه را باید در چارچوب تحول نگرش کلان نظام به نقش بخش خصوصی در اقتصاد ایران تحلیل کرد. در شرایطی که اقتصاد کشور با چالش‌های ناشی از تحریم‌های بین‌المللی مواجه است، این اظهارات نشان از تغییر پارادایم در نهادهای حاکمیتی دارد. تأکید بر اینکه «بخش خصوصی با نگاه بلعیدن و غارت دیده نشود» در واقع عبور از ذهنیت تاریخی بدبینانه به سرمایه‌گذاری خصوصی است. این تغییر نگاه برای فعالان حوزه صنعت و معدن که همواره با چالش‌های حقوقی و امنیت سرمایه‌گذاری مواجه بوده‌اند، حائز اهمیت ویژه‌ای است.

به بخش خصوصی با نگاه بلعیدن و غارت دیده نشود
معاون اول قوه قضائیه با تأکید بر اینکه بخش خصوصی با نگاه بلعیدن و غارت دیده نشود، گفت: برای مقابله با تحریم‌ها و رسیدن به رشد اقتصادی، باید در شرایط سخت کنار بخش خصوصی بایستیم و از آن حمایت کنیم؛ این سیاست کلی نظام است.

حجت‌الاسلام والمسلمین حمزه خلیلی، معاون اول قوه قضائیه، در مطلبی بر نقش محوری بخش خصوصی در شکستن تحریم‌ها و تحقق رشد اقتصادی کشور تأکید کرد.

وی با بیان اینکه نگاه به بخش خصوصی نباید همراه با سوءظن باشد، اظهار داشت: بخش خصوصی با این نگاه دیده نشود که می‌خواهد بیاید ببلعد، بخش خصوصی با این نگاه دیده نشود که به هر حال آمده است غارت بکند. در تنگناها و در شرایط سخت، بخش خصوصی کنار دولت ایستاده، کنار نظام ایستاد.

حجت‌الاسلام خلیلی بخش خصوصی را عامل کلیدی برای عبور از تنگناهای ناشی از تحریم عنوان کرد و افزود: آن چیزی که امروز می‌توانیم بگوییم که کمک می‌تواند بشود تا این تنگناهای تحریم را ما طی بکنیم و آثار زیانبار آن را کمتر بگذاریم، این است که باید در کنار بخش خصوصی باشیم و بخش خصوصی را حمایت بکنیم.

معاون اول قوه قضائیه این رویکرد را ترجمه‌ی سیاست کلی نظام خواند و خاطرنشان کرد: این سیاست کلی نظامی است که قلمروش را مقام معظم رهبری مشخص کرده‌اند. شما می‌بینید که امروز سران نظام، چه دولت آقای پزشکیان، چه مجلس و چه رئیس محترم قوه قضائیه، پی همین هستند. این نوع نظام فکری وجود دارد و این استراتژی طراحی شده برای این است که ما از بخش خصوصی کمک‌های وافی را دریافت کنیم.

آنچه این سخنان را به بیانیه‌ای راهبردی تبدیل می‌کند، تبیین نقش بخش خصوصی به عنوان متحد استراتژیک نظام در شرایط تحریم می‌باشد. وقتی معاون قوه قضائیه تصریح می‌کند که در تنگناها بخش خصوصی کنار نظام ایستاده» در واقع به بازتعریف جایگاه این بخش در اقتصاد می‌پردازد. این نگرش جدید می‌تواند زمینه‌ساز تحول در رویه‌های قضایی و اجرایی شود و فضای کسب‌وکار را برای سرمایه‌گذاری در بخش مولد بهبود بخشد.

با این حال، موفقیت این استراتژی منوط به تبدیل این بیانات به راهکارهای عملیاتی در بدنه قضایی و اجرایی کشور خواهد بود. ایجاد اطمینان در میان فعالان اقتصادی نیازمند تداوم این گفتمان و تبدیل آن به رویه‌های ثابت قضایی است. اگر این نگاه نوین در عملکرد دستگاه‌های نظارتی و قضایی تبلور یابد، می‌تواند نقطه عطفی در تعامل دولت و بخش خصوصی و تقویت اقتصاد مقاومتی باشد.

دانش بنیان
تاسیس ۱۳۵۹

الکترونیک افزار آزما

- ◀ نصب بیش از ۱۸ میلیون کنتور برق دیجیتال و هوشمند در سراسر کشور
- ◀ ایجاد ظرفیت تولید سالانه ۶ میلیون دستگاه کنتور با استانداردهای روز دنیا
- ◀ تأمین اشتغال مستقیم برای ۶۰۰ نفر و غیرمستقیم برای بیش از ۳۰۰ نفر

واحد برتر صنایع برق و الکترونیک
کشور در سالهای ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۴

صادرکننده نمونه
کشوری و استانی

تنها شرکت غزال پیشرو در
صنایع برق و الکترونیک کشور

www.afzarazma.com

XTRIM

BORN FOR MORE

QX

به راحتی یک پرواز اختصاصی

مس درخشان

بزرگترین معدن مس بخش خصوصی
تنها تولید کننده بخش خصوصی با چرخه کامل
معدن تا محصول نهایی در کشور

دارای نشان بین المللی
مسئولیت پذیری سبز در
سال ۲۰۲۳-۲۰۲۴
نشان درجه یک استانی
اقتصاد مقاومتی
واحد صنعتی نمونه در سال
۱۳۹۵

مکتشف نمونه استان
کرمان در سال ۱۴۰۲
بهره برداری نمونه ملی در
سال ۱۴۰۱
مشارکت در طرح پرچمداری
معدن و محیط زیست
(معدن کاری سبز)

بهره بردار نمونه ملی در
سال ۱۳۹۵
مکتشف نمونه استان
کرمان در سال ۱۳۸۱

تلفن: ۰۲۱-۲۶۸۰۰۱۸۴
فکس: ۰۲۱-۲۶۸۰۰۱۴۲
سایت: info@copper-tgs.com

آدرس:
تهران، خیابان ولیعصر، خیابان
مقدس اردبیلی، بعد از میدان الف،
خیابان سنگر، پلاک ۲، طبقه ۲

گذر از نفت به معدن با فناوری بومی

نکته حائز اهمیت دیگر، بهره‌گیری از سامانه رانش الکتریکی در این دامپتراک است که علاوه بر کاهش چشمگیر هزینه‌های سنگین تعمیر و نگهداری، از خروج سالانه میلیون‌ها دلار ارز برای واردات قطعات و فناوری‌های مشابه جلوگیری می‌کند.

قابلیت منحصر به فرد سامانه رانش الکتریکی طراحی شده این است که قابل ارتقا و نصب بر روی انواع کشنده‌های ریلی، شناورهای سبک و سنگین و حتی شپه‌پادها (هاورکرافت‌ها) می‌باشد. این فناوری در طراحی و ساخت انواع کشنده‌های ویژه، نظیر حمل‌کننده‌های ماهواره پیش از پرتاب، برای حرکت در مسیرهای برون‌جاده‌ای و ناهموار، با قابلیت کنترل با سرنشین یا بدون سرنشین نیز کاربرد دارد.

این دستاورد بزرگ، که حاصل عزم جهادی نیروهای متخصص نیروی دریایی ارتش و همکاری بخش خصوصی است، گام بلندی در راستای عملیاتی‌سازی اقتصاد مقاومتی و تحقق خودکفایی در تولید تجهیزات استراتژیک معدنی به شمار می‌آید.

محمد سعادت‌مندی
مدیرعامل شرکت گهر صنعت

در بررسی چالش‌ها و گلوگاه‌های پیش روی زنجیره تولید در بخش معدن، از مراحل اولیه اکتشاف تا تولید فولاد، یکی از حیاتی‌ترین مقاطع موضوع حمل باطله و مواد معدنی از دل معادن است. این چالش، به ویژه با توجه به تأکیدات مکرر مقام معظم فرماندهی بر جایگزینی اقتصاد معدنی به جای اقتصاد نفتی و رفع موانع تولید، اهمیتی دوچندان یافته است.

در همین راستا و در مسیر تحقق اهداف بلند برنامه هفتم توسعه، به ویژه دستیابی به رشد هشت درصدی اقتصاد و رشد ۱۳ درصدی در بخش معدن، نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران با بهره‌گیری از ظرفیت‌های عمیق علمی و تجربی پرسنل نخبه، اعم از شاغل و بازنشسته، اقدام به تأسیس شرکت فنی، مهندسی و دانش‌بنیان **گهر صنعت** نمود.

ماموریت اصلی این شرکت، طراحی، مهندسی معکوس و ساخت دامپتراک فوق‌سنگین **۱۵۰ تنی آداک (ADAK150AC)** مجهز به سامانه پیشرفته رانش الکتریکی (AC درایو) بود، این پروژه عظیم ملی پس از عقد قرارداد و انجام موفقیت‌آمیز عملیات حمل بیش از ۱۵ میلیون تن باطله و مواد معدنی در مجموعه معدنی گهرزمین و همچنین جمع‌آوری و تحلیل داده‌های عملیاتی گسترده، به مرحله ساخت نمونه اولیه (پروتوتایپ) رسید. این موفقیت پایه‌ای مستحکم برای برنامه‌ریزی جهت تولید انبوه این دستگاه با ظرفیت هدفگذاری شده ۱۰۰ دستگاه در سال است.

با عنایت به حرکت معادن کشور به سمت عمق بیشتر و افزایش مسافت‌های حمل، تحقق نرخ رشد ۱۳ درصدی در بخش معدن بدون نوسازی و ارتقای ناوگان حمل‌ونقل میسر نخواهد بود، در شرایطی که میانگین ظرفیت ماشین‌آلات موجود حدود ۹۰ تن است، تولید و به‌کارگیری دامپتراک‌های فوق‌سنگین ۱۵۰ و ۲۴۰ تنی می‌تواند جهشی تاریخی در بهره‌وری و شتابی قاطع در دستیابی به اهداف توسعه‌ای کشور ایجاد کند.

توسعه صنعت گردشگری در چارچوب برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

گردشگری، محرک توسعه و پویاساز صنایع کشور

مسافری و توسعه شبکه ریلی گردشگری تا چه اندازه می‌تواند در مسیر توسعه زیرساخت‌های گردشگری کشور مؤثر باشد.

پیش‌نیاز اساسی توسعه صنعت گردشگری (به‌ویژه در بخش‌های حمل‌ونقل ریلی و اقامتگاه‌های گردشگری) سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت و هم‌افزایی مؤثر بین بخش خصوصی و دولتی است. بنابراین، ضروری است که سیاست‌گذاران توجه ویژه‌ای به تسهیل فرآیندهای سرمایه‌گذاری، حذف موانع اداری و توسعه زیرساخت‌های گردشگری داشته باشند. به‌ویژه در ماده ۴۸، ۵۷ و ۵۸ قانون هفتم پیشرفت به اهمیت توسعه شبکه حمل‌ونقل ریلی اشاره شده است که می‌تواند زیرساختی توسعه‌آفرین برای کل کشور باشد.

علاوه بر این، توجه به حمل‌ونقل ریلی، نوسازی ناوگان مسافری و افزایش کیفیت خدمات جابه‌جایی می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی به کاهش آلودگی، افزایش ایمنی و کاهش هزینه‌های جابه‌جایی کمک کند. یکی از راهکارهای عملی برای این موضوع، بهره‌گیری از منابع صندوق

رویکرد تحولی قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران توجه به حوزه فعالیت‌های صنعت گردشگری است، حوزه فعالیت‌هایی که بدون تردید، نقش اساسی در تحقق رشد پایدار اقتصادی و توسعه عدالت اجتماعی ایفا می‌کند. این برنامه در تلاش است تا با تکیه بر سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، حمایت از بخش خصوصی و تقویت صنایع داخلی، اقتصاد ملی را به سمت پایداری و تنوع منابع درآمدی سوق دهد. در این میان، صنعت گردشگری، یکی از بخش‌های کلیدی است که اگر به درستی مورد حمایت قرار گیرد، می‌تواند به رشد تولید ناخالص ملی کمک‌های شایانی داشته باشد. مطابق مفاد ماده ۸۳ این قانون، دولت مکلف به حمایت از تأسیسات گردشگری و فراهم کردن تسهیلات مالی برای نوسازی هتل‌ها و توسعه زیرساخت‌ها است. همچنین، قانون به توسعه حمل‌ونقل ریلی به‌ویژه در راستای رقابت‌پذیری مسیرهای ترانزیتی اشاره دارد که می‌تواند به بهبود جابه‌جایی گردشگران و کاهش تلفات جاده‌ای نیز کمک کند.

صنعت گردشگری به‌عنوان یک شبکه اقتصادی و فرهنگی گسترده عمل می‌کند که تأثیرات آن فراتر از حد تصور است. هر گردشگر به خدمات رفاهی، حمل‌ونقل، سوخت، محصولات کشاورزی و صنایع دستی نیاز دارد و این جریان نیازها، به نوبه خود، رونق و توسعه پایدار در سایر صنایع و بخش‌های اقتصادی را پدید می‌آورد. گردشگری در این چارچوب می‌تواند محرک و پویاساز سایر صنایع، از جمله کشاورزی، حمل‌ونقل، صنایع دستی و انرژی باشد. با توجه به اهمیت این صنعت در حفظ تعادل اجتماعی و اقتصادی، می‌توان گفت که گردشگری، می‌تواند به‌عنوان محرک اقتصادی عمل کرده و در افزایش اشتغال، جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و توسعه زیرساخت‌ها نقش برجسته‌ای ایفا کند.

در این میان، دوران جنگ تحمیلی ۱۲ روزه به روشنی نقش استراتژیک حمل و نقل ریلی را ممتاز و برجسته نمود و نشان داد که به‌کارگیری استراتژی‌های نوسازی ناوگان

و مشارکت فعال مردم در فرایندهای اقتصادی از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. این اصول می‌توانند از طریق سازوکارهای قانونی، فرآیند واگذاری و خروج از بنگاه داری و جلب مشارکت عمومی را در مدیریت دارایی‌ها تحقق یابد. با بهره‌گیری از سازوکارهای متناسب با اهداف مردمی‌سازی اقتصاد به ویژه استفاده از ظرفیت‌های ارزش آفرین بورس و بازار سرمایه می‌توان دسترسی به اطلاعات برای عموم مردم و افزایش شفافیت در فرآیندهای اقتصادی کمک کرد و با ایجاد مشارکت گسترده‌تر جامعه، پویایی بیشتر و رشد اقتصادی پایدار را محقق ساخت.

صنعت گردشگری در ایران در صورتی که در اولویت سیاست‌ها و حمایت‌های دولتی قرار گیرد، می‌تواند با تکیه بر بازارهای گردشگری همسایه و گردشگری سلامت و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانون برنامه هفتم پیشرفت، قانون جهش تولید دانش بنیان‌ها، به محرک اساسی رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی در کشور تبدیل شود. در نهایت با اجرای صحیح سیاست‌ها در زمینه نوسازی زیرساخت‌های اقامتی، استقرار پلتفرم‌های خدمت رسانی، توسعه هدفمند حمل‌ونقل ریلی و حمایت از بخش خصوصی، می‌توان به دستاوردهای قابل توجه در افزایش جذب گردشگران خارجی، توسعه گردشگری داخلی، توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته و تقویت اقتصاد ملی دست یافت.

علیرضا تابش

مدیرعامل هلدینگ گردشگری تأمین اجتماعی «هگتا»
و عضو شورای راهبردی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

توسعه ملی برای تأمین مالی است. تسهیل واردات فناوری و تجهیزات ریلی مدرن نیز می‌تواند به ارتقای کیفیت خدمات و افزایش رقابت‌پذیری صنعت گردشگری ایران کمک کند.

در بخش هتلداری، بسیاری از هتل‌های موجود در کشور با میانگین عمر بالای ۳۰ سال نیاز به نوسازی اساسی دارند. طبق اهداف قانون برنامه هفتم، باید تعداد هتل‌ها به ۱۹۰۰ واحد افزایش یابد و برای دستیابی به این هدف، حمایت‌های مالی و معافیت‌های مالیاتی از سوی دولت می‌تواند نقش کلیدی ایفا کند. همچنین، مردمی‌سازی اقتصاد و ایجاد مشارکت‌های سازنده دولتی و خصوصی در پروژه‌های هتلداری و استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی برای توسعه متناسب با نیازهای گردشگری امروز باید در اولویت سیاست‌گذاری‌ها قرار گیرد.

احکام برنامه هفتم پیشرفت تکالیفی را برای صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی مقرر نموده است که در مسیر تحقق توسعه پایدار و رشد اقتصادی می‌تواند منشاء تحولات چشمگیر باشد و بر همین اساس، دو پایه اصلی شفافیت

تأکید بر نامه هفتم توسعه بر حمایت از بخش خصوصی در گردشگری و صنایع دستی

علی اصغر شالبافیان

رئیس مرکز سرمایه‌گذاری و امور اقتصادی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

حمایت از بخش خصوصی و تنظیم‌گری‌های صحیح برای تسریع فرآیندهای سرمایه‌گذاری عنوان کرد و گفت این برنامه با درک صحیح از نقش محوری بخش خصوصی، مشوق‌های قابل توجهی برای سرمایه‌گذاران در نظر گرفته است.

معاون وزیر میراث فرهنگی به اهداف تصریح‌شده در ماده ۸۲ برنامه اشاره و اعلام کرد که در حوزه هتل‌سازی، هدف گذاری افزایش تعداد هتل‌های کشور به ۱۹۰۰ واحد انجام شده که به معنای افتتاح سالانه ۱۰۰ هتل در طول برنامه پنج‌ساله است. این در حالی است که هم اکنون ۲۷۴۷ پروژه در حال ساخت با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۸۳۸ هزار میلیارد تومان به صورت کاملاً خصوصی در دست اجرا داریم. در حوزه اشتغال صنایع دستی، هدف گذاری افزایش تعداد شاغلان این حوزه از ۵۰۰ هزار نفر فعلی به یک میلیون نفر انجام شده که نشان‌دهنده عزم جدی برای دو برابر کردن ظرفیت‌های اشتغال‌زایی است. در حوزه صادرات نیز افزایش حجم صادرات صنایع دستی از دیگر اهداف مهم این برنامه است که با توجه به ظرفیت‌های بالای این حوزه، می‌تواند نقش مهمی در ارزآوری کشور ایفا کند.

وی ماده ۸۳ برنامه هفتم توسعه را حاوی احکام تشویقی کم‌سابقه یا بی‌سابقه برای بخش خصوصی دانست و مهم‌ترین این مشوق‌ها را شامل معافیت‌های مالیاتی و عوارضی برای فعالان حوزه گردشگری و صنایع دستی، معافیت از پرداخت حقوق ورودی برای واردات تجهیزات گردشگری، وسایل نقلیه و شناورهای تفریحی، اجازه ایجاد تأسیسات گردشگری ترکیبی که به سرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد از محل خود پروژه اقدام به تأمین مالی کنند، و حمایت از کل زنجیره ارزش صنایع دستی با در نظر گرفتن حمایت‌های لازم برشمرد.

علی اصغر شالبافیان، رئیس مرکز سرمایه‌گذاری و امور اقتصادی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، در یادداشتی به تشریح اهداف، چالش‌ها و الزامات تحقق برنامه هفتم توسعه در حوزه صنایع دستی و گردشگری پرداخت.

وی در آغاز این یادداشت با اشاره به جایگاه ویژه حوزه‌های گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی در برنامه هفتم توسعه، خاطرنشان کرد که پس از تأکیدات مقام معظم رهبری در ابلاغیه‌های سیاست‌های کلی برنامه، شاهد توجه جدی و بی‌سابقه‌ای در لایحه برنامه هفتم هستیم که نمود آن اختصاص فصلی مستقل به این حوزه‌ها است. وزیر میراث فرهنگی افزود که فصل هفدهم برنامه به صورت مستقیم به این حوزه‌ها پرداخته و در مواد ۸۲ و ۸۳ به صورت شفاف و مستقیم، و در سایر مواد به صورت غیرمستقیم، تأثیرات متقابل گردشگری و فرهنگی را مورد توجه قرار داده است.

شالبافیان محوریت اصلی برنامه هفتم توسعه را

این هدف را شامل ارائه تصویری دقیق و واقعی از ایران و مقابله با ایران‌هراسی کاذب در رسانه‌های غربی، اجرای کمپین‌های تبلیغاتی و معرفی مؤثر جاذبه‌های متنوع گردشگری در حوزه‌های سلامت، زیارت، فرهنگی، تاریخی و طبیعی، بهره‌گیری از ظرفیت طرح‌های لغو روادید با کشورهای مختلف، تسهیل دسترسی گردشگران از طریق زمینی، اتخاذ سیاست‌های انعطاف‌پذیر در زمینه آزادی‌های هوایی، و تقویت ناوگان هوایی و ایجاد پروازهای مستقیم با بازارهای هدف عنوان کرد.

معاون وزیر میراث فرهنگی در پایان با اشاره به اهداف بلندپروازانه برنامه هفتم در حوزه‌های گردشگری و صنایع دستی، هشدار داد که تحقق این اهداف اگرچه فرصت‌های بی‌نظیری را برای کشور ایجاد می‌کند، اما همان‌طور که در مواد برنامه نیز بدان اشاره شده، لوازم و اقتضائاتی دارد که می‌بایست در قوانین بودجه سالانه و توسط سایر دستگاه‌ها فراهم شود تا تحقق اهداف برنامه تضمین گردد. وی خاطرنشان کرد که حمایت‌های مورد نیاز در قالب سازوکارهایی در ماده ۸۳ برنامه تصریح شده و همکاری تمامی ارکان حاکمیت را برای عملیاتی شدن این حمایت‌ها می‌طلبد.

ایشان با اشاره به چالش دیرینه طولانی بودن فرآیند صدور مجوز در عرصه‌های ساحلی و دریایی، از تفویض اختیار تصمیم‌گیری به استان‌ها به عنوان راهکار اساسی برنامه هفتم برای کاهش بروکراسی اداری خبر داد و گفت تشکیل شورایی در استان‌ها و منفک کردن تصمیمات از ستاد مرکزی، موجب شتاب‌بخشی به فرآیند سرمایه‌گذاری در این عرصه‌های استراتژیک خواهد شد.

وی در بخش دیگری از این یادداشت، تحقق هدف جذب ۱۵ میلیون گردشگر ورودی را مستلزم عزمی ملی و فعالیتی نظام‌مند در کل حاکمیت دانست و راهکارهای لازم برای تحقق

یزدان رضایی
معاون برنامه ریزی و اقتصادی وزارت نیرو

برق و آب؛ دو ستون حیاتی توسعه در مسیر برنامه هفتم

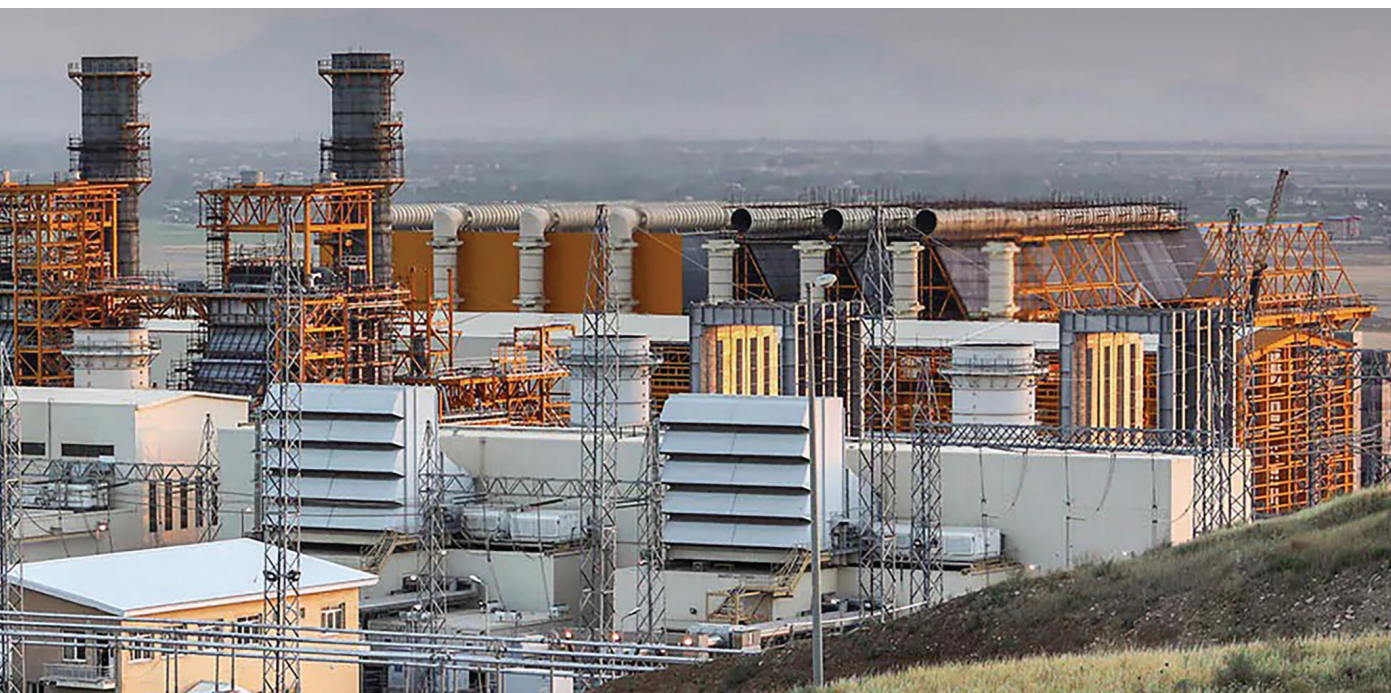
کیلووات ساعت افزایش یابد. این رشد عظیم در شرایطی رخ می‌دهد که صنعت برق با ناترازی ۱۸ هزار مگاواتی روبه‌روست و بسیاری از نیروگاه‌ها، شبکه‌های انتقال و تأسیسات آن دچار هستند.

از مهم‌ترین چالش‌های این بخش می‌توان به رشد نامتعارف مصرف، شدت بالای انرژی، کمبود سوخت نیروگاه‌ها در زمستان، پایین بودن فناوری تجهیزات مصرف‌کننده برق،

تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی در برنامه هفتم پیشرفت کشور در گرو پایداری دو زیرساخت اساسی یعنی برق و آب است. این دو بخش زیربنایی نه تنها پایه تولید و صنعت، بلکه شاخص کارآمدی نظام حکمرانی در حوزه رفاه عمومی و محیط زیست به شمار می‌آیند. تردیدی نیست که بدون بازآفرینی در سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری این حوزه‌ها، دست یابی به اهداف برنامه هفتم توسعه دشوار خواهد شد.

صنعت برق؛ میان ناترازی و نیاز به سرمایه‌گذاری

امروزه صنعت برق ایران به‌عنوان یکی از ارکان توسعه فنی و اقتصادی کشور، نقشی کلیدی در تحقق اهداف برنامه هفتم دارد. مصرف برق کشور هم‌اکنون به حدود ۳۳۳ میلیارد کیلووات ساعت رسیده و برای پاسخ به نیازهای آینده باید به ۴۸۹ میلیارد

انرژی و صدور گواهی صرفه‌جویی، گامی تازه در جهت تبدیل مدیریت مصرف به سازوکاری اقتصادی به شمار می‌آید.

بحران آب و ضرورت بازنگری در حکمرانی منابع

در سوی دیگر، بخش آب کشور با چالشی ساختاری روبه‌روست. ایران با بارشی معادل یک‌سوم میانگین جهانی و نصف میانگین آسیایی، از کم‌آب‌ترین کشورهای منطقه محسوب می‌شود. این وضعیت در کنار کاهش منابع آب زیرزمینی، آلودگی منابع، پراکندگی صنایع آب‌بر و فرسودگی تأسیسات، تداوم روند فعلی را ناممکن کرده است. حجم آب قابل برنامه‌ریزی کشور حدود ۸۱ میلیارد مترمکعب برآورد می‌شود، در حالی که برداشت کنونی در بخش کشاورزی به ۸۷ میلیارد مترمکعب می‌رسد و باید به ۶۵ میلیارد مترمکعب کاهش یابد. همچنین ۱۰.۷ میلیارد مترمکعب آب برای نیازهای زیست‌محیطی در نظر گرفته شده تا پایداری رودخانه‌ها حفظ شود. برای بازگرداندن تعادل به منابع و مصارف، استقرار نظام مدیریت یکپارچه منابع آب و افزایش بهره‌وری آب کشاورزی ضرورتی فوری است. وزارت نیرو در برنامه هفتم موظف است با نظارت بر اجرای طرح‌های آبی، زمینه جذب سرمایه‌گذاری خصوصی و مشارکت خیرین را فراهم کند تا روند تکمیل پروژه‌ها شتاب گیرد و بخش خصوصی به حضور در این حوزه اطمینان یابد.

در این مسیر، راهبردهایی چون بهره‌برداری از منابع آب نامتعارف مانند بازچرخانی پساب و آب دریا، اصلاح تعرفه مصرف خانوارها بر اساس الگوی پلکانی، حفظ آب‌های زیرزمینی، توسعه فاضلاب شهری و روستایی و ایجاد بازار مبادله آب‌های نامتعارف برای صنایع از جمله سیاست‌های کلیدی وزارت نیروست. توجه به مدیریت تقاضا و فرهنگ‌سازی برای مصرف بهینه نیز بخشی جدایی‌ناپذیر از این برنامه‌ها به شمار می‌رود.

می‌توان گفت، توسعه اقتصادی پایدار ایران، بر پایه دو ستون حیاتی برق و آب استوار است. در هر دو بخش، چالش‌های انباشته تنها با اصلاح ساختار حکمرانی، افزایش بهره‌وری، جذب سرمایه و مردمی‌سازی مدیریت مصرف قابل‌رفع است.

بر این اساس وزارت نیرو اگر بتواند هم‌زمان توازن میان عرضه و تقاضا را برقرار کرده و مسیر مشارکت بخش خصوصی و جامعه را بگشاید، می‌تواند زیرساخت‌های کشور را از مرحله ترمیم به نقطه پایداری برساند؛ جایی که برق پایدار و آب مطمئن نه شعار، بلکه واقعیتی ملموس در زندگی مردم باشد.

بدهی‌های انباشته به نیروگاه‌ها و پیمانکاران، توسعه ناکافی نیروگاه‌های تجدیدپذیر و عدم تخصیص کافی منابع برای شبکه‌های انتقال اشاره کرد.

با وجود این دشواری‌ها، ایران با ۹۷ هزار مگاوات ظرفیت نصب‌شده نیروگاهی و بیش از ۴۰ میلیون مشترک، بزرگ‌ترین صنعت برق منطقه و چهاردهمین در جهان را در اختیار دارد. بهبود نسبی فضای کسب‌وکار و رشد معاملات برق در بورس انرژی و قراردادهای دوجانبه نیز نشانه‌ای از پویایی بالقوه این صنعت است.

تحلیلگران معتقدند گذر از بحران کنونی تنها از مسیر تحول هم‌زمان در سمت عرضه و مصرف ممکن است. توسعه ظرفیت‌های تولید با تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام و افزایش راندمان نیروگاه‌های حرارتی باید هم‌زمان با مدیریت هوشمند مصرف و مشارکت مشترکین دنبال شود. در این میان، هماهنگی نهادهایی چون سازمان برنامه و بودجه، وزارت صمت، سازمان محیط زیست و صندوق توسعه ملی با محوریت ریاست‌جمهور نقش‌آفرینی اساسی در رفع ناترازی‌های فنی و مالی ایفا می‌کند.

رویکرد وزارت نیرو در چارچوب برنامه هفتم پیشرفت نیز بر همین مبنا شکل گرفته است؛ تمرکز بر بهبود حکمرانی انرژی، ارتقای بهره‌وری، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی، بازسازی شبکه‌های فرسوده، اجرای قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، و افزایش مبادلات منطقه‌ای. در کنار آن، مردمی‌سازی بهینه‌سازی مصرف

درها برای رشد ۸ درصدی بسته است

مهدی طغیانی
نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس

حسین سلاح ورزی
عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران

به حدود ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است. تأمین این حجم از سرمایه در شرایط کنونی دور از دسترس به نظر می‌رسد. فضای بی‌ثبات اقتصاد کلان و ریسک بالای فعالیت مولد، باعث شده تا سرمایه‌ها به جای جذب در بخش‌های صنعتی و معدنی، به سمت فعالیت‌های سوداگرانه و غیرمولد مانند ارز، طلا و مسکن سرازیر شوند. همچنین، سهم بهره‌وری از رشد اقتصادی بسیار ناچیز است. در برنامه هفتم، ۳۵ درصد از رشد هدف (معادل ۲.۸ درصد) باید از طریق افزایش بهره‌وری محقق شود، اما در عمل، این شاخص با فاصله زیادی از هدف قرار دارد.

اگرچه در برنامه هفتم بر نقش آفرینی بخش خصوصی و رفع موانع تولید تأکید شده، اما در عمل، دستگاه‌های اجرایی همچنان نگاهی مالکانه و قیم‌مآبانه به اقتصاد دارند. شاهد این مدعا، تصدی‌گری گسترده دولت در عرصه اقتصاد و بوروکراسی پیچیده و دست و پاگیر است که هرگونه اراده و سرمایه‌گذاری خصوصی را کند یا ناممکن می‌سازد. قیمت‌گذاری دستوری و سیاست‌های انقباضی در بازارهای مختلف، حاشیه سود تولیدکنندگان واقعی را از بین برده و انگیزه سرمایه‌گذاری را زدوده است.

رشد ۸ درصدی یک هدف بلند پروازانه اما دست‌نیافتنی نیست. با این حال، تجربه دهه‌های گذشته نشان داده که صرف هدف گذاری بدون اصلاح نظام حکمرانی اقتصادی، نتیجه‌ای جز انباشت وعده‌های بر زمین مانده ندارد. خروج از این بن‌بست نیازمند عزمی ملی برای رفع ناترازی‌های ساختاری، بهبود روابط خارجی برای خنثی‌سازی اثر تحریم‌ها، اجرای واقعی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، ایجاد ثبات و اعتماد در محیط کسب و کار برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی است. تمرکز بر رشد تدریجی اما بادوام، در شرایط کنونی می‌تواند اولویت واقع‌بینانه‌تری نسبت به اهداف، کمی بلند پروازانه باشد.

تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی که در برنامه هفتم توسعه هدف گذاری شده با موانع ساختاری، بین‌المللی و اجرایی عمیقی روبرو است که تاکنون محقق نشده است. این چالش‌ها در هم تنیده بوده و عبور از آن‌ها تنها با اراده‌ای ملی و اصلاحات گسترده ممکن خواهد بود. تحریم‌های بین‌المللی به عنوان یکی از موانع اصلی شناسایی شده‌اند، که نه تنها موجب کاهش درآمدهای ارزی شده، بلکه اقتصاد کشور را به سمت درون‌گرایی سوق داده است. به گفته حسین سلاح ورزی عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران؛ تحریم‌ها در بازه ۱۲ ساله ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ برای کشور بالغ بر ۱۲۱۰ میلیارد دلار هزینه مستقیم و ۱۴۴۲۲ میلیارد دلار درآمد سرانه از دست رفته به همراه داشته، این محدودیت‌ها دسترسی به نظام مالی جهانی، فناوری‌های روز و سرمایه‌گذاری خارجی را به شدت دشوار کرده است. وابستگی شدید درآمدهای دولت و ارزآوری به صادرات نفت، اقتصاد را کاملاً در برابر نوسانات سیاسی و تحریم‌ها آسیب‌پذیر کرده است. به عنوان مثال، رشد اقتصادی در دهه ۱۳۸۰ با ثبات نسبی در صادرات نفتی مثبت بود، اما با تشدید تحریم‌ها در دهه ۹۰، رشد اقتصادی به نزدیک صفر رسید. اقتصاد ایران از ناترازی‌های مزمن و انباشته‌ای رنج می‌برد که مانند ترمزی برای رشد عمل می‌کنند، دکتر مهدی طغیانی نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس؛ مهم‌ترین چالش را همین ناترازی‌ها در حوزه‌های انرژی، آب، بودجه دولت و صندوق‌های بازنشستگی می‌داند. برای نمونه، قطعی‌های مکرر برق که گاه به ۷ تا ۸ ساعت در روز می‌رسد، علاوه بر خسارات مستقیم، عدم النفع بسیار زیادی برای بخش مولد و صنعت ایجاد می‌کند. نظام بانکی کشور نیز با دارایی‌های غیرمولد، ناترازی شدید و مشکل کفایت سرمایه مواجه است که به جای تأمین مالی تولید، به خلق نقدینگی و تورم دامن می‌زند. برای دستیابی به رشد ۸ درصدی، برآوردها نشان می‌دهد سالانه

تحقق رشد ۸ درصدی، نیازمند تحولات بنیادی

در ۱۲ سال گذشته ۲ درصد رشد داشته ایم

حسین مرعشی
فعال سیاسی و اقتصادی

در شرایطی که هدفگذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی، محور اصلی برنامه هفتم توسعه قرار گرفته، یک کارشناس برجسته اقتصادی، دستیابی به این هدف را در چارچوب فعلی غیرممکن و حتی «خیالبافی» خواند. حسین مرعشی، فعال سیاسی و اقتصادی، در گفت‌وگو با روزنامه «صمت» با تحلیل داده‌های تاریخی و شواهد عینی از رکود تورمی فعلی، هشدار داد که اقتصاد ایران نه تنها به این رشد نخواهد رسید، بلکه در سال جالی با رشد منفی مواجه خواهد شد. وی تحقق این آرمان بلندپروازانه را منوط به ایجاد «تحولات بنیادی» در عرصه داخلی و بین‌المللی دانست.

امری ممکن نیست و یک آرزو و خیالبافی بیشتر نیست. این تحلیلگر اقتصادی به عملکرد برنامه هفتم در سال اول اجرا اشاره کرد و گفت: اقتصاد ایران در اولین سال برنامه هفتم، وارد سومین رکود تورمی خود در تاریخ ۲۰ سال اخیر شده است.

شواهد عینی این ادعا را داده‌های مرکز آمار ایران تأیید می‌کند که نشان می‌دهد نرخ رشد اقتصادی در بهار ۱۴۰۴ به منفی ۰.۱ درصد رسیده است. همچنین، گروه کشاورزی رشد منفی ۲.۷ درصد و گروه صنایع و معادن رشد منفی ۰.۳ درصد را تجربه کرده‌اند.

از تحول داخلی تا حل مسائل بین‌المللی

آقای مرعشی در بخش دیگری از سخنان خود به الزامات دستیابی به رشد پایدار پرداخت و اظهار داشت: اگر هدفگذاری برای رشد ۸ درصدی جدی است، باید دست به تحولاتی زد که اولین و مهمترین آن، حل و فصل مسائل بین‌المللی ایران است. وی با بیان اینکه در شرایط فعلی هیچ امکانی برای این امر وجود ندارد، به مدیران کشور توصیه کرد: بهتر است به جای تمرکز بر رشد اقتصادی ۸ درصدی، تلاش کنند که رشد اقتصاد ایران منفی نشود و کشور را با حداقل ابزارها در شرایطی کاملاً جنگی اداره کنند. این فعال اقتصادی در پایان خاطرنشان کرد: که اقتصاد ایران ظرفیت‌های خالی فراوانی دارد، اما به دلیل مشکلات ساختاری، مدیریتی و بروکراتیک، این ظرفیت‌ها بالفعل نمی‌شوند. گفتنی است در برنامه هفتم توسعه، دستیابی به میانگین رشد اقتصادی ۸ درصدی تا سال ۱۴۰۷ هدفگذاری شده است.

مرعشی با تحلیل عملکرد برنامه‌های توسعه کشور، تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی هدفگذاری شده در برنامه هفتم را بدون ایجاد تغییرات اساسی، غیرممکن دانست و هشدار داد اقتصاد ایران امسال نه تنها این رشد را تجربه نخواهد کرد، بلکه با رشد منفی مواجه خواهد شد.

حسین مرعشی در مصاحبه ای تخصصی با اشاره به هدف گذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه، اهداف این برنامه را در شرایط کنونی غیردست یافتنی خواند، وی با استناد به داده‌های تاریخی اقتصاد ایران تأکید کرد: متوسط رشد اقتصادی ایران در طول برنامه های چهارم، پنجم و ششم به ۲ درصد هم نرسیده است.

در ۱۲ سال گذشته ۲ درصد رشد داشته ایم

مرعشی با به کارگیری روش‌های علمی تحلیل اقتصادی خاطرنشان کرد: غیرممکن است اقتصادی که در ۱۲ سال گذشته ۲ درصد رشد داشته، بدون تغییرات بنیادی و اساسی، به رشد ۸ درصدی دست یابد. بر اساس مدل‌های سنجش اقتصادی، چنین

احمد شاکری
تولیدکننده در صنعت آسانسور و پله برقی

از رؤیای بومی سازی تا واقعیت صادرات

خودکفایی حاصل تلاش هزاران نیروی متخصص، ده‌ها واحد تولیدی و چند انجمن حرفه‌ای است که توانسته‌اند بازار داخلی را تقریباً به طور کامل در اختیار تولیدکنندگان ایرانی قرار دهند. با این حال آنچه مانع جهش واقعی این صنعت شده، نبود نقشه راه ملی برای توسعه، فناوری صادرات و ارتقای استانداردها است. در حالی که بازار کشورهای همسایه سالانه میلیارد‌ها دلار واردات تجهیزات حمل‌ونقل عمودی، دارد سهم ایران از این بازار همچنان ناچیز است. اگر این صنعت در برنامه هفتم به شکل هدفمند حمایت شود می‌تواند به یکی از نمادهای واقعی تحقق شعار جهش تولید و فناوری ایران تبدیل شود.

از سیاست‌گذاری تا اقدام نقش وزارت صمت

وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان نهاد سیاست‌گذار اصلی در حوزه صنعت مسئولیت سنگینی در اجرای مواد مرتبط با توسعه صنعتی در برنامه هفتم دارد بر اساس مواد ۴۷ تا ۵۰ این، برنامه وزارت صمت مکلف است ضمن حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان زنجیره ارزش صنایع منتخب را تکمیل و از خام فروشی جلوگیری کند. صنعت آسانسور دقیقاً با همین منطق قابل تحلیل است: محصولی نهایی با زنجیره‌های از قطعات الکترونیکی فلزی و نرم‌افزاری که هر بخش از آن می‌تواند بستری برای توسعه فناوری داخلی باشد. با تشکیل ستاد توسعه صنعت آسانسور و پله برقی ذیل معاونت صنایع پیشرفته وزارت صمت می‌توان مسیر بومی‌سازی کامل و صادرات هدفمند را دنبال کرد این ستاد باید وظیفه سیاست‌گذاری تسهیل صدور مجوزها ارتباط با نهادهای استاندارد و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این صنعت را بر عهده گیرد.

پیشنهاد کاربردی اجرای طرح ملی "آسا۷"

برای آنکه صنعت آسانسور بتواند نقشی واقعی در تحقق اهداف برنامه هفتم ایفا کند، پیشنهاد می‌شود: طرح ملی ارتقای فناوری و بومی‌سازی صنعت آسانسور و پله برقی (آسا۷) در چارچوب این برنامه اجرا شود. اهداف کلیدی این طرح عبارت‌اند از:

برنامه هفتم توسعه کشور در حالی آغاز شده است که تحقق رشد اقتصادی سالانه ۸ درصدی تکمیل زنجیره‌های ارزش توسعه صادرات غیر نفتی و ارتقای بهره‌وری به عنوان چهار محور کلیدی آن معرفی شده‌اند با این حال تحقق چنین اهدافی در شرایطی که اقتصاد ایران با چالش‌هایی چون کمبود سرمایه‌گذاری ضعف زیرساخت‌های فناوریانه و بروکراسی پیچیده روبه‌روست، کار ساده‌ای نیست.

در این میان یکی از صنایعی که می‌تواند به عنوان نمونه‌ای از ترکیب واقع بینانه میان رؤیا و عمل در برنامه هفتم مطرح شود، صنعت آسانسور و پله برقی است؛ صنعتی که شاید در نگاه نخست کوچک به نظر برسد اما در عمل پیشران توسعه شهری، اشتغالزایی و بومی‌سازی فناوری است.

صنعتی بالغ با ظرفیت‌های نهفته

ایران طی دو دهه گذشته به یکی از تولیدکنندگان مهم آسانسور در منطقه تبدیل شده است براساس آمارهای رسمی، بین ۸۵ تا درصد، قطعات آسانسور در کشور بومی‌سازی شده‌اند و تنها برخی قطعات الکترونیکی مانند کنترلرها از خارج وارد می‌شوند. این سطح از

و ضعف در بازاریابی خارجی از جمله چالش‌های پیش رو هستند در کنار این موارد کمبود نیروی فنی آموزش دیده نیز به چشم می‌خورد برای رفع این مشکل باید همکاری گسترده‌ای میان وزارت، صمت سازمان ملی استاندارد فنی و حرفه‌ای شکل گیرد تا آموزش‌های تخصصی و گواهینامه‌های حرفه‌ای برای نصابان و تکنسین‌های آسانسور الزامی شود.

این اقدام نه تنها به ارتقای کیفیت خدمات کمک می‌کند بلکه بخشی از اهداف کلان اشتغالزایی برنامه هفتم را نیز پوشش می‌دهد.

از معجزه تا برنامه‌ریزی

مجله صنعت، معدن و تجارت در این شماره به درستی می‌پرسد: اهداف برنامه هفتم توسعه؛ معجزه یا رؤیا؟ پاسخ صنعت آسانسور به این پرسش روشن است: نه معجزه و نه رؤیا؛ بلکه نتیجه برنامه‌ریزی دقیق حمایت‌دهنده و پیوند واقعی میان صنعت و فناوری است.

اگر سیاست‌گذاری‌ها در مسیر درست قرار گیرد، صنعت آسانسور می‌تواند نمونه‌ای از موفقیت عملی در اجرای برنامه هفتم باشد؛ الگویی که نشان می‌دهد تحقق توسعه نه با شعار بلکه با نقشه راه دانش فنی و پشتکار ملی ممکن است.

دستیابی به خودکفایی ۱۰۰ درصدی در تولید قطعات حیاتی تا پایان برنامه؛ افزایش صادرات محصولات ایرانی به کشورهای همسایه به میزان حداقل ۱۵ درصد از تولید سالانه؛

کاهش مصرف انرژی تجهیزات تا ۳۰ درصد از طریق ارتقای طراحی و موتورهای کم مصرف؛ ایجاد مرکز ملی نوآوری صنعت آسانسور برای توسعه کنترلرها و نرم‌افزارهای هوشمند؛ طراحی سامانه ملی شناسنامه فنی آسانسور جهت نظارت بر ایمنی و خدمات پس از فروش؛ استفاده از هوش مصنوعی در این صنعت؛

اجرای این طرح علاوه بر ایجاد ارزش افزوده بالا به اشتغال بیش از ۴۰ هزار نفر و افزایش اعتماد عمومی در حوزه ایمنی آسانسور منجر می‌شود. چنین دستاوردهایی به خوبی با اهداف رشد و بهره‌وری مندرج در برنامه هفتم هم سو است.

رؤیای صادرات؛ چقدر دست یافتنی است؟

ممکن است در نگاه اول صادرات تجهیزات آسانسور از ایران به سایر کشورها رؤیایی دور از دسترس به نظر برسد، اما تجربه صنایع مشابه نشان داده است که این رؤیا می‌تواند به واقعیت تبدیل شود. کشورهایی مانند ترکیه و چین نیز مسیر مشابهی را پیموده‌اند: ابتدا با بومی‌سازی قطعات سپس با تجمیع شرکت‌ها در قالب کنسرسیوم‌های صادراتی اگر وزارت صمت بتواند با همکاری اتاق بازرگانی و انجمن تولیدکنندگان آسانسور و پله برقی، کنسرسیوم صادراتی آسانسور ایران را تشکیل دهد زمینه برای ورود منسجم به بازارهای منطقه‌ای فراهم می‌شود این بازارها به ویژه کشورهای خاورمیانه به‌خصوص حوزه خلیج فارس و غرب آسیا و کشورهای ناحیه شمال و مرکز قاره آفریقا همچنین کشورهای عضو CIS به دلیل روند سریع ساخت‌وساز، تقاضای فزاینده‌ای برای تجهیزات حمل‌ونقل عمودی دارند و ایران می‌تواند تأمین‌کننده‌ای مطمئن و رقابتی در این حوزه باشد.

چالش‌ها و پیش شرط‌ها البته مسیر تحقق این اهداف بدون مانع نیست نبود تسهیلات مالی، کافی فرسودگی تجهیزات تولیدی نبود استاندارد واحد بین‌المللی در برخی محصولات

مدیرعامل فکور صنعت تهران عنوان کرد: غفلت از آمایش سرزمینی؛ ریشه توسعه نامتوازن

توضیح می‌دهد: معمولاً این سرمایه‌گذاری‌ها به صورت مقطعی و بدون برنامه‌ریزی جامع و توجه به پیوندهای زنجیره ارزش انجام می‌شود. نتیجه این می‌شود که حتی زمانی که زیرساخت‌ها، مثل یک نیروگاه، پس از سال‌ها آماده بهره‌برداری می‌شود، صنایع به دلایل مختلف از جمله ناترازی در شبکه توزیع یا عدم برنامه‌ریزی برای تأمین خوراک، نمی‌توانند از ظرفیت ایجادشده بهره کامل ببرند. این یعنی هدررفت سرمایه‌های ملی. وی مسائل پیش‌رو را به دو دسته کلیدی تقسیم می‌کند: دسته اول، مسائل پیش‌بینی‌شده‌ای هستند که می‌توان قبل از تبدیل شدن به بحران، آن‌ها را مدیریت کرد. دسته دوم، مسائلی هستند که پس از وقوع بحران، خود را نشان می‌دهند و هزینه‌های حل آن‌ها به مراتب بیشتر است. متأسفانه در کشور ما، به دلیل فقدان نگاه آینده‌نگر، اغلب در دام دسته دوم گرفتار می‌شویم.

مدیرعامل فکور صنعت، غفلت از آمایش سرزمینی را یکی از ریشه‌ای‌ترین مشکلات می‌داند و برای تشریح آن به صنعت مس اشاره می‌کند: ما در کشور ظرفیت قابل توجهی برای تولید کاتد مس داریم، اما استراتژی صادرات خام آن در حالی دنبال می‌شود که تمرکز بر تولید کنسانتره و توسعه صنایع پایین‌دستی مانند تولید ورق، سیم و کابل، نه تنها ارزش افزوده و سودآوری بسیار بالاتری برای کشور دارد، بلکه وابستگی به واردات این محصولات را نیز کاهش می‌دهد. متأسفانه در سطح وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، سیاست‌ها به گونه‌ای است که منجر به مصرف زیاد انرژی، آلودگی محیط زیست و در نهایت، عدم حداکثرسازی منافع ملی می‌شود.

وی با انتقاد از تعریف پروژه‌های پراکنده و بدون توجه به مزیت‌های نسبی مناطق

در برنامه هفتم توسعه، محورهای رشد ۱۳ درصدی بخش معادن و به‌کارگیری فناوری‌های روز در صنایع معدنی به عنوان اهدافی راهبردی تعریف شده‌اند. با این حال، پرسش اصلی اینجاست که آیا بسترهای لازم برای تحقق این اهداف فراهم است؟ محمودوحید شیخ‌زاده، مدیرعامل مجموعه مهندسی فکور صنعت تهران، با تشریح چالش‌های ساختاری موجود، تأکید می‌کند که فقدان معماری کلان و برنامه‌ریزی یکپارچه می‌تواند این اهداف را با چالش‌های جدی مواجه سازد. آنچه در ادامه می‌آید، واکاوی دقیق این چالش‌ها و راهکارهای پیشنهادی از نگاه یک فعال باتجربه صنعت فعالیت‌های معدنی است.

چالش زیرساخت‌ها؛ سرمایه‌گذاری‌های پراکنده و بی‌ثمر

شیخ‌زاده در آغاز با اشاره به سرمایه‌گذاری‌های سنگین فولادسازان در حوزه‌هایی مانند احداث نیروگاه‌ها و توسعه میداین گازی، به تحلیل شکاف میان سرمایه‌گذاری و بهره‌وری می‌پردازد. وی

وی در پاسخ به سؤال درباره نگر داشت منابع انسانی در شرایطی که خروج نخبگان به یک دغدغه ملی تبدیل شده، توضیح می‌دهد: ما در فکور صنعت باور داریم که علاوه بر انگیزه‌های مادی، باید برای نیروی انسانی خود چشم‌انداز و احساس تأثیرگذاری ایجاد کنیم. طرح فردای فکور با همین هدف در واحد منابع انسانی ما در حال اجراست. این طرح شامل برنامه‌های منتورینگ، مشاوره شغلی و همکاری با برترین دانشگاه‌های کشور مانند صنعتی امیرکبیر است. ما حتی تالار «صنعت» را در دانشکده برق این دانشگاه راه‌اندازی کرده‌ایم تا پیوند مستمری با جامعه نخبگانی کشور داشته باشیم. از سوی دیگر، با تقویت واحد روابط عمومی و برندسازی، درصد هستیم تصویر شفاف و جذابی از مسیر پیشرفت مجموعه برای تمامی ذی‌نفعان، به ویژه کارکنان، ترسیم کنیم.

جمع‌بندی پایانی:

شیخ‌زاده در پایان، خوش‌بینی خود را این‌گونه ابراز می‌کند: مشکلات، بزرگ اما حل‌شدنی هستند. کلید موفقیت در معماری کلان توسعه، ایجاد یکپارچگی در سیاست‌گذاری‌ها بین بخش‌های مختلف و «تمرکز جدی بر توسعه صادرات غیرنفتی نهفته است. اگر این اراده جمعی وجود داشته باشد، ما در فکور صنعت ثابت کرده‌ایم که می‌توان در همین شرایط نیز بالنده بود و برای سال ۱۴۰۴ و فراتر از آن، با امید و برنامه‌ریزی گام برداشت

می‌گوید: تعریف یک پروژه معدنی در منطقه‌ای که دسترسی به آب، برق، جاده و بندر ندارد، یا احداث یک کارخانه فولاد در مرکز کشور بدون برنامه‌ریزی برای تأمین انرژی پایدار، مصداق بارز هدررفت منابع است. در مقابل، توسعه کربورهای صنعتی در مناطق ساحلی مانند مکران که دسترسی به آب‌های بین‌المللی دارند، می‌تواند مزیت لجستیکی بزرگی برای تأمین مواد اولیه و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا ایجاد کند.

تحریم‌ها؛ آزمونی برای مدیریت هوشمند

شیخ‌زاده در تحلیل اثرات تحریم، به کتاب هنر تحریم‌ها اثر ریچارد نفیو ارجاع می‌دهد و می‌گوید: نفیو به صراحت توضیح می‌دهد که هدف تحریم‌ها، افزایش فشار و ایجاد درد است. متأسفانه گاهی سیاست‌های داخلی ما به شکل ناخواسته‌ای به اهداف تحریم‌کنندگان کمک می‌کند. برای مثال، کنترل دستوری نرخ ارز و اعمال عوارض سنگین بر صادرات، انگیزه صادرکنندگان غیرنفتی را از بین برده و در عمل، به تحریم‌ها علیه خودمان دامن زده است. در شرایط تورمی، اگر نرخ ارز به صورت شناور مدیریت شود، به طور طبیعی صادرات غیرنفتی رونق می‌گیرد و این یک ابزار قدرتمند برای خنثی‌سازی تحریم است. با این حال، او بر این نکته تأکید دارد که تحریم‌ها را می‌توان با مدیریت هوشمند به فرصت تبدیل کرد: در فکور صنعت، ما در دو دهه گذشته ثابت کرده‌ایم که با برنامه‌ریزی دقیق و اتکا به توان داخلی، می‌توان حتی در سخت‌ترین شرایط تحریمی نیز پروژه‌های بزرگ را با موفقیت به پایان رساند. دستاورد بزرگ این دوران، خوداتکایی و پرورش نیروی انسانی متخصص بوده است. ما اکنون دارای دانش فنی بومی در بسیاری از حلقه‌های زنجیره فولاد هستیم که می‌توان آن را صادر کرد.

راهبرد فکور صنعت؛ از بازار سرمایه تا سرمایه انسانی

شیخ‌زاده در بخش پایانی مصاحبه، به برنامه‌های آتی شرکت خود اشاره می‌کند: «ورود به بازار سرمایه و عرضه اولیه سهام فکور صنعت، یکی از اولویت‌های امسال ماست. این اقدام نه تنها به شفاف‌تر شدن عملکرد شرکت می‌انجامد، بلکه بستر مناسبی برای توسعه و تأمین مالی پروژه‌های بزرگ‌تر فراهم می‌کند. در کنار این، توسعه همکاری با کشورهای منطقه CIS و حوزه خلیج فارس نیز در دستور کار جدی ما قرار دارد.»

اقتصاد ایران و نقدی بر نقش حوزه معدن در برنامه هفتم توسعه

علی رسولیان
مدیرعامل فولاد سنگان

توسعه در مفهوم کلی گستردگی بالایی دارد که اقتصاد یکی از جنبه‌های آن است. این وجه در کنار سیاست، فرهنگ، جامعه و ... از ابعاد توسعه به شمار می‌رود، ولی نوع نگرش به اقتصاد (نئولیبرال، سوسیالیستی یا مدلهای ترکیبی) می‌تواند مسیرهای توسعه را متفاوت نماید. اقتصاد ایران علیرغم وجود پتانسیل‌های مختلف به دلایل متعدد نتوانسته است از ظرفیت موجود به درستی استفاده نماید. از مهمترین این موارد در کنار تحریم‌های بین‌المللی می‌توان به حاکم شدن نگرش اقتصاد دولتی یا به تعبیری صحیح‌تر اقتصاد دستوری و اقتصاد تک‌محصولی اشاره نمود. ملی شدن صنعت نفت اگر چه رشد و خودباوری ملی را تقویت نمود و سال‌ها به واسطه فروش محصولات نفتی توانست محرک نخست اقتصاد باشد، اما حداقل در دو دهه اخیر بیش از گذشته بلای جان اقتصاد کشور شده است. اتکای به نفت که یکی از ویژگی‌های کشورهای در حال توسعه است، دلیل مهمی برای سال‌ها غفلت از سایر بخشهای اقتصادی از جمله معدن، فولاد، کشاورزی و ... شد. شکل‌گیری تفکر اقتصاد دولتی نتیجه مستقیم اقتصاد نفتی است که در طول بیش از هفت دهه اخیر در اختیار دولت بوده است. اقتصاد دولتی مداخله‌گر و دستوری در قرن بیستم امتحان خود را پس داد و مشخص شد توانایی رقابت با اقتصاد بازار آزاد با مولفه‌های خوشایندش را ندارد. شکست فاحش سیاست جایگزینی واردات در آمریکای جنوبی، فروپاشی شوروی کمونیسم و حرکت اصلاحی چین پسا مائو به سمت اقتصاد آزاد شواهدی بر این مدعا هستند. البته روند اقتصاد بازار آزاد چندان یکنواخت نبوده است، بحران مالی دهه ابتدایی قرن ۲۱ در آمریکا تا جنگ تجاری دونالد ترامپ علیه چین، اروپا، کانادا، مکزیک و ... که نقض فاحش قوانین تجارت آزاد جهانی است، صحنه‌های کامل از رئالیسم عریان است و نشان داد که انتظار شراکت راهبردی مادام‌العمر، دیگر ارزش خود را از دست داده است و باید فکری نو برای اقتصاد کشورها بر پایه تأمین منافع ملی در انداخت. اتفاقات چند دهه اخیر اقتصاد ایران که تحت شرایط تحریمی سختی قرار دارد، نیازمند بازطراحی و برنامه‌ریزی مجدد بر اساس واقعیت‌های موجود است، زیرا تشدید تحریم‌ها عامل فزاینده دیگری بر سختی شرایط کنونی است.

برنامه هفتم توسعه، واقعیت و تحقق

ارائه برنامه‌های هفت‌گانه توسعه اگر چه نمایی از اقتصاد دولتی دارد اما حداقل اراده و گامی برای تنوع بخشی به اقتصاد کشور است. یکی از مهمترین اقدامات حرکت به سمت کاهش وابستگی اقتصاد به نفت و دخالت دادن هر چه بیشتر سایر حوزه‌ها به خصوص بخش معدن است.

ایران در کنار منابع نفت و گاز، کشوری معدن‌خیز است که با ۶۸ نوع ماده معدنی به صورت قطعی و ۸۱ ماده به صورت احتمالی، حدود ۷ درصد از ذخایر معدنی جهان را در خود جای داده است که ظرفیت آن بالغ بر ۳۷ میلیارد تن ذخیره شناخته شده و ۵۴ میلیارد تن به صورت بالقوه برآورد می‌شود. این میزان برای جهان ۱۱۲ ماده معدنی اعلام شده است که نشان از پتانسیل بالای معدنی ایران دارد. موقعیت متالورژی ایران در کمربند کوهزایی آلپ- هیمالیا باعث شده است، رنگین‌کمانی از مواد معدنی در جغرافیای ایران پدید آید. از ۴۵ محیط مستعد کانی‌زایی در جهان، ۳۵ محیط در کشور وجود دارد. همچنین ایران دارای ۸۹ تیپ معدنی از ۱۱۴ تیپ موجود در دنیاست.

هرچند، مس، آلومینیوم، نیکل، مولیبدن و نقره امروزه عناصر استراتژیک به شمار می‌روند اما رشد فناوری‌های نوین و تقاضای بازار تکنولوژی برای استفاده از دیگر عناصر، باعث شده است تا طیف عناصر استراتژیک با لیتیوم، کبالت و گالیوم توسعه یابد. این امر از آن رو مهم است که در رقابت اقتصادی و صنعتی باید همگام و همزمان با سایر کشورها زمینه لازم برای اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری از عناصر چندگانه استراتژیک را فراهم نمود و اتکای بیش از حد به فولاد و مس نه تنها پاسخگوی نیاز رقابت صنعتی و اقتصادی نیست بلکه می‌تواند تکرار اقتصاد نفتی در صنعت نیز باشد.

برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۷-۱۴۰۳) از سلسله برنامه‌های توسعه در کشور است که شامل ۲۲ فصل و

هفت بخش می‌باشد. از نقاط قوت این برنامه، جامعیت و گستردگی که تقریباً تمامی حوزه‌های کلیدی کشور را پوشش داده است. اهداف کمی مشخص، تأکید بر اصلاح نظام بودجه‌ای و مالی شامل کاهش کسری بودجه، کنترل بدهی‌ها، واگذاری شرکت‌های دولتی، بهبود شفافیت مالی و توجه به عدالت اجتماعی است. اما کماکان چالش‌ها و نگرانی‌هایی نیز وجود دارد که از جمله می‌توان به، غیرشفاف بودن مدلهای تحقق برنامه، تأمین منابع مالی کافی، بدهی دولت و بانک‌ها و احتمال ادامه استقراض از بانک مرکزی، تغییرات و نوسانات بازار ارز و بورس، تورم و شوک‌های اقتصادی خارجی از جمله تحریم و تعرفه، ظرفیت اجرایی و هماهنگی بین دستگاه‌ها و پایداری محیط‌زیستی و منابع طبیعی اشاره کرد.

در این برنامه رشد متوسط اقتصادی ۸ درصد و رشد بهره‌وری کل عوامل تولید، ۲٫۸ درصد ذکر شده است که معادل سهم ۳۵ درصدی در تأمین رشد اقتصادی هشت درصدی است. رشد بخش نفت ۹ درصد و رشد صادرات نفتی ۱۲ درصد اعلام شده که در مقایسه با رشد ۲۳ درصدی صادرات غیرنفتی و رشد ۱۳ درصدی حوزه معدن و ۸٫۵ درصدی کل صنعت، درصدی متعادل به نظر می‌رسد، اما باید در نظر داشت در حال حاضر حجم عمده و اصلی اقتصاد ایران و میزان درآمد ارزی و ریالی و همچنین سهم اصلی صادرات کماکان به نفت و فرآورده‌های

آن مرتبط است و رشد ۱۲ درصدی تا حد زیادی در برابر سایر صنایع، نقش آفرینی نفت در اقتصاد کشور را از نظر مالی افزایش می‌دهد. در برنامه هفتم نقدینگی و تورم به ترتیب ۱۳،۸ و ۹،۵ درصد تعیین شده است. در شرایط کنونی اقتصاد ایران، تحقق برنامه هفتم توسعه با چالش جدی روبرو است، هرچند قبل از آن نیز اما و اگرهای جدی برای اجرای کامل آن وجود داشت. با توجه به برنامه به نظر می‌رسد نقش جدی‌تری به حوزه معدن به عنوان یک بخش پیشران در اقتصاد کشور داده شده است تا به نوعی گامی به جلو برای تحقق شعار معدن به جای نفت باشد، اما تحقق این برنامه با بررسی نرخ آماری و مقایسه آن با وضعیت کنونی سخت به نظر می‌رسد.

اما و اگرهای بخش معدن

از نظر دلاری تا کنون از ارزش ۲۷ تریلیون دلاری ذخایر معدنی فقط معادل ۲ درصد آن بهره برداری شده است. تحقق ارزش دلاری مورد نظر با توجه به شرایط تحریمی، چالش انرژی و سرمایه‌گذاری سخت‌تر از آن چیزی است که روی کاغذ ذکر شده است. در این برنامه پیش بینی ذخایر قطعی ۳۰۸ میلیارد تن سنگ آهن و استخراج ۱۳۷،۵ میلیون تن سنگ آهن متناظر با چشم‌انداز تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال است، اما تحقق این چشم‌انداز با توجه به ناترازی انرژی و هدفگذاری ارزآوری حدود ۱۲ میلیارد دلاری غیرواقعی جلوه می‌کند.

در حالی که ذخایر قطعی مس کشور بیش از ۲۰ میلیارد تن برآورد شده است، تولید کنسانتره مس و کاتد اکنون به ترتیب ۱،۷ میلیون تن و ۳۶۰ هزار تن می‌باشد. این میزان تولید، حدود دو سوم در صنایع داخلی مصرف می‌شود و نزدیک به یک سوم آن نیز به صادرات اختصاص می‌یابد.

در برنامه هفتم توسعه، تولید کنسانتره مس حدود ۳،۴ میلیون تن و میزان تولید کاتد مس ۸۰۰ هزار تن تعیین شده است که فاصله معناداری با شرایط کنونی دارد و رسیدن به این هدف نیازمند توسعه زیرساختهای متناسب می‌باشد.

بر اساس گزارشها سال گذشته، ۶۰۴ هزار و ۵۲۶ تن شمش آلومینیوم تولید شد که نسبت به سال قبل از آن با افت ۴،۸ درصدی همراه بود. پیش‌بینی تولید ۱ میلیون تن شمش آلومینیوم در سال با توجه به زیرساختهای موجود حالتی مشابه تولید مس و فولاد دارد. وضعیت برنامه برای سایر موارد معدنی اگرچه از نظر کمی و آماری به صورت شفاف اعلام شده است اما به نظر، ماهیت کلی برنامه انتزاعی است که باعث نقد جدی به میزان تطابق برنامه با واقعیت‌های اقتصادی کشور می‌شود.

ناترازی انرژی برای جان صنعت

در سال‌های اخیر ناترازی انرژی به عمده‌ترین مشکل بخش صنعت و معدن کشور تبدیل شده است. قطعی برق و گاز صنایع، باعث افت بیش از ۴۰ درصدی سود خالص شرکتها شده است. عدم‌النفع ناشی از تعطیلی خطوط

تولید به دلیل ناترازی انرژی، سالانه بین ۳ تا ۶ میلیارد دلار به بخش معدن و فولاد کشور آسیب می‌زند که این رقم در طی ۴ سال گذشته بالغ بر ۱۳ میلیارد دلار بوده است. در حال حاضر ناترازی برق از ۳۰۰۰ مگاوات در سال ۹۰ به ۲۴۰۰۰ مگاوات در سال ۱۴۰۴ و برای بخش گاز از ۱۰۰ میلیون متر مکعب در همان سال به ۴۰۰ میلیون متر مکعب در سال ۱۴۰۴ رسیده است. از طرفی سهم قیمت انرژی در هزینه‌های تولید فولاد ایران بی‌مهابا در حال رشد است و محدودیتهای جدی از طرف بخشهای مختلف بر زنجیره فولاد کشور اعمال می‌شود که فعالان و برنامه‌ریزان این بخش را به شدت نگران کرده است. در حالی که تولید ۶۰ میلیون تن فولاد تا پایان برنامه هفتم توسعه یعنی سال ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده است و ظرفیت تحقق آن وجود دارد اما این هدف با وجود چالشهای موجود شرایطی نامطمئن را به ذهن متبادر می‌کند. در برنامه مذکور میزان کل بهینه‌سازی انرژی ۱۲۸۵ هزار بشکه در روز معادل نفت خام، عنوان شده است که سهم بخش صنعت و کشاورزی ۳۳۴ بر اساس واحد اعلامی، معادل ۲۶ درصد از کل می‌باشد. تحقق هدف تولیدی ۶۰ میلیون تنی فولاد نیازمند سرمایه‌گذاری ۸۴ میلیارد دلاری در بخش گاز و ۸۰ میلیارد دلاری بخش برق کشور است. رقمی که اگر با سرمایه‌گذاری بخش ریلی جمع گردد، با توجه به شرایط کنونی وضع دشواری را رقم خواهد زد.

سخن پایانی

برنامه هفتم توسعه در حالی تدوین و ابلاغ گردید که شش برنامه پیشین به طور کامل اجرا نشد. هر چند در این برنامه سعی شده است تغییراتی ایجاد شود، اما روند کلی برنامه را می‌توان نسخه‌ای با ظاهری بهینه شده دانست که در بخشهایی نیز با واقعیات و شرایط موجود کشور همخوانی چندانی ندارد و جنبه‌های تئوریک آن بر وجه عملی و عینی غلبه دارد. هر چند به نقش معدن توجه بیشتری شده و به صورت آماری ارائه شده است اما زمینه‌های لازم برای رشد کمی و کیفی این بخش مشخص نیست، ضمن آنکه چالش تامین منابع مالی پروژه‌های توسعه‌ای معدن و صادرات محصول نهایی کماکان گریبانگیر بخش صنعت است. با توجه به چالش ناترازی انرژی و کوچک شدن اقتصاد کشور در سال‌های اخیر، موفقیت حداقلی در جذب سرمایه خارجی در کنار افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در کشور و مدت زمان کمی بیش از دو سال تا پایان زمان برنامه هفتم، تحقق آن سخت به نظر می‌رسد.

از آنجا که در جهان حاضر تکان‌های خارجی می‌تواند تاثیر مستقیمی بر اقتصاد کشورها داشته باشد، برای در امان ماندن اقتصاد و در نتیجه صنعت از نتایج قابل پیش‌بینی سیاستهای بین‌المللی نیازمند اقدام جدی در راستای رفع تحریم‌ها به عنوان تهدید جدی اقتصادی هستیم. آنچه می‌توان از آن به عنوان پاشنه آشیل اقتصاد یاد کرد اثر پروانه‌ای شدن اقتصاد ایران است که تغییر در سیاستهای اقتصادی برخی کشورها تاثیر جدی بر اقتصاد کشور دارد. بنابراین نخستین گام برای رشد و توسعه بخش صنعت و معدن، پذیرش واقعیت موجود و ارائه راهکارهای عملی و واقع بینانه، سپس برنامه ریزی علمی و دقیق و استفاده از فناوریهای نوین است. زیرا معدن و صنایع معدنی همانطور که در کشورهایی نظیر شیلی، برزیل، استرالیا و اوکراین توانسته است محرک جدی اقتصادی باشد در ایران ما با این ظرفیت بزرگ می‌تواند نقش جدی و مؤثری ایفا نماید. به نظر می‌رسد برای رسیدن به رشد معقول در حوزه معدن و صنایع معدنی نیازمند تغییر جدی در سیاستها و برنامه‌های عملیاتی هستیم. علاوه بر این تغییر رویکرد در دیپلماسی خارجی و تقویت دیپلماسی اقتصادی به منظور رفع تحریم‌ها و ایجاد موازنه و تعادل در تعاملات اقتصادی با شرق، غرب، خاورمیانه و اوراسیا از یک سو و حضور فعالانه در پیمانهای منطقه‌ای مانند بریکس و شانگهای برای استفاده از پتانسیل‌های موجود، تنوع بخشی به بازارهای تجاری هدف، و پخش نمودن اثرات تحریم در گستره بزرگتر، می‌تواند تا حدی به بهبود شرایط صنعت و اقتصاد کشور کمک نماید. در این شرایط نقش وزارت صمت به عنوان یکی از متولیان اصلی تحقق برنامه و نیز نقش آن در سیاستهای ارزی و گمرکی حائز اهمیت است. در حال حاضر وزارت صمت با تدوین استراتژی‌های لازم در حوزه‌های مختلف و نیز طراحی برنامه‌های جنبی برای پوشش خلأهای موجود در برنامه گام بزرگی برای تحقق آن برداشته است. اقدامات وزارت صمت که اکنون یکی از پویاترین و فعالترین وزارتخانه‌هاست، موجب شده است تا امیدواری‌ها به ایفای نقش معدن و صنعت در اقتصاد کشور بیشتر شود. رویکرد علمی و کارشناسی کنونی ارکان وزارت صمت در حوزه‌های مختلف می‌تواند گام مؤثر و بزرگی در حرکت از اقتصاد تک محصولی به چند محصولی و توسعه سبد صادرات کشور باشد. امری که می‌تواند با تنوع بخشی به منابع وارداتی ارز، تا حدی شرایط تحریم‌های مالی را تلطیف نماید و مسیر تحقق برنامه هفتم توسعه را هموارتر از قبل نماید.

طلا و اقتصاد دیجیتال؛ فرصتی برای تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه

مصطفی اکرمی
مدیرعامل شرکت ملی

امر عملاً بخش بزرگی از جامعه را از ورود به این بازار بازمی‌داشت اما با ظهور پلتفرم‌های آنلاین، خرید حتی کسری از یک گرم طلا امکان‌پذیر شد. آمارها نشان می‌دهد اکثریت کاربران این پلتفرم‌ها با کمتر از یک گرم وارد بازار شده‌اند؛ موضوعی که به خوبی بیانگر افزایش دسترسی اقشار کم‌درآمد به این بازار است.

این روند نشان می‌دهد که فناوری مالی نه تنها به رشد اقتصادی کمک کرده، بلکه نقشی اجتماعی ایفا کرده است: ایجاد عدالت در دسترسی به ابزارهای سرمایه‌گذاری. در شرایطی که تورم، ارزش پول ملی را به شدت کاهش داده، امکان خرید طلا در مقیاس‌های کوچک، نوعی بیمه مالی برای خانواده‌های آسیب‌پذیر ایجاد کرده است.

اما اهمیت این بازار فقط در بعد اجتماعی خلاصه نمی‌شود. از منظر کلان اقتصادی، پلتفرم‌های آنلاین طلا موجب شفافیت بیشتر گردش سرمایه در این حوزه شده‌اند. تراکنش‌هایی که پیش‌تر در بازار سنتی و عمدتاً خارج از سیستم بانکی انجام می‌شد، اکنون به صورت ثبت‌شده، قابل ردیابی و تحت نظارت انجام می‌شود. این شفافیت، در کاهش پولشویی، مبارزه با معاملات غیررسمی و حتی تنظیم سیاست‌های کلان پولی و مالی کشور تأثیرگذار بوده است.

با وجود این دستاوردها، چالش‌های جدی نیز وجود دارد. یکی از مهم‌ترین آن‌ها، نگرش محافظه‌کارانه و بعضاً مداخله‌گرایانه بخشی از نهادهای دولتی نسبت به این بازار است. تجربه نشان داده است که هر جا نوآوری با مقاومت یا محدودیت‌های غیرمنطقی روبه‌رو شده، فرصت توسعه از دست رفته است. در ماه‌های اخیر، نمونه بارز این وضعیت را در مسدود شدن درگاه‌های بانکی برخی پلتفرم‌های فعال در حوزه طلا شاهد بودیم. این تصمیم که بدون ارائه توضیحی شفاف و در بستری سلیقه‌ای و فردمحور گرفته شد، نه تنها ضربه‌ای سنگین به فعالان این بخش وارد کرد، بلکه به اعتماد عمومی کاربران نیز آسیب رساند.

باید تأکید کنم که در شرایط فعلی اقتصاد ایران، تصمیماتی از این دست، در عمل بر خلاف اهداف کلان توسعه و حمایت از نوآوری است. بازار طلا، بازاری است که ذاتاً شفافیت و امنیت بالایی دارد و ورود فناوری‌های دیجیتال این ویژگی‌ها را تقویت کرده است. مسدود کردن راه‌های رسمی و قانونی، تنها موجب رونق گرفتن مسیرهای غیررسمی و غیرشفاف خواهد شد؛ همان چیزی که همه ما در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی به دنبال جلوگیری از آن هستیم.

افق پیش روی پلتفرم‌های آنلاین طلا، در صورت رفع موانع، بسیار روشن است. این بخش می‌تواند با توسعه ابزارهای جدید مالی، همچون اوراق مبتنی بر طلا، کارت‌های اعتباری طلا یا حتی ترکیب این دارایی با سایر ابزارهای سرمایه‌گذاری، نقش کلیدی در نظام مالی آینده کشور ایفا کند. این روند نه تنها به افزایش ضریب نفوذ سرمایه‌گذاری

تحوالات اقتصادی در سال‌های اخیر، بیش از هر زمان دیگری ضرورت بازاندیشی در ابزارها و نهادهای مالی را آشکار کرده است. در این میان، بازار طلا همواره یکی از امن‌ترین و سنتی‌ترین پناهگاه‌های سرمایه در ایران بوده است؛ بازاری که خانوارهای ایرانی طی نسل‌ها به آن اعتماد کرده‌اند اما ورود فناوری‌های نوین و گسترش پلتفرم‌های دیجیتال، این امکان را فراهم کرد که دسترسی به این بازار از شکل محدود و سنتی خارج شود و بستری نوین برای مشارکت اقشار مختلف جامعه فراهم آید.

پلتفرم‌های آنلاین خرید و فروش طلا در ایران تنها چند سال است که فعالیت خود را آغاز کرده‌اند. در ابتدای راه، این خدمات بیشتر با تردید و پرسش‌های فراوان مواجه بودند؛ چه از سوی مردم و چه از سوی نهادهای ناظر. دغدغه اصلی، اعتمادسازی و اثبات امنیت چنین بستری بود اما در مدت کوتاهی، با توسعه زیرساخت‌های فناوری، شفاف‌تر شدن فرآیندها و ارتباط نزدیک‌تر فعالان این حوزه با نهادهای مسئول، این اعتماد شکل گرفت. امروز می‌توان با قاطعیت گفت که این پلتفرم‌ها، نه تنها سهم قابل‌تأملی از بازار سنتی را به خود اختصاص داده‌اند، بلکه در فرهنگ مالی خانوارهای ایرانی نیز تغییر ایجاد کرده‌اند.

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این تحول، فراهم شدن امکان سرمایه‌گذاری و پس‌انداز برای کسانی است که تنها توان اندکی برای ورود به این بازار دارند. تا چند سال پیش، خرید طلا تنها در قالب قطعاتی با وزن و ارزش بالا در دسترس بود و این

فعالان این حوزه باید همواره بر شفافیت، امنیت و مسئولیت‌پذیری پایبند باشند، و از سوی دیگر، دولت و نهادهای ناظر باید با نگاهی راهبردی و آینده‌نگر، زمینه رشد و توسعه این بازار را فراهم کنند.

در پایان تأکید می‌کنم که ما امروز در نقطه‌ای حساس ایستاده‌ایم. راهی که انتخاب می‌کنیم، می‌تواند این فرصت تاریخی را به یک دستاورد ملی تبدیل کند یا با محدودیت‌های غیرضروری، سرمایه اجتماعی شکل‌گرفته در این سال‌ها را از بین ببرد. امید دارم که با تصمیمات درست و مبتنی بر آینده‌نگری، شاهد شکوفایی بیشتر این حوزه در سال‌های پیش رو باشیم.

در جامعه کمک خواهد کرد، بلکه می‌تواند بخشی از نیازهای سیاست پولی کشور را نیز برطرف کند.

برنامه هفتم توسعه، فرصتی است برای بازنگری در نگاه به این حوزه. در شرایطی که دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی به عنوان هدف این برنامه اعلام شده، بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌ها ضرورتی انکارناپذیر است. اگر بخواهیم در این مسیر به موفقیت برسیم و از شکست احتمالی جلوگیری کنیم، ناگزیر باید از همه ابزارها و ظرفیت‌ها، از جمله بازار طلا و پلتفرم‌های دیجیتال، استفاده کنیم. نادیده گرفتن چنین ظرفیتی، به معنای محروم کردن اقتصاد کشور از یک بازوی توانمند در مسیر تحقق اهداف توسعه است.

به عنوان کسی که سال‌ها در این حوزه فعالیت داشته‌ام، باور دارم که آینده اقتصاد دیجیتال ایران، بدون تقویت و حمایت از بازارهای مالی نوین، آینده‌ای ناقص خواهد بود. طلا به دلیل جایگاه ویژه‌ای که در فرهنگ و اقتصاد ایرانیان دارد، می‌تواند محور این تحول باشد اما شرط اصلی، اعتمادسازی دوطرفه است: از یک سو،

رکورد شکنی نیشکر در سایه برنامه هفتم

عبدعلی ناصری
مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی

محقق خواهد شد؟ طبق اهداف برنامه هفتم، خودکفایی محصولات اساسی کشاورزی مصوب شده است، آیا محقق می شود؟

دکتر عبدعلی ناصری تشریح کردند: شکر، یکی از این محصولات راهبردی است و همانگونه که ذکر کردید، نقش مهمی در امنیت غذایی کشورها دارد و به عنوان یکی از مواد غذایی اساسی، در بسیاری از صنایع غذایی و حتی دارویی استفاده می شود؛ بنابراین تولید شکر به میزان کافی و با کیفیت بالا اهمیت زیادی در تأمین امنیت غذایی ایفا می کند. تولید پایدار برای تحقق امنیت غذایی کشور، از راهبردهای اصلی شرکت توسعه نیشکر است؛ برای تحقق این راهبرد، هم در حوزه فناوری های نوین و هم در زمینه استفاده از نیروهای متخصص، گام های خوبی برداشته شده و پیوندی بین دانش و صنعت نیشکر برقرار شده که به پایداری و جهش تولید منجر شده است. در حال حاضر فعالیت این شرکت به گونه ای بوده که نه تنها توانسته بیش از ۴۰ درصد شکر مورد نیاز کشور را تأمین کند؛ بلکه در تولید سایر محصولات نیشکری نیز رکورددار است.

سال گذشته هم سند راهبردی نیشکر ابلاغ شد. این سند راهبردی، بر چهار محور سرمایه انسانی، محیط زیست، توسعه و تکمیل زنجیره ارزش و تقویت تحقیق و توسعه تمرکز دارد. افزایش سه درصدی سهم نیشکر از بازار شکر کشور یکی از اهداف کلیدی این سند است. با دستیابی به این هدف، سهم این صنعت از بازار شکر کشور افزایش یابد و جایگاه نیشکر با تولید ۸۰۰ هزار تن شکر، به عنوان یکی از مهم ترین تولیدکنندگان این محصول تثبیت خواهد شد.

یکی دیگر از برنامه های راهبردی این شرکت، کسب ۴۰ درصد درآمد از محل صادرات محصولات نیشکری است؛ محصولاتی همچون الکل طبی، خمیرمایه، ام.دی.اف، خوراک دام و... دارای بازارهای صادراتی مناسبی در کشورهای منطقه است و می توانند سهم قابل توجهی در افزایش درآمد شرکت های تابعه داشته باشند. بهبود و توسعه تولید، از دیگر محورهای این سند است؛ برنامه ریزی توسعه نیشکر، به کارگیری همه ظرفیت های صنعت نیشکر برای تحقق شعار سال است و در ابلاغ سند راهبردی این مجموعه، برنامه ریزی مدیران نیشکری به گونه ای است که واحدهای هشت گانه از ظرفیت اسمی خود عبور کنند تا به جهش تولید دست یابند.

در زمینه چالش تأمین آب برای محصولات کشاورزی چه راه حل هایی وجود دارد؟ آیا واردات محصولات آب بر منطقی و کارشناسی می باشد؟

نکته اول اینکه، نیشکر در مقایسه با سایر محصولات زراعی، که گیاه آب بر نیست. از منظر مهندسی آبیاری و زهکشی، نیشکر به دلیل راندمان بالای تبدیل آب به ماده خشک

برنامه هفتم توسعه اقتصادی، سند راهبردی کلانی است که نقشه مسیر پیشرفت کشور در پنج سال آینده را ترسیم می کند. در بخش کشاورزی، این برنامه، افق های بلندمدتی را دنبال می کند که از جمله می توان به تحقق رشد سالانه ۵.۵ درصدی در این صنعت و دستیابی به خودکفایی در محصولات اساسی غذایی اشاره کرد. با این حال، پرسش اصلی اینجاست که آیا با وجود چالش های پیچیده ای چون ناترازی های ساختاری، محدودیت های ناشی از تحریم ها و بروکراسی اداری، دستیابی به این اهداف بلند پروزانه امکان پذیر خواهد بود؟

برای واکاوی این موضوع و بررسی راهکارهای عملیاتی شدن این برنامه در یکی از بخش های راهبردی کشاورزی، گفت و گویی با دکتر عبدعلی ناصری، مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی داشتیم. شرکت توسعه نیشکر به عنوان یکی از بزرگترین و پیشروترین مجموعه های کشاورزی- صنعتی کشور، نقش انکارناپذیری در تأمین امنیت غذایی و توسعه اقتصادی استان خوزستان و کل ایران ایفا می کند.

در این گفت و گو با چند پرسش اساسی، دکتر ناصری از ظرفیت ها، دستاوردها و برنامه های این شرکت برای همگامی با اهداف برنامه هفتم توسعه، چالش های پیش روی صنعت شکر و نیشکر به ویژه در حوزه تأمین آب و همچنین افق های پیش روی این صنعت استراتژیک می گوید.

طبق برنامه هفتم توسعه؛ در صنعت کشاورزی، طی ۵ سال این صنعت می بایست با رشد ۵/۵ درصدی روبه رو شود، آیا با وجود ناترازی، تحریم و بروکراسی پیچیده این عمل

تصفیه شکر خام حاصل از برداشت نیشکر و نیز شکر خام وارداتی به دست آمده است. هر یک از کارخانه‌های شرکت توان تصفیه ۱۷۵ هزار تن شکر را دارند و علاوه بر شکر سفید، تولید شکر قهوه‌ای، دارویی و طعم‌دار در خطوط جداگانه انجام می‌شود.

شرکت توسعه نیشکر با اتکا به سرمایه اجتماعی ارزشمند و بی‌بدیل خود، متشکل از خانواده‌ای ۱۰۰ هزارنفره در مسیر توسعه گام برداشته است. مشارکت فعالانه این خانواده، به افزایش تولید شکر و رکوردشکنی در تولید محصولات جانبی همچون الکل طبی، خمیرمایه، خوراک دام و سایر محصولات نیشکری منجر شده است. از خودگذشتگی و تلاش شبانه‌روزی کارگران، برنامه‌ریزی دقیق، به‌کارگیری روش‌های نوین در تولید، وضعیت مطلوب مزارع نیشکر در سال زراعی گذشته به دلیل مدیریت مطلوب مزرعه در کاشت، داشت و برداشت، افزایش راندمان تولید و... باعث تحقق این دستاوردها شده است.

اهداف اصلی صنعت نیشکر شامل این موارد بوده است: تولید ۷۰۰ هزار تن شکر؛ این هدف از ابتدا به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اولویت‌ها در نظر گرفته شده است. تولید ۱۰۰ هزار تن خوراک دام؛ بخشی از برنامه‌های جانبی شرکت برای استفاده بهینه از محصولات فرعی. تولید ۲۴۰ هزار تن کاغذ؛ کارخانه مربوط به این هدف در کشت و صنعت سلمان فارسی در حال ساخت است. تولید الکل طبی؛ ظرفیت پیش‌بینی‌شده ۳۳ میلیون لیتر بود، اما خوشبختانه تاکنون تولید ما به ۳۶ میلیون لیتر افزایش یافته است.

قابل استفاده، یک محصول استراتژیک محسوب می‌شود.

شاخص بهره‌وری اقتصادی آب در این گیاه، با در نظر گرفتن محصولات جانبی، حدود ۹۰۰۰ تومان بر مترمکعب است که چندین برابر محصولات دیگر استان بوده است. بعد از نیشکر، بیشترین بهره‌وری اقتصادی آب در بین گیاهان زراعی را چغندر قند دارد (حدود ۳۴۵۰ تومان بر مترمکعب) که بهره‌وری اقتصادی نیشکر بیش از ۲/۵ برابر آن است و لذا بالاترین صرفه اقتصادی را برای کشور و استان خوزستان دارد. این اختلاف، نشان می‌دهد که نیشکر نه تنها از نظر کمی، بلکه از نظر ارزش افزوده نیز بر تمامی محصولات زراعی سازگار با شرایط اقلیمی خوزستان، برتری دارد.

علاوه بر این، توسعه فناوری‌های فرآوری و صنایع تبدیلی نیشکر می‌تواند سهم این محصول را در تحقق امنیت غذایی، ایجاد اشتغال و کاهش فشار بر منابع آب، افزایش دهد. از سوی دیگر، یکی از جنبه‌های مثبت زیست‌محیطی نیشکر، توانایی و پتانسیل بالا در جذب دی‌اکسیدکربن و تولید اکسیژن است. به طور متوسط با توجه به سطح زیر کشت این گیاه در خوزستان، میزان CO_2 جذب شده، معادل ۵۴۰۰۰۰۰ تن می‌باشد که برابر دی‌اکسیدکربن تولید شده توسط ۳۰ میلیون نفر می‌باشد. همچنین تولید اکسیژن در این گیاه نیز بسیار بالاست و می‌تواند ۴۰ تن در هکتار در سال اکسیژن تولید نماید که معادل اکسیژن مورد نیاز ۱۸ میلیون نفر خواهد بود.

برای افزایش بهره‌وری آب و ارتقاء سیستم آبیاری موجود، اقدامات متعددی در صنعت نیشکر انجام شده است که از مهمترین آنها، اجرای آبیاری یک جویچه در میان متغیر و اجرای آزمایشی سامانه آبیاری قطره‌ای زیرسطحی است. خوشبختانه با تغییر شیوه‌های آبیاری در مزارع نیشکر، شاهد کاهش قابل توجه مصرف آب و درعین حال افزایش راندمان تولید محصول با جلوگیری از ماندابی شدن مزارع بوده‌ایم. میانگین نتایج هفت ساله در دو فاز پژوهشی، نشان داد که سامانه آبیاری قطره‌ای زیرسطحی نسبت به آبیاری مرسوم، کاهش حدود ۴۰ درصدی آب مصرفی، افزایش بیش از ۲۰ درصد میانگین محصول تولیدی را به دنبال داشت.

صنعت نیشکر تا چه حدودی نسبت به اهداف برنامه هفتم قدم برداشته است ؟
امسال، برای نخستین بار بیش از ۸۶۶ هزار تن شکر سفید در واحدهای تصفیه تولید شد؛ رقمی که حدود ۲۰ درصد بالاتر از ظرفیت اسمی شرکت است. این رکورد با

توسعه» مسئولیت تولید، تعمیر و نگهداری پمپ‌های ما را بر عهده دارد. هر شرکت کشت و صنعت حدود ۴۴۰ مزرعه دارد که هر ۲۰ مزرعه شامل یک ایستگاه پمپاژ با سه دستگاه پمپ است.

در مجموع، حدود ۱۲۰۰ پمپ در هر شرکت وجود دارد که نیازمند تعمیر، تجهیز و بازرسی سالیانه هستند. شرکت راصد صنعت از ابتدا تاکنون در این مأموریت موفق عمل کرده و علاوه بر تعمیر پمپ‌ها، تولید قطعات کارخانه‌ها و ماشین‌آلات کشاورزی را نیز در دستور کار خود قرار داده است. این اقدام موجب صرفه‌جویی در هزینه‌ها شده است.

شرکت دیگری که نقش مؤثری دارد، «آبان بسیار توسعه» است که در تولید لوله‌های زهکشی و پلی‌اتیلن دوجداره برای شبکه‌های آب و فاضلاب فعالیت دارد. این شرکت علاوه بر تأمین نیاز داخلی ما، به شرکت‌های آب و فاضلاب تهران و اصفهان نیز خدمات ارائه می‌کند. کیفیت بالای محصولات باعث شده که مشتریان معتبری جذب شوند. همچنین، این شرکت سالانه ۱۵ میلیون کیسه شکر تولید می‌کند که علاوه بر تأمین نیاز داخلی، مازاد آن را در مناقصه‌ها به فروش می‌رساند. تولید دیوارهای بتنی، نیوجرسی و لوله‌های بتنی نیز از دیگر فعالیت‌های این شرکت است.

شرکت پشتیبانی دیگر، «سداد فام نیشکر» است که مسئولیت امور فنی، مهندسی، مخابرات، برق، هتل‌داری، مسافرت و ساخت‌وسازهای مختلف را بر عهده دارد. این شرکت مدیریت هتل نیشکر و مجموعه ورزشی را نیز بر عهده دارد و خدمات متنوعی ارائه می‌دهد، از جمله تهیه وعده‌های غذایی با قیمت مناسب برای خانواده کارکنان.

همچنین در بخش حمل‌ونقل، شرکت «ایمن ترابر نیشکر» فعال است که در حال تبدیل به یک شرکت ملی برای حمل کالا در سراسر ایران است. سال گذشته این شرکت ۱.۳ میلیون تن بار جابه‌جا کرد و امسال هدف افزایش به ۱.۵ میلیون تن را دنبال می‌کند. این شرکت در شهرهایی مانند رشت، بندرانزلی و شهرستان کارون شعبه دارد و به زودی در تهران و اهواز نیز فعال خواهد شد.

ما تنها شکر سفید تولید نمی‌کنیم، بلکه شکر قهوه‌ای، شکر دارویی و شکرهای طعم‌دار نیز در مجموعه ما تولید می‌شوند. هدف اصلی ما توسعه صنایع جانبی بوده است که تاکنون به ۷۵ درصد آن دست یافته‌ایم. تحقق ۲۵ درصد باقی‌مانده به احداث کارخانه تولید کاغذ بستگی دارد. در زمینه تولید شکر نیز به ظرفیت اسمی نزدیک شده‌ایم و در مسیر دستیابی به اهداف نهایی قرار داریم.

تولید خمیرمایه: هدف اولیه تولید ۱۰ هزار تن بود که اکنون به ۱۲ هزار تن ارتقا یافته است. تولید ام‌دی‌اف از باگاس نیشکر: از طریق همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان، این کارخانه ظرفیت تولید ۱۳۲ هزار مترمکعب ام‌دی‌اف دارد. این محصولات به یکی از دستاوردهای شاخص ما در زمینه تولید صنعتی تبدیل شده است. این اهداف و دستاوردها نشان‌دهنده تعهد و برنامه‌ریزی دقیق برای توسعه پایدار و افزایش بهره‌وری در این مجموعه است.

در کنار فعالیت‌های ما، بخش خصوصی نیز اقداماتی انجام داده است. از جمله شرکت «نئوپان پارس» که در شرکت «دعبل خزاعی» مشغول فعالیت است و منافع آن به بخش خصوصی تعلق دارد. همچنین، در شرکت کشت و صنعت امیرکبیر کارخانه‌ای در حال احداث است که ان‌شاءالله به زودی افتتاح خواهد شد و ظرفیت تولید ۲۰۰ هزار مترمکعب تخته صنعتی را خواهد داشت.

لازم به ذکر است که محصولات اصلی ما شکر است، اما نیشکر دارای دو پسماند عمده است. یکی «باگاس» که از آن محصولات متنوعی مانند ام‌دی‌اف، خوراک دام و حتی کاغذ تولید می‌شود. دیگری «ملاس» که برای تولید الکل طبی، خمیرمایه و گاز CO₂ مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین «ویناس» به عنوان ماده پایه خوراک دام و کود توسط شرکت‌های تولیدکننده کود، طی فرایندهایی به محصولات تبدیل می‌شود.

در این میان، شرکت‌های پشتیبانی نقش مهمی ایفا می‌کنند. برای مثال، شرکت «راصد صنعت

آینده صنعت نیشکر و صنایع جانی این محصول به چه صورت هست ؟

تولید، شاهد تحولات مثبتی در منطقه خواهیم بود. این شرکت به دنبال سود اقتصادی صرف نیست. نیشکر صنعتی برآمده از مردم و در کنار مردم است و ما خود را متعهد به مسئولیت‌های اجتماعی در قبال مردم منطقه می‌دانیم. در همین راستا، این شرکت در بارندگی‌ها و آبگرفتگی‌ها برای رفع مشکلات ناشی از آبگرفتگی مناطق مختلف، در کنار مردم بود و در امسال و در شرایط خشکسالی نیز با عزمی راسخ در مسیر رفع چالش‌ها و کمک به مردم گام برمی‌دارد.

در سال‌های اخیر، این شرکت با حمایت از اشتغال روستایی و پشتیبانی از رونق تولید در جوامع پیرامونی در قالب مسئولیت‌های اجتماعی، سهم قابل توجهی در توسعه و توانمندسازی روستاهای همجوار واحدهای نیشکری داشته است. اقدامات این شرکت در مناطق همجوار در حوزه اشتغال، تولید، عمرانی، گردشگری و ... رضایت نسبی جوامع پیرامونی را به دنبال داشته است؛ رضایتی که سبب شده نیشکر به عنوان نماد محرومیت‌زدایی و توسعه جوامع روستایی شناخته شود. همچنین، صنعت نیشکر با رویکردی نوین، به دنبال توسعه پایدار در خوزستان است. رونق گردشگری و اقتصاد محلی، از جمله مهم‌ترین مولفه‌های این توسعه پایدار است. با تلاش‌های صورت‌گرفته، واحدهای هشت‌گانه نیشکری در مسیر تبدیل‌شدن به یک مقصد گردشگری جذاب برای گردشگران داخلی و خارجی قرار گرفته است. این امر، نویدبخش آینده‌ای روشن برای خوزستان و توسعه پایدار این استان خواهد بود.

شرکت نیشکر در بازار سرمایه، پذیرفته شده است. این حضور، نویدبخش تحولات مثبت و رونق چشمگیر این صنعت راهبردی است. این اتفاق مبارک، فرصت‌های بی‌نظیری را برای سرمایه‌گذاری و مشارکت مردم در این حوزه کلیدی فراهم می‌کند و زمینه‌ساز جهش تولید و شکوفایی اقتصادی خواهد بود. یکی از مهم‌ترین مزایای این اقدام، دسترسی به منابع مالی جدید از طریق جذب سرمایه‌های مردمی است. این امر، شرکت نیشکر را قادر می‌سازد تا برنامه‌های توسعه‌ای خود را با سرعت و شتاب بیشتری به اجرا درآورد، ظرفیت تولید را افزایش دهد و گام‌های بلندی در جهت ارتقای بهره‌وری بردارد.

ورود نیشکر به بازار سرمایه، عملاً مردم را بیش از پیش در این صنعت سهیم می‌کند و زمینه مشارکت گسترده آحاد جامعه در سود و منافع آن را فراهم می‌آورد. این امر، حس تعلق خاطر و دغدغه‌مندی مردم نسبت به این صنعت را افزایش می‌دهد و انگیزه مضاعفی برای مشارکت فعالانه در رونق و توسعه آن ایجاد می‌کند. شکوفایی این صنعت، بدون شک، پیامدهای مثبت اقتصادی و اجتماعی متعددی برای منطقه خواهد داشت. افزایش تولید، ایجاد فرصت‌های شغلی جدید با فعال شدن صنایع پایین‌دستی و رونق کسب و کارهای وابسته تنها بخشی از این دستاوردها است.

در عین حال، این شرکت با سرمایه‌گذاری‌های مؤثر در صنایع جانبی و راه‌اندازی صنایع پایین‌دستی همچون کارخانه تولید کاغذ، اسانس، کود فسفاته، تغلیظ ویناس و ... قدم‌های مهمی در تنوع‌بخشی به محصولات نیشکری برداشته و به موفقیت‌های ارزشمندی دست‌یافته است. در واقع، اقتصاد مقاومتی مدّ نظر مقام معظم رهبری، با بهره‌برداری حداکثری از این ظرفیت‌ها مسیر می‌شود، بنابراین برای رسیدن به این هدف از همه ظرفیت‌های صنعت نیشکر چه در حوزه صنایع پایین‌دستی و چه در تنوع‌بخشی به محصولات استفاده می‌شود.

در این زمینه، گام‌های مؤثری برداشته شده است. کارخانه تولید کود فسفاته و نیترا ته و کارخانه تولید «اسانس» اکالیپتوس در مرحله تولید قرار دارد و در عین حال، کارخانه‌های ام‌دی.اف کشت و صنعت امیرکبیر با پیشرفت بیش از ۹۰ درصدی و همچنین کارخانه کاغذ سلمان فارسی با مشارکت ستاد اجرایی فرمان امام در دست اقدام است که با بهره‌برداری آن هم در حوزه اشتغال و هم در حوزه

اصلاح ساختار قیمت گذاری، اصلی‌ترین چالش صنعت خودروسازی کشور

مدیر عامل شرکت کرمان موتور در نشست ماهیانه مدیران عامل صنایع خودروسازی کرمان، از تلاش این مجموعه بر حفظ سرمایه انسانی خبر داد و با اشاره به چالش‌های صنعت خودروسازی کشور، بر ضرورت بازنگری در سیاست‌ها تأکید و راهکارهایی برای برون رفت از بحران جاری در صنعت ملی خودروسازی ارائه نمود.

سامان فیروزی
مدیر عامل شرکت کرمان موتور

قیمت گذاری دستوری، تصریح کرد: شورای رقابت با توجیه وجود انحصار در کل بازار خودرو و نه فقط بخشی از بازار، در بهمن ۱۴۰۱ وارد شده و دستورالعمل قیمت گذاری خودرو را بر اساس ضوابط قیمت گذاری هیئت تعیین و تثبیت قیمت‌ها مصوب می‌کند. تحت تاثیر این ضوابط (تثبیت قیمت‌ها) ورشکستگی برای تولید کنندگان موج می‌زند. دستورالعملی که در عمل و اجرا تمام فعالان این صنعت را به مرز ورشکستگی و تعدیل نیرو رسانده است، حتما ایراد دارد.

فیروزی با مطرح کردن سوال «یا طی این دو سال، انحصار کمتر و یا رفع شد؟» توضیح داد: اگر آمار تولید خودروسازان در شش ماه اول ۱۴۰۲ و شش ماه اول ۱۴۰۴ را مقایسه کنید، متوجه نتایج این تصمیم می‌شوید. زمانی که دولت تصمیم می‌گیرد و وزارت صمت کاملاً منفعل عمل می‌کند، دستگاه‌های مختلف ورود می‌کنند؛ کمیته و هیئت تشکیل می‌دهند و تصمیم گیری چندین برابر سخت‌تر می‌شود.

فیروزی ادامه داد: امروز در نهایت همانطور که اتفاق افتاده، یک صنعتی داریم که هر پنج ذی‌نفع آن یعنی مشتریان، تامین کنندگان، پرسنل، دولت و سهامداران ناراضی هستند که نکته قابل تأملی است.

مدیر عامل کرمان موتور با بیان اینکه رشد و نوآوری در صنعت خودرو مهم‌ترین شاخص برای توسعه و موفقیت بنگاه‌ها در این صنعت است، اضافه کرد: از یک سو قوانین بسیار مدرن و مترقی برای توسعه نوآوری و فناوری مانند قانون حمایت از تولید دانش بنیان تدوین می‌کنیم و در آن مشوق‌هایی مانند اعتبارات مالیاتی برای سرمایه گذاری در این امور و یا صندوق‌های سرمایه گذاری در نظر می‌گیریم. از سوی دیگر اجازه نمی‌دهیم سودی نصیب تولید کننده شود تا بیاورد در این حوزه سرمایه گذاری کند.

سامان فیروزی راه حل این مشکلات و چالش‌ها را در ایجاد رقابت واقعی و رفع تمام موانع محدود کننده در این صنعت می‌داند. وی افزود: اگر واردات خودرو بر اساس قانون با تعرفه معقول و پایه حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد و قطعات با تعرفه حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد انجام شود، در نهایت نقش یکسان سازی میان محیط کسب و کار داخل و خارج برقرار می‌شود. البته این امر برای امسال نیز نیازمند مصوبه شورای عالی هماهنگی سران قوا خواهد بود. همچنین تخصیص ۲۵ الی ۳۰ درصد از سهمیه ارز کل صنعت خودرو برای واردات در توسعه این صنعت کمک کننده و موثر خواهد بود.

وی ادامه داد: دولت، وزارت صمت و سایر نهادها در موضوعاتی مانند استانداردهای محصول و مسائلی از این قبیل، برخورد یکسان نموده و در کنار آن تمام محدودیت‌های تولید کنندگان خودرو از جمله قیمت گذاری را حذف و شرایط رقابت را فراهم سازند. در این صورت مشاهده خواهید کرد که تمام ذی‌نفعان این صنعت از این حالت نارضایتی خارج شده و صنعتی رو به رشد و شکوفا خواهیم داشت. در غیر اینصورت مانند صنایع انرژی، آب و... دچار ناترازی و ورشکستگی‌های مزمین خواهیم شد.

سامان فیروزی، مدیر عامل شرکت کرمان موتور با انتقاد از بلاتکلیفی و عدم وجود راهبرد مشخص برای صنعت خودرو در کشور، عدم وجود رقابت در صنعت خودرو و ناتوانی دولت در تصمیم گیری را مهم‌ترین دلایل عقب ماندگی و عدم رضایت تمام ذی‌نفعان این صنعت ذکر کرد.

فیروزی با اشاره به توقف واردات خودرو توضیح داد: تعرفه واردات خودرو در لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ بدون توجه به فناوری و نوع قوای محرکه و ارزش خودرو را ۱۰۰ درصد تعیین می‌کنند. اگر همه خودروها با این شرط وارد شوند، نتیجه آن افزایش ۴۰ درصدی در قیمت خودروی وارداتی خواهد شد. به همین علت امروز شاهد درگیری و نامه نگاری‌ها بین مجلس، دولت و دیوان عدالت و ... هستیم. در نهایت همین مسائل موجب شده تا هیچ خودرویی ثبت سفارش نشده و همه طرفین متضرر می‌شوند. مدیر عامل کرمان موتور با اشاره به اثرات منفی

دکتر علی پژوهان
مدیرعامل شرکت مانا انرژی پاک

به جای کالا، انرژی ارزان صادر می‌کنیم

دکتر پژوهان، مدیرعامل شرکت مانا انرژی پاک، با هشدار درباره الگوی نادرست مصرف انرژی در کشور، تأکید کرد: «ما در ازای مصرف ۲۵۰ میلیارد دلار منابع انرژی، تنها ۴۰۰ میلیارد دلار ارزش افزوده ایجاد می‌کنیم که این یک زنگ خطر بزرگ است.» وی با بیان اینکه «در عمل، محصول صادر نمی‌کنیم، انرژی ارزان صادر می‌کنیم»، راه حل را توسعه صنایع با ارزش افزوده بالا و توقف توسعه صنایع انرژی‌بر دانست و هشدار داد که تزریق منابع برای حل مشکل برق، بدون اصلاح قیمت‌ها، بحران را تنها به تعویق می‌اندازد.

در همین زمینه مدیرعامل شرکت مانا انرژی پاک، به تحلیل چالش‌های بخش انرژی و تأثیر آن بر اقتصاد کلان کشور پرداخت و هشدارهای جدی در این زمینه مطرح کرد.

هشدار درباره برنامه‌های توسعه نیروگاه‌ها

وی با اشاره به مطالعه‌ای درباره نسبت تولید ناخالص داخلی (GDP) به مصرف منابع انرژی گفت: با ارفاق اگر تولید ناخالص داخلی کشور را ۴۰۰ میلیارد دلار در نظر بگیریم، در قبال آن حدود ۲۵۰ میلیارد دلار منابع انرژی مصرف می‌کنیم. این رقم نشان می‌دهد ارزش افزوده ایجادشده در کشور با توجه به منابع عظیمی که استفاده می‌کنیم، بسیار ناچیز است. این موضوع یک زنگ خطر بزرگ برای اقتصاد ایران محسوب می‌شود.

صدور انرژی به جای کالا

مدیرعامل مانا انرژی پاک با انتقاد از الگوی کنونی توسعه صنایع، خاطرنشان کرد: تمرکز ما بر توسعه

در بخش انرژی را حل کنیم. لازم است توسعه صنایع بر پایه «ارزش آفرینی» باشد و از توسعه صنایع انرژی‌بر جدید جلوگیری شود. انرژی باید در اختیار صناعی قرار گیرد که بیشترین ارزش افزوده را ایجاد می‌کنند.

عملکرد وزارت امور اقتصادی و دارایی در راستای تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی

آیین‌نامه اجرایی بند (الف) ماده (۳) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (موضوع برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده) مصوب ۱۴۰۴/۰۱/۲۴ هیأت وزیران، برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی هدف‌گذاری شده برای سال ۱۴۰۴ را تهیه و مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۲ به تصویب هیأت وزیران رساند.

براساس برنامه مذکور، به منظور تحقق رشد اقتصادی ۸ درصد با فروض در نظر گرفته شده در سال ۱۴۰۴، در مجموع ۷۹۸۴۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری مورد نیاز است که تأمین این میزان منابع مالی از بخش‌های مختلف اقتصادی نظیر شبکه بانکی، بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری بخش دولتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی خارجی، بیمه، صندوق توسعه ملی، تأمین مالی ارزی، آورده بخش خصوصی و سایر نهادها تأمین مالی در برنامه مذکور پیش‌بینی شده است. شایان ذکر است از آنجا که تحقق منابع مالی پیش‌بینی شده مستلزم تحقق الزاماتی است لذا در جدول (۳) مصوبه «برنامه تأمین مالی رشد هدف‌گذاری شده در سال ۱۴۰۴ موضوع بند الف ماده (۳) قانون برنامه هفتم پیشرفت»، الزامات تحقق منابع مالی رشد اقتصادی هشت درصد در حوزه‌های اقتصاد کلان، شبکه بانکی، بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری بخش دولتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی خارجی، صندوق توسعه ملی، بیمه، تأمین مالی ارزی و نهادهای عمومی ارائه شده است. حفاظت از ذخایر ارزی راهبردی کشور در قالب یک سیاست ارزی شناور مدیریت شده، تحقق ثبات اقتصاد کلان از طریق نرخ تورم پیش‌بینی‌پذیر، پایداری مالی دولت، تقویت تعاملات بین‌المللی و منطقه‌ای به ویژه در حوزه‌های تجاری و مالی برای خنثی‌سازی تحریم‌ها، کاهش مداخلات دولت در اقتصاد به ویژه در قیمت‌گذاری دستوری، رفع انحصارات و موانع رقابت برای تسهیل ورود بنگاه‌های جدید به عرصه اقتصادی از الزاماتی است که جهت تأمین منابع و سرمایه‌گذاری منابع پیش‌بینی شده ضروری است.

اجرای تسهیلات اشتغال و تولید در قالب قوانین بودجه سنواتی در کشور:

تخصیص تسهیلات اشتغال و تولید به فعالان اقتصادی اولویت‌دار در کشور یکی از موارد مهم در زمینه ارتقا سطح تولید و ایجاد رشد اقتصادی بوده است. برخی اقدامات انجام‌شده در این راستا به شرح مقابل می‌باشد:

دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصد هدف‌گذاری شده برنامه هفتم پیشرفت، نیازمند ملزوماتی از جمله تحقق کامل منابع مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری، رشد بهره‌وری، اشتغال و سرمایه‌گذاری متناسب در بخش‌های مختلف اقتصادی و پیش‌ران کشور و رفع ناترازی‌ها می‌باشد. از سوی دیگر، با در نظر گرفتن شرایطی که بر اقتصاد کشور طی سال جاری تحمیل شده (جنگ ۱۲ روزه تحمیلی، اعمال مکانیسم ماشه و ...) دستیابی به این رشد با چالش‌هایی روبرو خواهد شد.

با در نظر گرفتن موارد بیان شده، در ادامه اهم اقدامات صورت گرفته توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در راستای دستیابی به رشد ۸ درصدی به شرح زیر ارائه می‌شود:

تصویب برنامه تأمین مالی رشد ۸ درصدی:

بر اساس بند «الف» ماده (۳) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، «وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های اجرایی تا پایان هر سال، برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی هدف در سال بعد، را در چهارچوب قوانین تهیه نموده و به تصویب هیأت وزیران برساند». در این راستا وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط ضمن تدوین و تصویب

اقدام ویژه بعد از ۶ سال

▶ حمایت از کسب و کارها: انجام اقداماتی در راستای تسهیل فرایندهای اداری صدور مجوزها و جلوگیری از وضع مقررات ناگهانی، آماده سازی زیرساخت درگاه ملی مجوزها برای صدور بسته‌های سرمایه‌گذاری‌های بدون نام.

▶ اصلاح رویه‌ها و فرآیندهای واگذاری برای تضمین انتقال واقعی به بخش خصوصی

علاوه بر موارد مطرح شده در بالا، وزارت امور اقتصادی و دارایی در شرایط جنگ دوازده روزه اقداماتی را در راستای حوزه وظایف خود انجام داده که اهم آنها در راستای حفظ ثبات تولید کشور به شرح زیر است:

▶ تمدید مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات مشاغل و اشخاص حقوقی به مدت ۳ ماه (تا پایان شهریورماه سال جاری)

▶ تمدید مهلت ارائه اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده به مدت ۱ ماه

▶ صدور گواهی موقت با مدت اعتبار یک‌ماهه موضوع تبصره (۱) ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم

▶ تعلیق و توقف ۴ ماهه کلیه اقدامات حقوقی، اجرایی

▶ پیگیری پرونده‌های مالیاتی در جریان رسیدگی واحدهای تولیدی در مراجع قضایی و اعمال حداکثر زمان تقسیت بدهی مالیاتی اشخاص

▶ ابلاغ دستورالعمل تمدید خودکار سه ماهه مجوزهای کسب و کار

▶ ترخیص ۲۴ ساعته تجهیزات مورد نیاز بخش فناوری اطلاعات از گمرک

▶ مدیریت لجستیکی سوخت، آب و اقلام ضروری

▶ افزایش ترخیص کالاهای اساسی و تسهیلات ویژه در ترخیص کالاهای وارده و ترخیص شبانه‌روزی دارو و تجهیزات پزشکی توسط گمرک ج.ا.

- اعطای تسهیلات از محل منابع بازگشتی حساب پیشرفت و عدالت (جزء (۳) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور) به هر استان ۵۰۰ میلیارد تومان (طرح‌های اولویت‌دار معرفی شده از سوی استانداران محترم)

- معرفی حدود ۴۵ همت متقاضیان به موسسات عامل (تاکنون معادل ۱۲ همت به متقاضیان پرداخت شده است) از منابع تسهیلات تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور

- اقدامات اجرایی جهت تخصیص حدود ۱۵ همت به متقاضیان از محل منابع تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۳

- اختصاص ۵۰۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه صندوق‌های ضمانت و پژوهش و فناوری به منظور افزایش توان ضمانت ۱۰ برابری

- اختصاص ۵۰۰ میلیارد تومان به منظور اجرای سیاست‌های فعال بازار کار و ...

- انجام سازوکار تعیین سهم نهادها و موسسات عامل معادل ۱۰۰ همت از منابع تسهیلات

قرض الحسنه تبصره (۱۵) سال ۱۴۰۴ کل کشور

- پیگیری منابع و نهایی سازی برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی به منظور تخصیص تسهیلات از محل تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور

بهبود حوزه تجارت خارجی:

▶ افزایش تعداد شرکت‌های بهره‌مند از تسهیلات ویژه ۱۸ گانه گمرک، توسعه انبارسازی، به حداقل رسیدن زمان فرآیندهای ترخیص کالا (شایان ذکر است با تلاش‌های بی‌وقفه گمرک جمهوری اسلامی ایران، بخشی از فرآیند ترخیص کالا که ناظر به عملیات‌های اجرایی گمرک است با سرعت قابل قبولی در حال انجام است؛ با این حال فرآیند تخصیص ارز و ثبت سفارش، ناشی از محدودیت‌های ارزی کشور، همچنان تأخیر در واردات کالا را در پی دارد که اصلاح آن در دستور کار قرار گرفته است).

▶ امضای توافقاتی در حوزه‌های مختلف اقتصادی به‌ویژه تجارت، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی در اجلاس سازمان همکاری‌های شانگهای

▶ افزایش روند سرمایه‌گذاری، تولید، صادرات و صدور مجوزها در مناطق آزاد

▶ طراحی مشوق‌های مالیاتی و تسهیلاتی، به منظور تضمین جذب سرمایه داخلی و خارجی و ارتقای امنیت سرمایه‌گذاری

▶ توسعه و مدیریت ذخایر استراتژیک کالاهای اساسی و مدیریت هدفمند واردات و صادرات کالاهای حیاتی

توسعه بازار بیمه:

▶ پیاده سازی نظام نظارت الکترونیکی و تست سلامت مالی، فنی و اقتصادی بیمه،

▶ ایجاد و تاسیس صندوق پژوهش و فناوری صنعت بیمه،

▶ ارتقای ضریب نفوذ بیمه، رشد حق بیمه تولیدی و جهش در بیمه های زندگی،

▶ گسترش شبکه خدمات (افزایش تعداد شعب شرکت های بیمه)،

پیشرفت در حوزه FATF: باز شدن گره مذاکرات مستقیم ایران و FATF (گروه

نقشه راه رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه گذر از اقتصاد دولتی به سوی اقتصاد نوین با محوریت بخش خصوصی و توسعه دریامحور

دکتر علی آقا محمدی، مشاور اقتصادی دفتر معظم رهبری و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، در تبیین الزامات برنامه هفتم توسعه، محورهای کلیدی از جمله نقش بی‌بدیل بخش خصوصی، توسعه مبتنی بر صادرات، بهره‌گیری از فرصت‌های جمعیتی و گذار به اقتصاد دیجیتال را بر شمرده است. تحلیل ایشان نشان می‌دهد که برنامه هفتم تنها یک سند توسعه‌ای دیگر نیست بلکه فرصت طلایی برای گذار اقتصاد ایران از ساختارهای فرسوده به یک اکوسیستم پویا و رقابت‌پذیر است.

توسعه صادرات و کریدور دریایی

ایشان دستیابی به نرخ رشد اقتصادی ۸ درصدی را منوط به افزایش کمی و کیفی صادرات و واردات و رسیدن به تراز تجاری مثبت دانست و خاطر نشان کرد که عمده این اتفاق در مسیر دریا رخ می‌دهد و در آینده تقاضای موثری در این حوزه خواهیم داشت، به همین دلیل بسیار واضح است که در این حوزه نیاز به صنعتی بسیار پویا، کارگشا و دارای حجم قابل توجه داریم؛ این بیان استراتژی توسعه را به وضوح دریامحور تعریف می‌کند. این امر مستلزم یک تحول زیرساختی و نهادی است؛ نهادهای حاکمیتی و شبه‌دولتی فعال در این حوزه باید نقش خود را از عملکرد مستقیم به تسهیل‌گر و ناظر تغییر داده و با جذب و فعال‌سازی تمام ظرفیت بخش خصوصی، زمینه را برای ظهور یک صنعت دریایی کامل، از کشتیرانی و لجستیک تا کشتی‌سازی و خدمات بندری، فراهم آورند، این رویکرد تنها راه ایفای نقش ایران به عنوان هاب ترانزیتی در منطقه است.

آقا محمدی با اشاره به دگرگونی‌های شتابان جهانی، شرط ماندن در این گردونه را ترمیم

اقتصاد کشور عنوان کرد و گفت اگر ایران می‌خواهد در رقابت و اقتصاد جهانی باقی بماند، باید چتر اقتصادی‌اش را عوض کند. به گفته وی امروز اقتصاد بازار شکست خورده است و اقتصاد دولتی نیز بیش از پیش شکست خورده، پس راه دیگری باید انتخاب کنیم؛ ایجاد ساختارها و نظام‌های نوین اقتصادی که از نظر سودآوری، از اقتصاد قبلی بهترند. این سخن به معنای عبور از یک دوگانگی قدیمی است.

اقتصاد نوین پیشنهادی، اقتصادی شبکه‌ای و ارزش‌آفرین است که در آن، خلق ثروت بر پایه نوآوری، دانش و تشکیل زنجیره‌های کامل عرضه شکل می‌گیرد؛ این مدل بخش خصوصی را نه به عنوان رقیب دولت، بلکه به عنوان موتور محرک اصلی در مرکز خود قرار می‌دهد.

مشاور اقتصادی دفتر معظم رهبری در ادامه نبود آموزش و آگاهی را عامل فراموشی سرمایه‌های ناملموس کشور خواند و بر لزوم احیای این سرمایه‌ها از طریق آموزش و ارتقای آگاهی مسئولان و مردم تأکید

سرمایه‌گذاری خارجی و فناوری روز، یک انتخاب نیست، یک ضرورت استراتژیک برای حفظ سهم ایران در بازار جهانی انرژی است. وی در بخش صنعت پتروشیمی نیز اهداف کمی روشنی را تشریح کرد و گفت ۲۴ میلیارد دلار برای افزایش ۳۵ میلیون تنی ظرفیت صنعت پتروشیمی در برنامه هفتم توسعه و ۴۰ میلیارد دلار برای افزایش ۵۴ میلیون تنی ظرفیت این صنعت در برنامه هشتم توسعه تعیین شده است که در این مسیر باید به تکمیل زنجیره ارزش و ایجاد ارزش افزوده حداکثری توجه ویژه شود. این اهداف، مسیر حرکت از خام‌فروشی به سمت صنایع پایبندستی و با ارزش افزوده بالا را ترسیم می‌کند.

بخش خصوصی محور اصلی توسعه

ایشان با تأکید بر اینکه بخش خصوصی قابلیت تحقق نرخ رشد ۸ درصدی برای کشور را دارد بر خروج این بخش از حالت انفعالی پافشاری کرد وی گفت: بخش خصوصی باید محوریت توسعه باشد و زمینه‌های فعالیت خود را برای توسعه مشخص کند، از دولت هم در این مسیر درخواست کمک داشته باشد، این درخواست کمک به معنای مطالبه‌گری برای ایجاد فضای کسب‌وکار با ثبات، قوانین شفاف و حمایت‌های واقعی است، نه دریافت رانت و امتیاز ویژه.

آقا محمدی بر توسعه روابط با کشورهای همسایه فراتر از صادرات تأکید و بیان کرد که افزون بر صادرات به کشورهای همسایه باید با آنها شریک باشیم زیرا با شراکت، امنیت کشور نیز افزایش می‌یابد، این نگاه، دیپلماسی اقتصادی را به عنوان مکمل امنیت ملی معرفی می‌کند. وی همچنین بر لزوم ایجاد شبکه‌های خودکفایی و اقتصاد غیرپولی تأکید کرد که در آن نیازهای متقابل بدون نیاز به گردش پول اساسی تأمین می‌شود. توسعه تجارت علمی و هدفمند و مدل‌های جدید فرانچایز از دیگر پیشنهادات ایشان در حوزه تجارت برای ایجاد زنجیره‌های کارآمد بود.

رئیس کارگروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری، بر لزوم استقلال صندوق‌های بازنشستگی از نهادها تأکید و تصریح کرد که این صندوق‌ها وابسته به زندگی بازنشستگان هستند و باید با سرمایه‌گذاری انجام‌شده، زندگی بازنشستگان تضمین شود. این توصیه، گامی ضروری برای سلامت اقتصاد کلان و جلوگیری از تبدیل این صندوق‌ها به عامل فشار بر بودجه دولت است.

در پایان، علی آقا محمدی با جمع‌بندی مباحث، تحقق رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه را نیازمند بسیج تمامی ظرفیت‌های کشور، از روستاها گرفته تا بزرگترین مجموعه‌های صنعتی داخل کشور دانست. برنامه هفتم توسعه در نگاه این کارشناس اقتصادی، نقشه راهی برای یک تحول نرم است؛ تحولی که شاید آخرین فرصت ایران برای استفاده از پنجره جمعیتی و گذار به یک اقتصاد پویا، دانش‌بنیان و متکی بر بخش خصوصی باشد. موفقیت در این مسیر، سرنوشت اقتصادی ایران در نیمه دوم قرن را رقم خواهد زد.

کرد. ایشان تصریح کردند که باید با تربیت مدیران جوان و استفاده از انسان‌های خلاق و خوش‌فکر در بدنه حاکمیت استفاده کنیم. این امر نیازمند تغییر ساختار تقویت نیروی انسانی به منظور توانمندسازی آنها در سازمان‌ها است. وی با اشاره به ویژگی جمعیت جوان کشور در ۲۵ سال آینده، هشدار جدی داد که در سال ۱۴۳۰ پنجره جمعیتی کشور بسته خواهد شد و ایران وارد دوران پیرسالی می‌شود. همچنین منابع فسیلی نیز جایگاه فعلی خود را از دست می‌دهند. این دو گزاره، یک الزام فوری را ایجاد می‌کنند: اقتصاد ایران باید پیش از بسته شدن این پنجره، از حالت منبع‌محور (متکی به نفت و گاز) به حالت خلاقیت‌محور (متکی به نیروی انسانی تحصیل‌کرده) تغییر کند. در غیر این صورت، فرصت تاریخی خود را برای توسعه از دست خواهد داد.

اقتصاد دیجیتال بستری گسترده برای رشد

آقا محمدی اقتصاد دیجیتال را یک فرصت استثنایی برای رشد اقتصادی کشور معرفی کرد و گفت باید با یک مهاجرت گسترده به سمت اقتصاد دیجیتال حرکت کنیم و مانع از ایجاد شکاف دیجیتال شویم. این مهاجرت، تنها به معنای توسعه زیرساخت‌های فناوری نیست، بلکه به معنای ایجاد یک اقتصاد جدید بر بستر دیجیتال است؛ اقتصادی که می‌تواند پاسخگوی نیازهای شغلی و ارزش‌آفرینی نسل جوان باشد، هزینه‌های مبادله را کاهش دهد و فرآیندهای تولید و تجارت را متحول کند.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به جایگاه نخست ایران در ذخایر نفت و گاز جهان، بر لزوم افزایش تولید نفت خام تا ۷.۴ میلیون بشکه در روز تأکید و بیان کرد که باید سهم سرمایه‌گذار از قراردادهای نفتی را افزایش دهیم. این سخن به وضوح نشان می‌دهد که جذب

چالش‌های تحقق رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه با صنعتی درگیر بحران

معجزه یا رویا؟

با تمام این وجود، در بروکر اسی اقتصادی و صنعتی کشور، مسئله کلیدی کارایی است نه صرفاً دولتی و خصوصی بودن اقتصاد ایران، اگر چه منابع عظیمی در دست مجموعه‌های زیر نظر حاکمیت و دولت می باشد اما عدم شفافیت یکی از علل اصلی ساختار معیوب فعلی بوده و این مشکل یکی از اولین مواردی هست که نیاز به اصلاح ساختار اقتصادی و کارایی آنان می بایست در الویت باشد.

اما از بروکر اسی اداری که گذار کنیم، دستیابی به رشد ۸ درصد سالانه مستلزم افزایش چشمگیر سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)، بهبود قابل توجه بهره‌وری (کارایی نیروی کار و سرمایه) و گسترش ظرفیت تولید در همه بخش‌ها، به ویژه صنعت و معدن را می طلبد.

علاوه بر آن تحریم‌های فلج‌کننده همچنان بزرگترین سد در برابر عدم تحقق برنامه هفتم هستند، تحریم‌ها دسترسی به فناوری‌های پیشرفته، قطعات حیاتی، کالاهای واسطه‌ای، سرمایه‌گذاری خارجی و بازارهای بین‌المللی را به شدت محدود کرده‌اند، همان‌طور که صنایعی مانند پتروشیمی، خودرو، فولاد و به شدت در خصوص تحریم‌های اعمال شده آسیب دیده‌اند.

مورد بعدی کمبود سرمایه‌گذاری می باشد، بی‌ثباتی اقتصادی باعث خروج سرمایه‌ها از کشور شده و عدم اطمینان، ریسک سرمایه‌گذاری را به شدت افزایش می‌دهد، همچنین مشکلات نظام بانکی با مشکلات نقدینگی، سوء مدیریت و وجود دارایی‌های مسموم دست و پنجه نرم می‌کند و نظام مالی کشور توانایی تامین مالی پروژه‌های بزرگ صنعتی را ندارد. سرمایه‌گذاری خارجی؛ اقدامی که می توان آن را قلب تپنده برنامه هفتم نامید، اما با شرایط فعلی امکان دسترسی به آن بسیار اندک است، عدم جذابیت سرمایه‌گذاری خارجی در ایران ریشه در یک چالش چند بعدی دارد که در آن ریسک‌های سیاسی و تحریم‌ها نقش محوری و تعیین‌کننده ایفا می‌کنند.

این ریسک‌ها با بی‌ثباتی اقتصادی کلان (تورم، نوسانات ارزی) و نامساعد بودن محیط کسب و کار (بوروکراسی، فساد، قوانین متغیر) تشدید می‌شوند. تا زمانی که این چالش‌های اساسی، به‌ویژه موضوع تحریم‌ها و بی‌ثباتی اقتصادی، به‌طور بنیادی و پایدار حل نشوند، جذابیت ایران برای سرمایه‌گذاران خارجی به‌طور قابل توجهی پایین خواهد ماند. حتی در صورت کاهش تنش‌های سیاسی، بهبود محیط کسب و کار و ثبات اقتصاد کلان پیش‌نیازهای ضروری برای جلب اعتماد مجدد سرمایه‌گذاران بین‌المللی هستند. بدون این اصلاحات، پتانسیل‌های عظیم اقتصادی ایران در جذب این سرمایه‌گذاری محقق نخواهد شد.

از مشکلات عریض و طویل اقتصادی و بروکر اسی پیچیده اداری که گذر کنیم، اقتصاد ایران سال‌هاست نرخ رشد پایین (گاهی منفی) را تجربه می‌کند. جهش ناگهانی به ۸ درصد نیازمند تحول اساسی است، صنایع ایران در حال حاضر در حال بقا هستند، نه رشد انفجاری. حل مشکلات پایه‌ای مانند تامین مواد اولیه، قطعات، نقدینگی و انرژی، اولویت مطلق است.

سخن پایانی

هدف رشد ۸ درصدی در برنامه هفتم توسعه، بلند پروازانه و نمادین است و نشان‌دهنده آرزوی کشور برای خروج از رکود و حرکت به سمت رونق است. اما واقعیت این است که تحقق این هدف در چارچوب شرایط فعلی اقتصاد ایران و با چالش‌های عمیق و چندلایه‌ای که صنایع با آن دست به گریبان هستند (تحریم‌ها، کمبود سرمایه، بهره‌وری پایین، مشکلات ساختاری)، در کوتاه‌مدت و حتی میان‌مدت بسیار بعید به نظر می‌رسد، اگر به دنبال رشد هستیم، ابتدا می بایست رشد ۳ تا ۴ درصد را تثبیت کرده و با تلفیق اصلاحات داخلی جسورانه در این راه قدم برداریم. تنها راه تحقق به این رویا، در چارچوب برنامه هفتم توسعه، نه یک هدف عادی، بلکه نیازمند یک انقلاب مدیریتی و نهادی در سطح ملی است. در این زمینه به معنای اراده سیاسی فرافوقه ای برای اجرای اصلاحات در دناک اما ضروری، کارایی اجرایی فوق‌العاده در تمام سطوح حکومت، جلب اعتماد بخش خصوصی و سرمایه‌گذاران خارجی از طریق اقدامات عملی و شفاف است.

بدون این سطح از عزم و تحول، خطر تبدیل شدن برنامه هفتم به سندی تشریفاتی یا آرزویی دست‌نیافتنی بسیار بالاست، این موفقیت در گرو تبدیل عزم ملی از شعار به برنامه عملیاتی مشخص، زمان‌بندی شده و مسوولیت پذیر با پشتوانه سیاسی و اجتماعی قاطع است.

امیر حسین حبیبی
دبیر اجرایی ویژه نامه

طبق برنامه هفتم توسعه، کشور می بایست با رشد هشت درصدی در جهت تحقق این برنامه قدم بردارد، در هر سال رشد ۸ درصدی سالانه، نرخ استثنایی و بسیار بالاتر از میانگین بلندمدت اقتصاد ایران (معمولاً زیر ۳-۴ درصد در سال‌های اخیر) و حتی بالاتر از نرخ رشد بسیاری از اقتصادهای نوظهور و پویا می باشد.

برای درک بهتر و عمیق‌تر در جهت تعریف این میزان رشد، اگر کشور چین را در نظر بگیریم، حتی چین در اوج رشد خود سالانه ۱۰ درصد رشد داشته و برای ایران که میانگین رشد چند سال اخیر زیر ۳ درصد بوده، این هدف جاه طلبانه می باشد.

در این بین مهمترین نکته، فاصله بین وضع موجود و هدف می باشد، ایران با مشکلات ساختاری عمیق دست و پنجه نرم می‌کند، تحریم‌ها که دسترسی به فناوری و بازارها را محدود کرده، سیستم اداری به شدت پیچیده و تو در تو، کمبود سرمایه‌گذاری به دلیل عدم اطمینان اقتصادی، بهره‌وری پایین، مشکلات بانکی و نقدینگی، فرسودگی تجهیزات ... اینها موانع بزرگ جهت تحقق مورد نظر هستند. حال اگر جهت تحقق اهداف برنامه هفتم، ظرفیت مجموعه‌های بزرگ صنعتی اهم از دولتی، شبه دولتی و خصوصی را در نظر بگیریم، متوجه خواهیم شد ۶۰ درصد ظرفیت اقتصادی و صنعتی کشور در اختیار سازمان‌هایی مانند بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان امام، آستان قدس رضوی، بنیاد پانزده خرداد و برخی سازمان‌های دیگر کشور بوده و تنها ۲۰ درصد تا ۳۰ درصد در اختیار بخش خصوصی واقعی می باشد.

چشم انداز اقتصادی دولت برای رسیدن به رشد ۸ درصدی

وزیر اقتصاد از راه اندازی ۶ پروژه کلیدی و هوشمندسازی نظام های مالیاتی و گمرکی خبر داد

وزیر اقتصاد بود. به گفته وی، این ستادها وظیفه شناسایی چالش های اقتصادی استان ها، رفع موانع تولید و پیگیری فرصت های سرمایه گذاری را بر عهده دارند.

مدنی زاده با تأکید بر پایش مستمر پروژه ها، از تعریف شاخص های فصلی برای هر پروژه خبر داد و اظهار داشت برنامه ریزی به گونه ای است که اهداف تعیین شده در یک افق سه ساله محقق شوند. وی استفاده از ظرفیت های قانونی مانند قانون اصل ۴۴، آیین نامه مشارکت عمومی-خصوصی و صندوق های تضمین را نیز از دیگر ابزارهای پشتیبان برای اجرای موفق این پروژه ها عنوان کرد.

حمایت مجلس موتور محرک برنامه ها

وزیر اقتصاد در پایان با قدردانی از پیگیری های اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس، به ویژه سید شمس الدین حسینی، این حمایت ها را عاملی برای ایجاد انگیزه و انرژی مضاعف در مجموعه تحت مدیریت خود برای پیشبرد برنامه ها دانست و ابراز امیدواری کرد که با همکاری تمام دستگاه ها، این پروژه ها به تحول اقتصادی کشور منجر شوند.

سید علی مدنی زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی در نشستی با کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، جزئیات برنامه اولویت دار وزارت اقتصاد برای دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی در قالب برنامه هفتم توسعه را تشریح کرد.

وی در این نشست که با حضور سید شمس الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس و اعضای این کمیسیون در محل وزارت اقتصاد برگزار شد، بر انتخاب ۶ پروژه کلیدی با حداکثر بازدهی در دوره کنونی تأکید کرد و اعلام نمود که این پروژه ها مستقیماً تحت راهبری شخص وی اجرایی خواهند شد.

پروژه های محوری وزارت اقتصاد برای جهش تولید

مدنی زاده پروژه های منتخب را در قالب ۶ محور اینگونه برشمرد؛ هوشمندسازی نظام مالیاتی، خودکارسازی نظام گمرکی، مدیریت بهره برداری از منابع، اجرای پروژه های پیشرفت در حوزه سرمایه گذاری، طرح اعتبار ملی برای حمایت از زوج های جوان، مدل سازی اقتصادی وزیر اقتصاد خاطرنشان کرد: این پروژه ها به دلیل اثرگذاری گسترده بر جامعه یا ماهیت بین دستگاهی، در کانون توجه مستقیم مدیریت ارشد وزارتخانه قرار دارند.

جوان ترین عضو کابینه دولت چهاردهم از اقدامات اولیه و مؤثری خبر داد که پیش زمینه ای برای اجرای این پروژه ها بوده است. از جمله این اقدامات، صفر شدن مالیات ۱۱ میلیون کسبه از طریق اظهارنامه های پیش فرض بود که به گفته وی، در شرایط رکود تورمی و جهش ارزی، آرامش نسبی را به بازار بازگرداند. مدنی زاده تأکید کرد این اقدام بدون آسیب به درآمدهای دولت انجام شده و تعهدات مالیاتی حتی فراتر از تکلیف محقق شده است.

شناسایی چالش ها و رفع موانع تولید

تشکیل ستادهای توسعه منطقه ای در ۹ منطقه کشور از دیگر اقدامات اعلام شده توسط

از ثبت روستاها تا تدوین نقشه راه گردشگری

گردشگری ایران در مسیر تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه

ترسیم برنامه هدفمند در جهت اهداف بلند مدت

لزوم تدوین نقشه راه ۲۰ ساله و کاهش تصدی گری دولت، پاسخی مستقیم به ضرورت های برنامه هفتم توسعه است چرا که این برنامه بر توانمندسازی بخش خصوصی، ارتقای بهره وری و کیفیت گرایی تأکید دارد. الگوی حکمرانی اعلام شده، دقیقاً بر همین محورها استوار شده است:

نقشه راه ۲۰ ساله؛ به صنعت گردشگری ثبات و دورنمای روشن می بخشد و از تصمیم گیری های سلیقه ای و مقطعی جلوگیری می کند همچنین تمرکز بر نظارت و کیفیت؛ این رویکرد، به ارتقای استانداردهای خدمات گردشگری و افزایش رضایت گردشگران داخلی و خارجی منجر می شود که از اهداف کلان برنامه می باشد و اولویت بندی بازارهای هدف؛ تمرکز بر جذب گردشگران از کشورهای همسایه، آسیای میانه، حوزه خلیج فارس و کشورهای مسلمان، یک راهبرد عملی و هوشمندانه برای تحقق اهداف کمی و کیفی برنامه در زمینه

موفقیت های اخیر در عرصه میراث فرهنگی مانند ثبت جهانی سه روستا، همراه با تدوین الگوی حکمرانی بلندمدت نشان می دهد که تحقق اهداف کلان این برنامه در بخش گردشگری، با محوریت توسعه پایدار، کیفیت گرایی و معرفی ایران امن به جهان، در دستور کار قرار گرفته است.

برنامه هفتم توسعه، سند بالادستی کشور برای ترسیم افق پیش رو است و بخش گردشگری به عنوان محوری برای توسعه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، جایگاهی راهبردی در این برنامه دارد. در این میان دو رویداد اخیر ثبت همزمان سه روستای ایرانی در فهرست جهانی و تأکید وزیر میراث فرهنگی بر ضرورت تدوین الگوی حکمرانی ۲۰ ساله را می توان نماد عزم این وزارتخانه برای تحقق عملی اهداف برنامه هفتم توسعه دانست.

ثبت جهانی روستاهای شفیع آباد در کرمان، سهیلی در قشم و کندلوس در مازندران، تنها یک افتخار نیست بلکه نمونه عینی و اجرایی محقق شدن چندین هدف کلان برنامه توسعه است:

این ثبت ها ظرفیت های کمتر دیده شده مناطق کویری کرمان، ساحلی هرمزگان و کوهپایه ای مازندران را به جهان معرفی می کند و به توزیع عادلانه مزایای گردشگری در کشور کمک می نماید.

با جهانی شدن این روستاها، تقاضا برای صنایع دستی، خوراک محلی و خدمات بومی افزایش یافته و اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیم ایجاد می شود، در این بین معیارهای سختگیرانه ثبت جهانی، خود انگیزه ای قدرتمند برای حفظ اصالت، محیط زیست و معماری بومی این روستاها توسط مردم و مسئولان است.

Masoud Pezeshkian

@drpezeshkian

از دل کویر تا دامنه البرز و ساحل نیلگون خلیج فارس، سه روستای شفیع‌آباد کرمان، کندلوس مازندران و سهیلی قشم، امروز نام ایران را دوباره در نقشه جهانی گردشگری درخشان کردند.

ایران، سرزمین رشادت و هنر، که تقدیری بزرگ را در آغوش گرفته است.

#برای_ایران

#ایران_جهانی #ایران_بزرگ

همچنین رئیس جمهور با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، با اشاره به ثبت جهانی ۳ روستای شفیع آباد، کندلوس و سهیلی، این رویداد را درخشش دوباره نام ایران در نقشه گردشگری جهان خواند.

جذب گردشگر خارجی است. رویکرد جدید، تلفیقی از عملیات میدانی موفق (ثبت جهانی) و تدبیر بلندمدت (الگوی حکمرانی) می باشد و ثبت روستاها نشان می دهد ایران چه گنجینه ای برای عرضه داشته و تدوین الگوی حکمرانی مشخص می کند چگونه باید این گنجینه را مدیریت، معرفی و از آن بهره برداری اقتصادی کرد.

امیدواریم اگر این دو مسیر یعنی معرفی ظرفیت های منحصربه فرد از یک سو، و اصلاح ساختار حکمرانی و تصویرسازی بین المللی از سوی دیگر به صورت هماهنگ و در چارچوب برنامه هفتم توسعه پیش بروند، می توان امیدوار بود که صنعت گردشگری ایران نه تنها به اهداف کمی خود برسد، بلکه به محوری برای توسعه پایدار، ایجاد اشتغال و معرفی چهره ای صلح طلب و تمدن ساز از ایران در جهان تبدیل شود.

شرط تحقق رشد ۸ درصدی به روایت بانک مرکزی

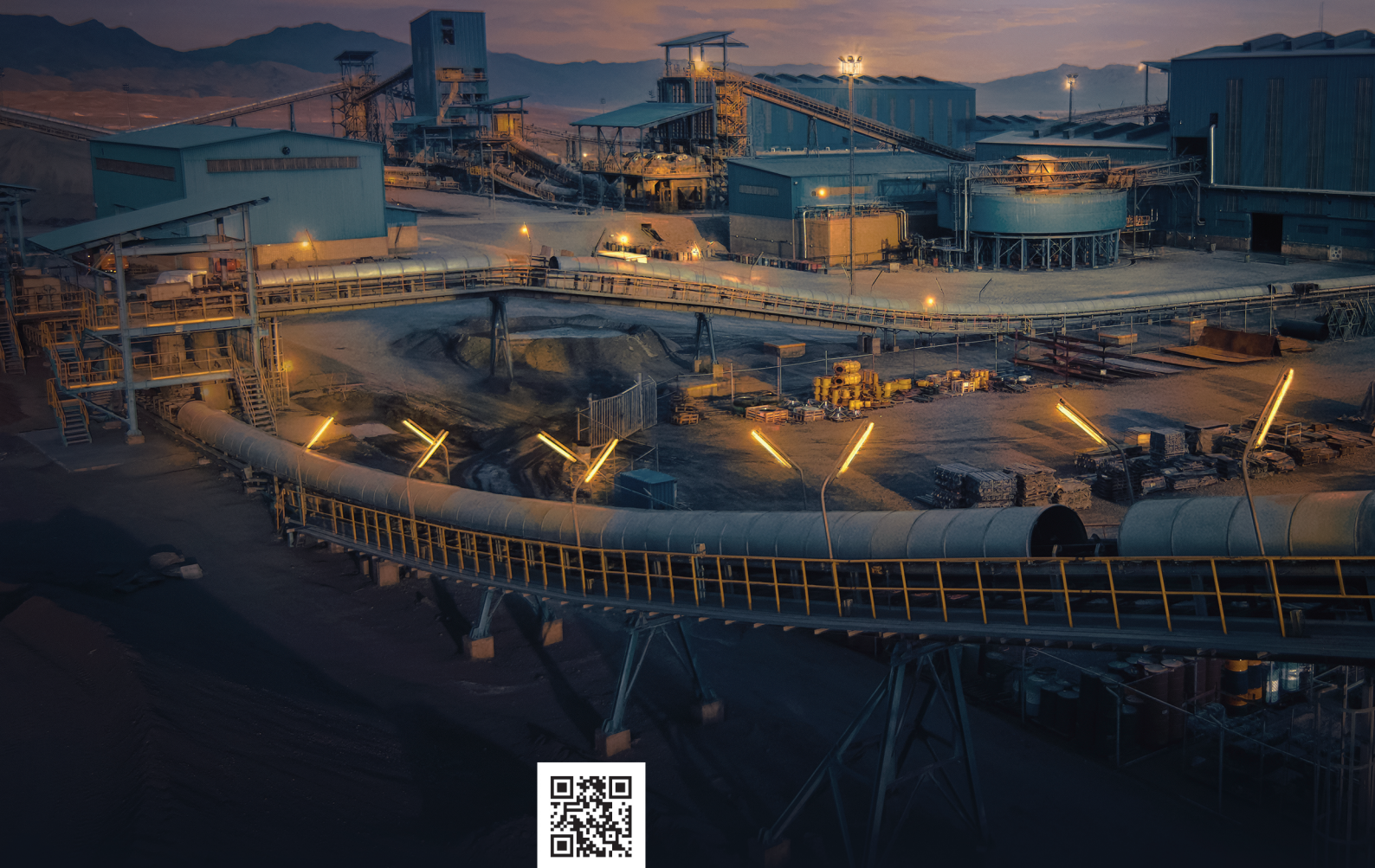
بانک مرکزی برنامه خود برای دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی در سال جاری را تشریح کرد. بر اساس مصوبه هیأت وزیران، از کل منابع ۸ هزار همتی پیش بینی شده برای محقق کردن این رشد، سهمیه ۱۵۶۰ همت به سیستم بانکی کشور محول شده است. محمد شیرجیان، معاون سیاست‌های پولی بانک مرکزی، در این زمینه سه شرط اصلی برای خروج اقتصاد از رکود و ورود به محدوده رونق در نیمه دوم سال عنوان کرد، وی اولین شرط را وجود ظرفیت مصوب ۸ هزار همتی برای تحقق رشد اقتصادی دانست. شرط دوم جبران رکود بخش حقیقی اقتصاد در نیمه نخست است که به گفته وی به دلیل ناترازی انرژی ایجاد شده و احتمالاً در ماه‌های آینده جبران خواهد شد. شیرجیان شرط سوم را کاهش نااطمینانی عنوان کرد و توضیح داد که در نیمه اول سال، دولت با تأمین مالی جنگ تحمیلی مواجه بود، همچنین امیدواریم با ثبات بیشتر تأمین مالی دولت بهبود یافته و اعتبارات به پروژه‌های عمرانی تخصیص خواهد یافت.

معاون بانک مرکزی به ابزارهای در دسترس سیستم بانکی برای تحقق این مأموریت نیز اشاره کرد که شامل تأمین مالی سرمایه در گردش واحدهای تولیدی، تأمین مالی زنجیره‌ای و استفاده از ابزار گواهی سپرده خاص برای طرح‌های توسعه‌ای است، وی همچنین اعلام کرد که هماهنگی لازم با وزارت صمت و جهاد کشاورزی برای استفاده از گواهی سپرده خاص انجام شده و انتظار می‌رود در نیمه دوم سال شاهد افزایش این نوع تأمین مالی باشیم.

تولید کننده
دومیلیون تن
کنسانتره در سال

۲,۰۰۰,۰۰۰

دو خط تولید کنسانتره سنگ آهن با ظرفیت
سالانه هر کدام یک میلیون تن کنسانتره با
عیار ۶۶,۵ درصد.

یک خط سنگ شکن با ظرفیت چهار میلیون
تن در سال برای تولید سنگ آهن دانه بندی
شده با ابعاد ۲۵ میلیمتر.

ایجاد ۲۳۰۰ شغل به طور مستقیم و غیر
مستقیم در امر تولید.

پایا فولاد کویر یزد
شرکت صنعتی معدنی

فونیکس

F8 PRO MAX^{IE}
2.0 Lit TGDI AWD

WWW.FOWNIX.COM

Today Feel The Future!

CLEVER.CO.COM

C L E V E R

کرمان موتور

© KERMANMOTOR

KME EAGLE

کی ام سی ایگل

دانلود کاتالوگ